
PSL – KAO – VSO

Beskatningsmodeller i personligt regi

Kandidatafhandling

Cand.merc.aud.

Aalborg Universitet

Maj 2018

Abdifatah Abukar Dhere & Mehmet Felekoglu

AALBORG UNIVERSITET

Titelblad

Kandidatafhandling

Cand.merc.aud.

Maj 2018

Aalborg Universitet

Antal anslag: 176.627

Abdifatah Abukar Dhere

Mehmet Felekoglu

Vejleder: Henrik Vestergaard Andersen

Abstract

In today's Denmark, there exists about approximately half a million independent businessowners. These businessowners are, at the outset, subject to taxing by personskatteloven (Danish law regarding the taxing of private individuals), but can alternatively choose one of two taxing models in virksomhedsskatteloven (Danish law regarding the taxing of businesses). The half million businessowners are, in the period between 2012-2014, distributed so that 56% use the regular rules of personskatteloven, 33% use virksomhedsordningen and the remaining 13% use kapitalafkastordningen.

As such, kapitalafkastordningen is viewed as a "little brother" to virksomhedsordningen, due to it's lack of several of its sibling's benefits. The dominant benefit of virksomhedsordningen is the ability to accumulate profit and deductibles for costs from interest in ones personal income. Users of kapitalafkastordningen may still accumulate deductibles, but only up to 25% of their profits. The compensation is that kapitalafkastordningen is easier to use and administer than its counterpart.

The goal of this paper stems from the above numbers, from which it can be derived that virksomhedsordningen is used approximately 20 % more often by independent businessowners. Starting from these numbers, and pre-existing knowledge of the difference between the modes of taxing, the paper will seek to illuminate why virksomhedsordningen seems to be the preferred tax model, as well as deduce in which situations one model should be preferred over another.

Based on the above, following thesis statement was formulated: "Which factors definitively affect the choice of taxation model?"

To answer the thesis statement, the/a judicial method is used, which seeks to determine which factors exist and why they affect the choice of model as they do. This is done using relevant legal precedent, including personskatteloven and virksomhedsskatteloven. Legal precedent and the cases presented in the analysis will, in unison, reach an answer to the thesis statement.

In introduction, a short description of the three models is presented, focusing on kapitalafkastordningen and virksomhedsordningen. After the primer follows the analysis, which is separated into three parts: a section on the practical application of the models, with focus on their benefits and drawbacks and their meaning for the taxpayer. Another section will, based on the relationships discovered above, present a method for use of the different models. Finishing the analysis, a timeline is presented, where the development of a series of factors their affect on the choice of model.

Finally, it can be concluded that the choice of model depends on a number of factors. The more of the factors are present, the more appropriate a particular model becomes. This will usually still mean

that virksomhedsordningen will be the most fitting, if all factors are present, which is why kapitalafkastordningen still finds use in some cases.

It must be added, that the paper seeks to deduce guidelines only, for choice of model, and is therefore not a exhaustive result. More factors would need to be considered for this to be the case.

Indholdsfortegnelse

1. Figuroversigt.....	5
2. Indledning.....	6
3. Problemformulering	7
4. Afgrænsning	8
5. Begrebsafklaring.....	9
6. Metode.....	10
6.1. Metodevalg.....	10
6.2. Empirivalg.....	10
6.3. Projektstruktur	11
7. Personskatteloven	12
7.1. Opdeling af det skattemæssige resultat	12
7.2. Personlig indkomst.....	13
7.3. Kapitalindkomst	13
7.4. Ligningsmæssige fradrag	14
7.5. Skatteberegningen	14
7.5.1. Bundskat	15
7.5.2. Topskat	15
7.5.3. Sundhedsbidrag, kommunal indkomstskat og kirkeskatten	15
7.5.4. Skatteloft.....	16
7.5.5. Personfradrag.....	16
7.5.6. Underskud.....	16
8. Virksomhedsordningen.....	18
8.1. Indledende om virksomhedsordningen	18
8.2. Betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen.....	18
8.3. Begreber i virksomhedsordningen	20
8.3.1. Indskudskontoen	20
8.3.2. Kapitalafkastgrundlaget	27
8.3.3. Hævesystemet	28
8.3.4. Mellemregningskonto	33
8.3.5. Konto for opsparet overskud.....	33
8.3.6. Den selvkontrollerende effekt.....	35
8.3.7. Underskud i virksomheden	37
8.3.8. Ophør af virksomhedsordningen.....	38
9. Kapitalafkastordningen.....	41
9.1. Indledende om kapitalafkastordningen kombineret med konjunkturudligningsordningen	41

9.2. Betingelser for anvendelse af kapitalafkastordningen.....	42
9.3. Begreber i kapitalafkastordningen	42
9.3.1. Kapitalafkastgrundlaget	42
9.3.2. Kapitalafkastet og maksimeringsreglen	43
9.3.3. Konjunkturudligningsordningen	45
9.3.4. Ophør af kapitalafkastordningen.....	46
10. Beskatningsmodellerne i praksis	49
10.1. Konto for opsparet overskud og henlæggelse til konjunkturudligning	50
10.2. Kapitalafkast	52
10.3. Investering af lavtbeskattede midler i virksomheden.....	54
10.4. Beskatning som kapitalindkomst ved salg og udlejning af fast ejendom uden at være næringsdrivende	55
10.5. Renteudgifter som fradrag i personlig indkomst	57
10.6. Adskillelse mellem virksomheds- og privatøkonomi.....	59
10.7. Modregning af underskud i lovbunden rækkefølge	59
10.8. Hæverækkefølgen	59
10.9. Overførsel af privatgæld til virksomhedsøkonomien	60
10.10. Fordelene og ulemperne i samspil.....	62
11. Retningslinjer for anvendelse af beskatningsmodellerne	69
11.1. Personskattelovens almindelige regler	69
11.2. Kapitalafkastordningen	70
11.3. Virksomhedsordningen	70
11.4. Perspektivering til diverse brancher	72
11.4.1. Restaurationsbranchen	73
11.4.2. Branchen for liberale erhverv	74
11.4.3. Branchen for forældre købslejligheder	75
12. Brancherne i en tidslinje.....	78
12.1. Etablering.....	79
12.2. Vækst/modning	81
12.3. Afvikling	83
13. Konklusion	86
14. Litteraturliste	88
15. Bilag	90
14.1. Bilag 1	90
14.2. Bilag 2	91

1. Figuroversigt

Figur 1: Designfigur.....	11
Figur 2: Opgørelse af den skattepligtige indkomst.....	13
Figur 3: Eksempel på den udvidede hæverækkefølge.....	32
Figur 4: Overskudsdisponering, kassesystemet.....	34
Figur 5: Den selvkontrollerende effekt.....	36
Figur 6: Rentekorrektionsberegning.....	37
Figur 7: Illustrering af maksimeringsreglens funktion.....	44
Figur 8: Overførsel fra konjunkturudligningskontoen til konto for opsparet overskud.....	47
Figur 9: Skema over fordele og ulemper i PSL, KAO og VSO.....	49
Figur 10: Skattepligtig opgørelse med fokus på konto for opsparet overskud og konjunkturudligningskontoen.....	51
Figur 11: Skatteberegning med fokus på konto for opsparet overskud og konjunkturudligningskontoen.....	52
Figur 12: Skattepligtig opgørelse med fokus på kapitalafkastet.....	53
Figur 13: Skatteberegning med fokus på kapitalafkastet.....	54
Figur 14: Skattepligtig opgørelse med fokus på salg og udlejning af fast ejendom uden at være næringsdrivende.....	56
Figur 15: Skatteberegning med fokus på salg og udlejning af fast ejendom uden at være næringsdrivende.....	56
Figur 16: Skattepligtig opgørelse med fokus på rentefradraget.....	58
Figur 17: Skatteberegning med fokus på rentefradraget.....	58
Figur 18: Selvkontrollerende effekt, rentesats > kapitalafkastsats.....	61
Figur 19: Selvkontrollerende effekt, rentesats < kapitalafkastsats.....	61
Figur 20: Skattepligtig opgørelse med fokus på PSL.....	63
Figur 21: Skatteberegning med fokus på PSL.....	63
Figur 22: Skattepligtig opgørelse med fokus på KAO.....	64
Figur 23: Skatteberegning med fokus på KAO.....	65
Figur 24: Skattepligtig opgørelse med fokus på VSO.....	66
Figur 25: Skatteberegning med fokus på VSO.....	67
Figur 26: Illustrativ overblik over beskatningsmodellerne.....	72
Figur 27: Brancherne i en tidslinje.....	78

2. Indledning

Der findes i dagens Danmark omtrent en halv million selvstændige erhvervsdrivende jf. bilag 1. Disse erhvervsdrivende er som udgangspunkt underlagt beskatning efter personskatteloven, men kan som alternativ vælge én af to beskatningsmodeller i virksomhedsskatteloven. Den halve million er fra år 2014 til år 2016 jf. bilag 2 fordelt således, at omtrent 56 pct. af dem anvender personskattelovens almindelige regler, 33 pct. anvender virksomhedsordningen og de resterende 13 pct. anvender kapitalafkastordningen.

Det er således, at kapitalafkastordningen anses som "lillebror" til virksomhedsordningen, grundet at den alene indeholder få af de fordele, virksomhedsordningen indeholder. Den altovervejende fordel ved virksomhedsordningen, er muligheden for opsparing af overskud og fradrag for renteudgifter i den personlige indkomst. Med kapitalafkastordningen er det ligeledes muligt at foretage opsparing, men denne mulighed er begrænset til 25 pct. af overskuddet. Modstykket hertil er, at kapitalafkastordningen er nemmere at administrere end virksomhedsordningen.

Motivet bag afhandlingens emne tager afsæt i ovenstående tal, hvor det ses, at virksomhedsordningen anvendes af omtrent 20 pct. flere selvstændige erhvervsdrivende end selvstændige erhvervsdrivende, der anvender kapitalafkastordningen. Med afsæt i disse tal og et forhåndskendskab til forskellene imellem beskatningsmodellerne, vil afhandlingen forsøge at kaste lys over, hvorfor virksomhedsordningen er den foretrukne beskatningsmodel samt udlede retningslinjer for, hvornår den ene ordning bør foretrækkes frem for den anden.

Indledningsvis foretages en kort redegørelse af de tre beskatningsmodeller, hvor fokus er centreret omkring kapitalafkast- og virksomhedsordningen. Efter redegørelsen præsenteres analysen, der er opdelt i tre afsnit; ét, der omhandler beskatningsmodellerne i praksis, hvor der fokuseres på de enkelte fordele og ulemper og deres betydning for den skattepligtige opgørelse samt skatteberegningen, et andet, der, på baggrund af første del af analysen, præsenterer retningslinjer for anvendelse af respektive beskatningsmodeller og et tredje, som omhandler udviklingen af en række faktorer i en tidslinje og dennes indflydelse på valget af beskatningsmodellerne. Afslutningsvis konkluderes der på problemformuleringen og analysen.

3. Problemformulering

Afhandlingens stofområde er på overordnet plan skatteretten, men mere afgrænset befinder afhandlingen sig inden for rammerne af personskatteloven samt virksomhedsskatteloven. Det er de tre beskatningsmodeller, som de to love sætter rammerne for, der er omdrejningspunktet i afhandlingen. Afhandlingen har som nævnt i indledningen til hensigt at belyse forskellene på beskatningsmodellerne, for at være i stand til at udlede retningslinjer for, hvornår den ene ordning bør foretrækkes frem for den anden. Jævnfør statistikken i bilag 1 sammenholdt med statistikken i bilag 2 fremgår det, at virksomhedsordningen har været anvendt af omtrent 33 pct. af de selvstændige erhvervsdrivende fra år 2014 til år 2016, hvor kapitalafkastordningen i samme periode alene har været anvendt af 13. pct. af de selvstændige erhvervsdrivende. Motivationen bag afhandlingens hensigt er at finde svar på, hvorvidt denne forskel er berettiget, og i fald den er, da i hvilke sammenhænge kapitalafkastordningen kan og bør anvendes. Motivationskilden bunder ikke alene i statistikken, men også i en interesse hos forfatterne om at kaste lys over emnet, som efter undertegnendes opfattelse ikke rigtigt er behandlet i det omfang, som er hensigten i indeværende afhandling.

På baggrund af ovennævnte problematik, udledes følgende problemformulering:

Hvilke faktorer har afgørende indflydelse på valg af beskatningsmodel?

For at besvare problemformuleringen, kræves følgende afklaret:

- En redegørelse af de forskellige beskatningsmodeller,
- udledning af fordele og ulemper tilknyttet de forskellige beskatningsmodeller samt
- udledning af retningslinjer for, hvornår den ene beskatningsmodel er mest fordelagtig.

En redegørelse af de forskellige beskatningsmodeller kræves afklaret, for at belyse regelsættet bag de forskellige beskatningsmodeller, og samtidig at være i stand til at foretage en sammenligning af modellerne. På baggrund af redegørelsen udledes fordele og ulemperne. Fordele og ulemper ved de forskellige beskatningsmodeller danner grundlag for udledning af retningslinjer for, hvornår den ene beskatningsmodel bør foretrækkes frem for en anden. Således besvares problemformuleringen, og statistikken i indledningen, udledt af tallene fra appendiks, kan herefter enten verificeres eller falsificeres samtidig med, at det kan udledes, hvornår kapitalafkastordningen bør anvendes.

4. Afgrænsning

Dette afsnit har til formål at afgrænse problemformuleringen yderligere og konkretisere, hvor fokus i rapporten skal ligge. Rapporten omhandler beskatningsmodellerne i personligt regi, herunder beskatning efter personskattelovens regler og virksomhedsskattelovens to overordnede beskatningsmodeller, virksomheds- og kapitalafkastordningen. Dermed afgrænses der fra behandling af beskatningsmodeller i henhold til kapitalselskaber og virksomhedsskattelovens øvrige beskatningsmodeller. Rapporten forsøger hovedsageligt at belyse beskatningsmodellerne i virksomhedsskatteloven, hvor personskatteloven alene er medtaget for at være i bedre stand til at foretage sammenligninger. Virksomheds- og kapitalafkastordningen er to alternative beskatningsmodeller til personskattelovens regler, derfor anses det også som værende nødvendigt at inddrage personskatteloven, for dels at skabe overblik over reglerne, men også for at belyse, hvad hovedreglerne på de forskellige områder er. Personskattelovens regler inddrage altså derfor med den overbevisning om, at alternativer ikke kan behandles uden en behandling af hovedreglen. Dog afgrænses der fra en dybdegående behandling af personskatteloven, da omdrejningspunktet ligger på virksomheds- og kapitalafkastordningen.

I forhold til skatteberegningerne, er der alene medtaget de indkomstskatter, der i henhold til afgrænsningen er relevante for skatteberegningerne samt den kommunale indkomstskat og kirkeskatten. Det vil sige, at der afgrænses fra behandling af udligningsskatten, skat af aktie- og CFC-indkomst og skat svarende til kommunal indkomstskat.

I afhandlingen behandles alene ophørssituationerne, hvor der sker overgang til anden beskatningsmodel eller ophør i forbindelse med af afståelse. Der afgrænses derfor fra ophørsmodeller i form af, delvis afståelse, skattepligtsophør, virksomhedsomdannelse, generationsskifte, konkurs og i forbindelse med død.

I casene, der behandles i analyseafsnittene, anvendes udelukkende satser for år 2017, da alle satser for år 2018 endnu ikke er endelige, herunder for eksempel kapitalafkastsatsen.

5. Begrebsafklaring

ABL	Aktieavancebeskatningsloven
DBL	Dødsboskatteloven
KAO	Kapitalafkastordningen
KKSL	Konkursskatteloven
KSL	Kildeskatteloven
KUO	Konjunkturudligningsordningen
LL	Ligningsloven
PSL	Personskatteloven
SEL	Selskabsskatteloven
SKM	Skatteministeriet
SL	Selskabsloven
SSL	Statsskatteloven
TfS	Tidsskrift for skatter og afgifter
VLL	Varelagerloven
VSL	Virksomhedsskatteloven
VSO	Virksomhedsordningen

I afhandlingen anvendes forkortelserne PSL, KAO, KUO og VSO alene i overskrifter, hvor de i brødteksten udelukkende anvendes i fuld sti.

6. Metode

Dette afsnit indeholder en redegørelse for metode- og empirivalg. Disse danner grundlag for afhandlingens videre forløb. Slutteligt præsenteres der i afsnittet en projektstruktur, der har til formål at illustrere, hvorledes afhandlingen er opbygget.

6.1. Metodevalg

I afhandlingen benyttes juridisk metode til besvarelse af den givne problemformulering. Problemformuleringen, som er udledt af statistikken, der blev præsenteret i indledningen og som findes i appendiks, anses i afhandlingen som det problemfelt (= faktum), der skal søges afklaret, hvor afsnittene om beskatningsmodellerne anses som de værktøjer (= jus), der skal afklare problemet. I samspil skal problemet og værktøjerne til at afklare problemet nå frem til et resultat, som er svaret på problemformuleringen.

Metoden tager udgangspunkt i gældende ret på området, som er undergivet rangordenen: Grundloven, EU's funktionstraktat, forordninger og direktiver fra EU, love og lovebekendtgørelser, bekendtgørelser, retssædvaner, god-skikregler m.v.

I og med, at afhandlingen har karakter af en juridisk fremstilling, er der set bort fra samfundsvidenskabelige metoder og metodesyn, herunder aktør-, analytisk og systemsynet m.fl.

6.2. Empirivalg

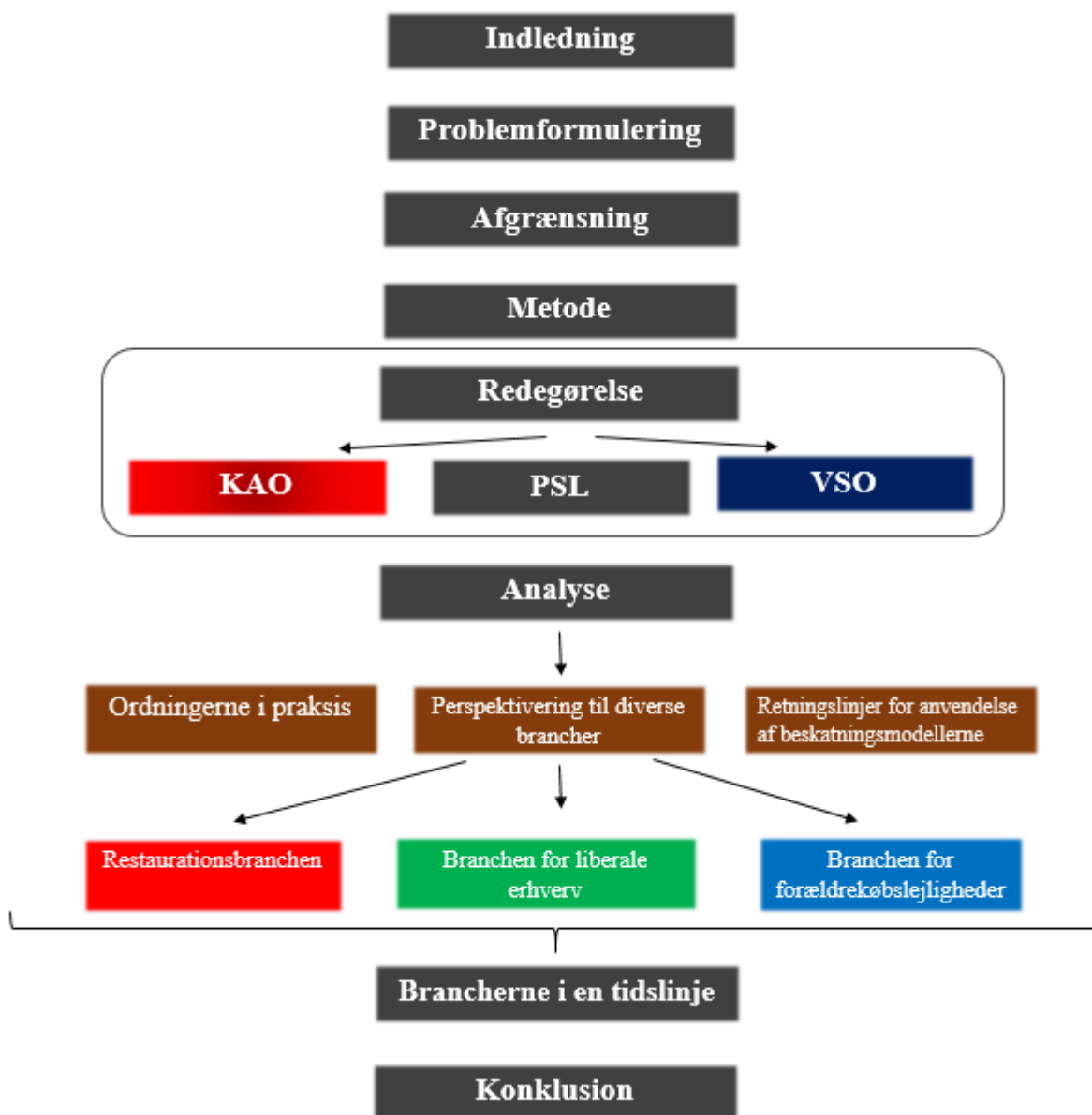
Til besvarelse af problemformuleringen anvendes empiri, som har relation til beskatningsmodellerne. Dette betyder, at der i løbet af afhandlingen anvendes relevante retskilder, herunder domme, love, bekendtgørelser, retssædvaner m.v. Herudover anvendes lærebøger, der har relevans til beskatningsmodellerne samt internetartikler, der ligeledes har relation til modellerne.

Empirien benyttes grundlæggende til redegørelse af de forskellige beskatningsmodeller, men anvendes ligeledes i analyseafsnittet, såfremt det anses for nødvendigt.

6.3. Projektstruktur

Efter en gennemgang af den juridiske metode og empirivalget, har dette afsnit til formål at illustrere, hvorledes disse syntetiseres og afspejles i projektstrukturen. Her ses det, at problemformuleringen, som er udledt af statistikken, der blev præsenteret i indledningen og som findes i appendiks, danner rammen for retsområdet under redegørelsen. Herefter anvendes gældende ret på givne fiktive eksempler i analysen, som er opdelt i tre dele. Afslutningsvis konkluderes der på opnåede resultater.

Figur 1 - Designfigur

Kilde: Egen tilvirkning

7. Personskatteloven

Af personskatteloven omfattes fysiske personer uanset om disse er erhvervsdrivende, lønmodtagere, honorarmodtagere mv. Personskatteloven er altså, for fysiske personer, grundstenen i det danske beskatningssystem, sådan som reglerne er fastlagte i dag. Loven tager afsæt i SSL §§ 4, 5 og 6 om henholdsvis skattepligtige indtægter, skattefrie indtægter samt fradrag, og bygger kort fortalt videre på disse bestemmelser. For fysiske personer er hovedreglen beskatning efter personskatteloven, hvor der hertil er mulighed for tilvalg af ordningerne i virksomhedsskatteloven, herunder virksomheds- og kapitalafkastordningen. Dette betyder, at såfremt intet foretages ved selvangivelsen, sker beskatningen efter personskattelovens regler, hvorfor et valg af personskatteloven snarere er et fravalg af virksomheds- og kapitalafkastordningen mv.

Skatteberegningen for fysiske personer fremgår stort set kun i personskatteloven - de samme regler gør sig derfor også gældende ved valg af virksomheds- og kapitalafkastordningen.

Som følge af skattereformen i 1987 blev der foretaget væsentlige ændringer i beskatningen af de skattepligtiges indkomster, hvor disse blev indført i form af personskatteloven. Ændringerne betød i forhold til tidligere års beskatningsgrundlag, at der fremover skulle foretages opdeling i indkomster og fradrag. Som følge af denne opdeling blev skatteværdien af bl.a. renteudgifter og ligningsmæssige fradrag reduceret.¹

7.1. Opdeling af det skattemæssige resultat

Som ovenfor nævnt bygger personskatteloven på det princip om, at personens indkomst, herunder bl.a. virksomhedens resultat, opdeles i personlig indkomst, kapitalindkomst jf. PSL § 2 og ligningsmæssige fradrag.² Yderligere skal der opdeles i aktie- og CFC-indkomst, men disse beskattes særskilt.³ Dette betyder, at summen af den personlige indkomst tillagt kapitalindkomsten reduceret med de ligningsmæssige fradrag er lig med den skattepligtige indkomst. Opgørelsen kan illustreres således:

¹ Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: ”Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen”, Jurist og Økonomforbundets Forlag, 1. udgave, 1. oplag, 2016, s. 164

² Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: ”Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen”, s. 164-165

³ Michelsen, Aage m.fl.: ”Lærebog om indkomstskat”, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 17. udgave, 1. oplag, 2017, s. 172-175

Figur 2 - Opgørelse af den skattepligtige indkomst

Personlig indkomst	300.000 kr.
Kapitalindkomst	75.000 kr.
Ligningsmæssigt fradrag	<u>-50.000 kr.</u>
Skattepligtig indkomst	<u>325.000 kr.</u>

Kilde: Egen tilvirkning

Ovenstående opgørelse og opdeling danner grundlag for skatteberegningen, hvor hver indkomsttype sågar er beskatningsgrundlag for en given skat. For eksempel afregnes der alene AM-bidrag af personlig indkomst, kommuneskat af skattepligtig indkomst og topskat af den del, der overstiger bundgrænsen for henholdsvis personlig indkomst og kapitalindkomst mv.⁴

7.2. Personlig indkomst

Den personlige indkomst er reguleret i PSL § 3, og omfatter i princippet samtlige indkomster som ikke er kapitalindkomst jf. stk. 1, altså en negativ afgrænsning. Den personlige indkomst omfatter således indkomst hidrørende fra erhvervsvirksomhed, løn, SU-stipendiater m.fl. Disse indkomster fradrages af de positivt angivende udgifter i stk. 2, herunder driftsomkostninger, reklameudgifter, skattemæssige afskrivninger m.fl., hvorefter nettoindkomsten beskattes som personlig indkomst.

Der er dog en mindre forskel i indkomst hidrørende fra erhvervsvirksomhed og de andre indkomsttyper, idet indkomst fra erhvervsvirksomhed er et nettobeløb fra transaktionerne i virksomheden, der er opgjort efter statsskattelovens almindelige regler i §§ 4-6. Herved er der mulighed for at reducere indkomsten fra erhvervsvirksomhed, som der skal svares AM-bidrag af, for fradrag oplistet i SSL § 6 med undtagelse af finansieringsudgifter og udgifter, der kan henføres til personens formue, da disse skal medregnes som kapitalindkomst jf. PSL § 4.

7.3. Kapitalindkomst

Kapitalindkomsten er reguleret i PSL § 4, og er modsat indtægterne i den personlige indkomst jf. PSL § 3, oplistet positivt. Egentlig kan kapitalindkomsten defineres som værende indtægter og udgifter, der hidrører fra personens formue med nogle tilføjelser. På lige fod med den personlige indkomst, hvor der ikke skelnes mellem, hvor indtægten eller udgifter kommer fra, er det ligeledes tilfældet her. Der er altså tale om en samlet opgørelse, det være sig private indtægter og udgifter og indtægter og

⁴ Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: ”Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen”, s. 169-171

udgifter hidrørende fra erhvervsvirksomhed. Kapitalindkomsten omfatter således jf. PSL § 4, stk. 1 renteindtægter og -udgifter, kapitalafkast i henhold til VSL §§ 7 og 22 a, lejeindtægter m.fl.

7.4. Ligningsmæssige fradrag

De ligningsmæssige fradrag kan negativt afgrænses til de fradrag, der hverken kan placeres som personlig indkomst i PSL § 3 eller kapitalindkomst i PSL § 4. Disse fradrag fragår i den skattepligtige indkomst, altså fratrækkes de summen af personlig indkomst og kapitalindkomst. Fradrag der omfattes af denne kategori er udgifter til fagforening og A-kasse jf. LL § 13, befordringsfradrag jf. LL § 9 B, beskæftigelsesfradrag jf. LL § 9 J m.fl. Disse typer udgifter kan også karakteriseres ved, at de har tilknytning til personen selv og ikke til virksomheden som sådan, dog findes der undtagelser hertil, der har en vis tilknytning til den erhvervsmæssige virksomhed i form af indskud på etableringskonto jf. modsætningsslutning til PSL § 3, stk. 2 og § 4.

7.5. Skatteberegningen

Opgørelsen af den skattepligtige indkomst danner grundlag for skatteberegningen. Skatteberegningen er som tidligere nævnt ens, uanset hvilken beskatningsmodel der anvendes. Forskellene ligger alene i, hvilke indkomster og fradrag, der indgår i henholdsvis personlig- og kapitalindkomst, og om der opspares i virksomhedsordningen eller om der hensættes til konjunkturudligning i kapitalafkastordningen.

Reglerne for skatteberegningen findes i PSL §§ 5-12, der indeholder indkomstskatterne til staten, hvorfor den kommunale indkomstskat samt kirkeskatten ikke er at finde heri, men i lov om kommunal indkomstskat. Indkomstskatterne til staten i henhold til PSL § 5 er følgende:

- Bundskat jf. PSL § 6,
- topskat jf. PSL § 7,
- udligningsskat jf. PSL § 7 a,
- sundhedsbidrag jf. PSL § 8,
- skat af aktie- og CFC-indkomst jf. PSL §§ 8 a-8 b og
- skat svarende til kommunal indkomstskat jf. PSL § 8 c

I det følgende vi de indkomstskatter, der i henhold til afgrænsningen er relevante for skatteberegningen samt den kommunale indkomstskat og kirkeskatten kort behandles. Det vil sige, at der ses bort fra udligningsskatten, skat af aktie- og CFC-indkomst og skat svarende til kommunal indkomstskat.

7.5.1. Bundskat

Bundskatten jf. PSL § 6 beregnes af den personlige indkomst tillagt positiv kapitalindkomst, dog er dette ikke ensbetydende med, at der opnås skatenedslag i bundskatten, såfremt kapitalindkomsten er negativ. Ej heller reducerer de ligningsmæssige fradrag bundskatten, da beskatningen af den personlige indkomst går forud indvirkningen af de ligningsmæssige fradrag. Bundskatten udgør i år 2017 10,08 pct. og i år 2018 11,15 pct.⁵ Bundskatten stiger med cirka et procentpoint frem til år 2020, hvor den udgør 12,11 pct. Modstykket til stigningen er udfasningen af sundhedsbidraget, der bortfalder helt i år 2019.⁶

7.5.2. Topskat

Topskatten jf. PSL § 7 kan opdeles i to elementer – topskat af personlig indkomst og topskat af positiv kapitalindkomst. Der skal svares topskat af personlig indkomst, som overstiger bundfradraget på 479.600 kr. i år 2017 og 498.900 kr. i år 2018. Ligeledes skal der svares topskat af positiv kapitalindkomst, som overstiger bundfradraget på 42.800 i år 2017 og 43.800 i år 2018.⁷ Topskatten udgør 15 pct. i år 2018 og gjorde det også i 2017.⁸ Dog svares der alene topskat af positiv kapitalindkomst, såfremt det samlede beløb (personlig indkomst + positiv kapitalindkomst) overstiger bundfradraget for topskattegrænsen for den personlige indkomst jf. stk. 4.

7.5.3. Sundhedsbidrag, kommunal indkomstskat og kirkeskatten

Sundhedsbidraget jf. PSL § 8, den kommunale indkomstskat og kirkeskatten jf. § 14 i lov om kommunal indkomstskat med henvisning til bestemmelserne indeholdt i kildeskatteloven, beregnes af den skattepligtige indkomst. Sundhedsbidraget udgør i år 2017 2 pct. og i år 2018 1 pct. Den gennemsnitlige kommunale indkomstskat udgør i år 2017 og år 2018 24,9 pct. Den gennemsnitlige kirkeskat udgør i år 2017 og år 2018 0,7 pct.⁹

⁵ <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skatteberegning-hovedtraekkene-i-personbeskatningen-2018> (02-04-2018)

⁶ Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: ”Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen”, s. 170

⁷ <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skatteberegning-hovedtraekkene-i-personbeskatningen-2018> (02-04-2018)

⁸ <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skatteberegning-hovedtraekkene-i-personbeskatningen-2018> (02-04-2018)

⁹⁹ <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skatteberegning-hovedtraekkene-i-personbeskatningen-2018> (02-04-2018)

7.5.4. Skatteloft

De ovennævnte skattesatser minus kirkeskatten vil samlet udgøre en marginalsattesats for år 2017 på 51,98 pct. og 52,05 pct. for år 2018 uden tillæg af AM-bidrag. Tillægges AM-bidraget udgør marginalsatten i år 2017 på 55,8 pct. og 55,9 pct. i år 2018. I PSL § 19 er bestemmelsen om skatteloftet indsat, og tilskynder således, at såfremt marginalsatten minus kirkeskatten overstiger skatteloftet, skal der ske nedslag i topskatten med de overskydende procenter. I PSL § 19, stk. 1 er skatteloftet for den personlige indkomst reguleret til 51,95 pct. i år 2017 og 52,02 pct. i år 2018. Dette betyder, at der gennemsnitligt reelt vil ske skattenedslag i topskatten for år 2017, således at den udgør 14,7 pct., og i år 2018, således at denne ligeledes udgør 14,7 pct.

I PSL § 19, stk. 2 er skatteloftet for den positive kapitalindkomst reguleret til 42 pct. i år 2017 og år 2018. Dette betyder, at der gennemsnitligt skal ske skattenedslag, således at topskatten i år 2017 reduceres til 5,02 pct. og 4,98 pct. i år 2018.

7.5.5. Personfradrag

I PSL § 10 er bestemmelserne om personfradrag indsat og i PSL § 12 om, hvorledes denne skal beregnes. Jævnfør § 10 har fuldt skattepligtige over 18 år i landet et personfradrag på 45.000 kr. i år 2017 og på 46.000 kr. i år 2018. Skatteværdien beregnes jf. PSL § 12 ved at gange personfradraget med skattesatserne for bundskat, sundhedsbidrag, kommuneskat og kirkeskat. Herefter fragår værdien i sluskskatten.

7.5.6. Underskud

Underskud kan jf. PSL § 13 anvendes til modregning i øvrig indkomst eller modregning hos ægtefællens indkomst. Underskud kan opdeles i to elementer – underskud i den skattepligtige indkomst og underskud i den personlige indkomst jf. PSL § 13. Fremkommer der underskud i den skattepligtige indkomst, modregnes skatteværdien af denne jf. PSL § 13, stk. 1 i første omgang i bundskat jf. § 6, i topskatten jf. § 7, i udligningsskatten jf. 7 a og i skatten af aktieindkomst jf. § 8 a, stk. 2, der overstiger bundfradraget. Et eventuelt resterende underskud fremføres til fradrag i den skattepligtige indkomst for de følgende indkomstår. Såfremt den selvstændig erhvervsdrivende er gift og samlevende med sin ægtefælle ved indkomstårets udløb, skal underskud, der ikke er modregnet jf. ovenstående, modregnes i ægtefællens skattepligtige indkomst jf., stk. 2.

Et underskud i den personlige indkomst anvendes jf. stk. 3 til modregning i først positiv kapitalindkomst. Et eventuelt resterende underskud fremføres til modregning i positiv kapitalindkomst for følgende år, og derefter i personlig indkomst for følgende år.

8. Virksomhedsordningen

I nærværende afsnit behandles virksomhedsordningen som er én af to alternative beskatningsmodeller til personskattelovens almindelige regler.

8.1. Indledende om virksomhedsordningen

Formålet med virksomhedsordningen at simulere kapitalselskaber, således de skattemæssigt sidestilles med kapitalselskaber (ApS'er, A/S'er mv.). Ved anvendelse af virksomhedsordningen kan der opnås en række fordele sammenlignet med personskattelovens almindelige regler. Virksomhedsordningen muliggør foretagelse af fradrag for erhvervsmæssige renteudgifter i den personlige indkomst¹⁰, hvorfor renteudgifterne her sidestilles med virksomhedens andre driftsomkostninger. Fradragsretten nedbringer virksomhedens nettoresultat, og dermed reduceres det, der kommer til beskatning i den personlige indkomst. Ligeledes muliggør virksomhedsordningen udjævning af dårlige indkomstår ved at opspare en del af eller hele overskuddet mod en midlertidig acontoskat. Herudover er der endvidere mulighed for at opgøre et kapitalafkast, såfremt virksomheden har en positiv egenkapital. Det opgjorte kapitalafkast vil fragå i den personlige indkomst og tilgå kapitalindkomsten jf. VSL § 10, stk. 1 og PSL § 4, stk. 1, nr. 3, hvorved der indirekte kompenseres for investering i aktive virksomheder.

8.2. Betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen

De grundlæggende betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen er, at den kan anvendes af fysiske personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed. Selvstændig erhvervsvirksomhed skal afgrænses over for hobby- og honorarvirksomhed jf. SKM2007, 38ØLD, hvor forfatter og foredragsvirksomhed ikke ansås for at være erhvervsvirksomhed. Afgrænsningen foretages i overensstemmelse med praksis fra øvrig skattelovgivning.¹¹ Der stilles derimod ingen krav til at være fuldt skattepligtig efter KSL § 1, hvorfor begrænset skattepligtige i henhold til KSL § 2 ligeledes kan anvende ordningen. Det er ikke muligt at anvende virksomhedsordningen på passiv anpartsvirksomhed jf. VSL § 1, stk. 1, 2. pkt., der omhandler 10-mandsprojekter, hvor deltagerne ikke deltager væsentlig i virk-

¹⁰ Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: ”Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen”, s. 182

¹¹ Michelsen, Aage m.fl.: ”Lærebog om indkomstskat”, s. 195-198

somhedens drift samt, når antallet af ejere er større end to og hvervet blandt andet omhandler plantning af træer. Ydermere er det ej heller muligt at bruge virksomhedsordningen på konkursindkomst jf. VSL § 1, stk. 1, 3. pkt.

I forbindelse med anvendelse af virksomhedsordningen kræves der en streng adskillelse mellem virksomheds- og privatøkonomi, hvorfor det hertil er et krav, at der foretages et selvstændigt regnskab for virksomheden, som samtidigt opfylder bogføringslovens krav jf. VSL § 2, stk. 1. Med et selvstændigt regnskab skal det forstås således, at det alene er indtægter og udgifter samt aktiver og passiver, der vedrører virksomheden, der må medtages. Herved holdes private indtægter og udgifter samt aktiver og passiver ude af regnskabet, der ellers inddrages ved anvendelse af personskattelovens almindelige regler.

Såfremt en tilkendegivelse af valg virksomhedsordningen foretages, vil det gælde for hele det pågældende indkomstår jf. VSL § 2, stk. 2. I forbindelse med tilkendegivelsen er det en betingelse at udfylde den udvidede selvangivelse, som ligger klar i starten af marts året efter indkomståret, hvori virksomhedsordningen ønskes benyttet. På den udvidede selvangivelse skal rubrik 147 under virksomhedsoplysninger udfyldes. Der kan allerede ved forskudsopgørelsen foretages valg om at blive beskattet efter virksomhedsordningen ved at udfylde felt 184, men det endelige valg foretages ved udfyldelse af den udvidede selvangivelse.¹²

I tilfælde af, at der drives flere virksomheder, anses alle virksomheder, uden undtagelse, som én virksomhed jf. VSL § 2, stk. 3. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, skal enkelte virksomheders regnskaber opgøres særskilt, dog samles enkelte virksomheders resultater under ét ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Anvendelse af virksomhedsordningen kræver endvidere, at der oprettes følgende bogføringskonti:

1) indskudskonto 2) kapitalafkastgrundlag 3) hævekonto 4) konto for opsparet overskud 5) konto for hensættelse til senere hævning. Oprettelse af en mellemregningskonto er valgfrit.¹³

Endvidere skal der ved anvendelse af virksomhedsordningen foretages en opgørelse af et kapitalafkastgrundlag, som ligeledes kræves opbevaret således, at det senere kan anvendes som dokumentation over for SKAT, hvad der ligger til grund for indberetning af kapitalafkastet jf. § 23 i mindstekravs-bekendtgørelsen.

¹² <https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234853&chk=215395> (27-03-2018)

¹³ Hove, Jan Storgaard, m.fl.: ”Fra regnskab til selvangivelse for selvstændige erhvervsdrivende”, Karnov Group Denmark A/S, 2. udgave, 1. oplag, 2014., s. 134

8.3. Begreber i virksomhedsordningen

Indeværende afsnit har til formål at fremstille begreber, som anvendes i virksomhedsordningen, hvilket indebærer:

- Indskudskonto
- Kapitalafkastgrundlag og kapitalafkast
- Mellemregningskonto
- Den almindelige hæverækkefølge
- Den udvidede hæverækkefølge
- Opsparet overskud og virksomhedsskat
- Konto for hensættelser til senere hævning
- Opgørelse af virksomhedsindkomst
- Rentekorrektion og den selvkontrollerende effekt
- Underskud
- Afvikling af virksomhed og ophør af virksomhedsordningen

8.3.1. Indskudskontoen

Der skal foretages en opgørelse af en indskudskonto i forbindelse med anvendelsen af virksomhedsordningen. Indskudskontoen er et udtryk for private midler, som en virksomhedsejer indskyder i virksomheden jf. VSL § 3, stk. 1. Med andre ord er indskudskontoen et udtryk for, hvor stort et beløb en virksomhedsejer kan hæve i virksomheden uden, at det udløser beskatning, idet de private midler i forvejen er beskattede midler.

Opgørelsen af indskudskontoen foretages i starten af det indkomstår, hvor ordningen ønskes anvendt jf. VSL § 3, stk. 2, mens det for nyetablerede virksomheder betyder, at opgørelsen foretages ved etablering. Indskudskontoen opgøres som værdien af indskudte private midler fratrukket gæld jf. VSL § 3, stk. 3, og foretages dermed i overensstemmelse med opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget. Den eneste forskel er blot, at der ved opgørelsen af indskudskontoen i forhold til fast ejendom, kan vælges at opgøre disse til sidst kendte ejendomsvurdering og ejendommens kontante købspris jf. VSL § 3, stk. 4, hvor der ved opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget alene kan anvendes den kontante købspris. Indskudskontoen adskiller sig yderligere fra kapitalafkastgrundlaget ved, at kontoen fastfryses således, at immaterielle aktiver, afskrivninger på driftsmidler, kursregulering på lån og finansielle aktiver

m.fl. ikke påvirker indskudskontoens størrelse. Dermed vil aktiver og passiver i virksomhedsordningen fastholde samme værdi som de i første omgang er indskudt med. Til trods for at indskudskontoen som udgangspunkt er fastlåst, er det muligt at regulere størrelsen på kontoen. Indskudskontoen reguleres årligt ved indkomstårets udløb, hvor indskud på kontoen i løbet af året øger kontoen, og hævn timer nedbringer den jf. VSL § 3, stk. 6.

I tilfælde af, at indskudskontoen bliver negativ, vil det medføre beregning af rentekorrektion jf. VSL § 11. Der er mulighed for at nulstille indskudskontoen, og herved undgå en eventuel rentekorrektion, såfremt det kan dokumenteres over for SKAT, at det udelukkende er erhvervsmæssig gæld som indgår og ikke privatgæld jf. VSL § 3, stk. 5. Mere om rentekorrektion i afsnit 8.3.6.1. Rentekorrektion. I tilfælde af, at der ønskes at foretage en hævning fra indskudskontoen til privatområdet, foretages dette efter hæverækkefølgen. Dette betyder, at der først kan hæves på årets overskud og eventuelt opsparet overskud fra tidligere indkomstår, før det er muligt at hæve på indskudskontoen. Mere herom i afsnittet om 8.3.3. Hævesystemet.

Opgørelse af indskudskontoen

I forbindelse med opgørelse af indskudskontoen sker værdiansættelse af aktiver og passiver efter reglerne i VSL § 3, stk. 4. Som udgangspunkt værdiansættes aktiver til handelsværdi og passiver til kursværdi, men med nogle enkelte undtagelser.¹⁴

Erhvervsmæssige aktiver

Erhvervsmæssige ejendomme

I forbindelse med værdiansættelse af erhvervsmæssige ejendomme har den selvstændig erhvervsdrivende to valgmuligheder jf. VSL § 3, stk. 4, 1. pkt. Den selvstændige kan vælge at medtage ejendommen til kontant omregnet anskaffelsessum tillagt foretagne forbedringer siden købet af ejendommen, eller vælge at medtage den erhvervsmæssige ejendom til sidst kendte ejendomsvurdering tillagt foretagne forbedringer, som vurderingen ikke har taget højde for.

I VSL § 3, stk. 7 er der indsat en værnsregel, der forhindrer spekulation i værdistigninger. Dette betyder, at en eventuel ejendom skal opgøres til samme værdi i en femårig periode i tilfælde af, at virksomhedsordningen fravælges for herefter at tilvælge den igen. Værnsreglen kan illustreres med følgende eksempel:

¹⁴ Hove, Jan Storgaard, m.fl.: ”Fra regnskab til selvangivelse for selvstændige erhvervsdrivende”, s. 137

X indtræder i virksomhedsordningen i år 2015, og får opgjort indskudskontoen (heri indgår en ejendom) til 1 mio. kr. X indser, at ejendommen vil stige med 200.000 kr. i 2018, så X går ud i 2017 for at træde ind i ordningen igen i 2018 for derved at forhøje indskudskontoen til 1,2 mio. kr. – dette forhindrer værnsreglen.

Erhvervsmæssige driftsmidler

Erhvervsmæssige driftsmidler indregnes jf. VSL § 3, stk. 4, 2. pkt. til den afskrivningsberettigede saldobærdi. Her er der ingen mulighed for at fradrage negativ saldobærdi.¹⁵

Goodwill

Goodwill medtages i opgørelsen af indskudskontoen til den kontantomregnede anskaffelsessum reduceret med afskrivninger.¹⁶

Varelager

Værdiansættelse af varelager sker i henhold til reglerne i VLL § 1, stk. 1-3 samt VSL § 3, stk. 4, 6. pkt.

Varedebitor

Værdiansættelse af varedebitor sker til handelsværdien jf. VSL § 3, stk. 4, 4. pkt.

Erhvervsmæssige driftsmidler (tidligere private)

Driftsmidler der nu udelukkende skal anvendes erhvervsmæssigt, men tidligere var private, skal jf. VSL § 3, stk. 4, 9. pkt. værdiansættes til handelsværdi.

Øvrige aktiver

Aktiver i form af forsknings- og udviklingsomkostninger mv. skal medregnes til anskaffelsessummen fratrukket skattemæssige afskrivninger jf. VSL § 3, stk. 4, 7. pkt. Såfremt den kontante anskaffelsessum omregnes til kontant værdi, anvendes denne jf. 8. pkt.

¹⁵ Hove, Jan Storgaard, m.fl.: "Fra regnskab til selvangivelse for selvstændige erhvervsdrivende", s. 138

¹⁶ Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.2.5.3: "Værdiansættelsen ved opgørelsen af indskudskontoen"

Det er muligt at medtage konvertible obligationer, aktier, investeringsbeviser og andele i foreninger i virksomhedsordningen jf. VSL § 1, stk. 2, hvorfor disse skal indregnes til kursværdi i henhold til opgørelsen af indskudskontoen.

Blandet benyttede aktiver

Som udgangspunkt er det ikke muligt at medtage aktiver i ordningen, som ønskes benyttet blandet, altså delvist erhvervsmæssigt og delvist privat jf. VSL § 1, stk. 3. Undtagelsen til udgangspunktet er alene muligheden for at medtage blandet benyttede ejendomme, biler og multimedier.

Blandet benyttede ejendomme

Blandet benyttede ejendomme kan jf. VSL § 1, stk. 3, 2. pkt. indgå i ordningen, såfremt der foretages en fordeling af ejendomsværdien opdelt i en erhvervsmæssig og privat del. Det er alene den erhvervsmæssige del, der kan indgå. Til den erhvervsmæssige del hører også anskaffelsessummer på ombygning, forbedringer mv. jf. 4. pkt.

Blandet benyttede biler

Vedrørende blandet benyttede biler skal der sondres imellem at medtage disse i virksomhedsordningen eller at holde dem ude. Denne sondring har betydning for indskudskontoen og de skattemæssige virkninger af valget. De skattemæssige virkninger af valget er forskellige afhængig af, om de medtages eller ej, men indskudskontoen påvirkes alene af, at de medtages, da de i så fald skal værdiansættes til saldværdi jf. VSL § 3, stk. 4, 3. pkt.

Biler, der medtages i virksomhedsordningen

Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende vælger at medtage en delvist erhvervsmæssig benyttet bil i virksomhedsordningen, anses dette for indskud jf. VSL § 3, stk. 1. Som tidligere nævnt skal bilen værdiansættes til saldværdi i forbindelse med opgørelsen af indskudskontoen, hvorfor indregningen ligeledes kræves ved begyndelsen af et indkomstår.¹⁷

De skattemæssige virkninger som følge af medtagelse af en blandet benyttet bil i virksomhedsordningen er, at den erhvervsdrivende skal beskattes efter reglerne om fri bil jf. LL § 16, stk. 4, og afskrive på denne efter reglerne om blandet benyttede driftsmidler i AL §§ 11-13.

¹⁷ Hove, Jan Storgaard, m.fl.: ”Fra regnskab til selvangivelse for selvstændige erhvervsdrivende”, s.139

Biler, der ikke medtages i virksomhedsordningen

Holdes bilen uden for virksomhedsordningen, skal den ej heller medregnes indskudskontoen jf. mod-sætningsslutning af VSL § 3, stk. 1. Der følger dog nogle skattemæssige virkninger af dette valg, da bilen, selvom den holdes ude af ordningen, stadig anvendes delvist erhvervsmæssigt. Den selvstæn-dige kan således vælge at få den erhvervsmæssige kørsel godtgjort af virksomheden efter enten 1) en refusion af faktisk afholdte udgifter eller 2) godtgørelse ved anvendelse Skatterådets satser. Godtgø-relsen er en hævnning uden om hæverækkefølgen.

Ved godtgørelse i form af refusion af faktisk afholdte udgifter, kan den selvstændige fratrække ud-gifterne i virksomhedens resultat, men skal som modstykke hertil medregne godtgørelsen i den per-sonlige indkomst uden for virksomhedsordningen.

Ved godtgørelse ved anvendelse af Skatterådets satser, skal der ikke ske beskatning af overførslen til den selvstændige, men den selvstændige kan ej heller fratrække udgifterne i den personlige indkomst uden for virksomhedsordningen.¹⁸

Blandet benyttede multimedier

Vedrørende multimedier skal der ligeledes her sondres imellem at inddrage multimedierne fuldt ud eller holde dem ude. Sondringen har betydning for indskudskontoen, og de skattemæssige virkninger af valget. De skattemæssige virkninger af valget er forskellige afhængig af, om de medtages eller ej, men indskudskontoen påvirkes alene af, at de medtages, da de i så fald skal værdiansættes til saldo-værdi jf. VSL § 3, stk. 4, 3. pkt.

Multimedier, der medtages i virksomhedsordningen

Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende vælger at medtage et delvist erhvervsmæssigt benyttet medie i virksomhedsordningen anses dette for indskud jf. VSL § 3, stk. 1. Som tidligere nævnt skal mediet værdiansættes til saldo-værdi i forbindelse med opgørelsen af indskudskontoen, hvorfor indregningen ligeledes kræves ved begyndelsen af indkomståret jf. VSL § 3, stk. 4, 5. pkt.¹⁹ De skattemæssige virkninger som følge af medtagelse af et blandet benyttet medie i virksom-hedsordningen er, at den erhvervsdrivende skal beskattes efter reglerne om frie multimedier jf. LL §

¹⁸ Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.2.2.9.3.: ”Bilen holdes uden for virksomhedsordningen”

¹⁹ Hove, Jan Storgaard, m.fl.: ”Fra regnskab til selvangivelse for selvstændige erhvervsdrivende”, s. 139

16, stk. 14, der henviser til stk. 12. Jævnfør reglerne anses et beløb på 2.800 kr. (2018-niveau) for overført til den skattepligtige via hæverækkefølgen. Samtidig indrømmes der fuldt fradrag for afskrivninger og løbende driftsudgifter i virksomhedens indkomst jf. skatterettens almindelige regler herom.

Multimedier, der holdes uden for virksomhedsordningen

Holdes multimediet uden for virksomhedsordningen, kan den skattepligtige få godtgjort udgifterne fra virksomheden. Virksomheden betaler en godtgørelse for de faktisk afholdte udgifter, altså driftsudgifter og afskrivninger. Såfremt godtgørelsen betales af virksomheden, kan der opnås fradrag i virksomhedens regnskab uden om hæverækkefølgen, og medregnes den selvstændiges personlige indkomst uden for virksomhedsordningen.²⁰

Erhvervsmæssige passiver

Erhvervsmæssig gæld

Ved anvendelse af virksomhedsordningen skal erhvervsmæssige gæld i form af leverandørkreditter, forudbetalinger, påløbne eller forfaldne renter af gæld, der vedrører virksomheden osv. medtages i ordningen jf. VSL § 3, stk. 4, 10. pkt., og skal ved opgørelsen af indskudskontoen værdiansættes til kursværdi.

Hvad angår gældsposter og lån, herunder for eksempel realkreditlån, som ikke er typisk for en erhvervsvirksomhed, skal den selvstændige erhvervsdrivende i denne forbindelse foretage en fordeling af erhvervsmæssig del og privat del. Den erhvervsmæssige værdiansættes ligeledes til kursværdi jf. 10. pkt.

Private passiver

Privat gæld

Det er muligt at medtage privat gæld i virksomhedsordningen. Privat gæld medtages ligeledes til kursværdi jf. VSL § 3, stk. 4, 10. pkt. Dog er det således, at såfremt indskudskontoen bliver negativ er det et udtryk for, at der er placeret privat gæld i virksomhedsordningen, hvorfor der i denne forbindelse skal beregnes en rentekorrektion jf. VSL § 11, stk. 1. I denne forbindelse er L200 af 11. juni 2014 indført som et indgreb mod utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen ved indskud af privat

²⁰ https://tax.dk/lv-2010-2/lve/E_G_2_1_6_5.htm (10-04-2018)

gæld.²¹ Indgrebet indebærer, at det ikke længere er muligt at foretage indskud af privat gæld i ordningen eller bruge aktiver i ordningen til at stille sikkerhed for privat gæld uden, at det har nogle skattemæssige konsekvenser til følge. De skattemæssige konsekvenser ved indsættelse af privat gæld i virksomhedsordningen, der fører til negativ indskudskonto er, at virksomheden ikke længere kan foretage opsparing i virksomheden jf. VSL § 11, stk. 4. L200 omfatter endvidere et indgreb mod sikkerhedsstillelse af aktiver, der indgår i virksomhedsordningen for privat gæld. Indgrebet medfører, at en sådanne sikkerhedsstillelse skal betragtes som en hævning (VSL § 4 b).

Parallel til kapitalsekskaberne

Det er ikke alene i forbindelse med overskudsdisponering, at virksomhedsordningen simulerer kapitalsekskaber. Virksomhedsordningen simulerer også kapitalsekskaber i forbindelse med placering af privat gæld i virksomheden, direkte i form af udlån fra virksomheden til indehaveren og indirekte i form af sikkerhedsstillelse af aktiver for privat gæld optaget uden for virksomheden. Konsekvensen af disse handlinger er, at begge resulterer i en hævning (såfremt bagatelgrænsen overskrides), som bliver beskattet som personlig indkomst. Parallelt forbydes disse dispositioner skatteretligt for kapitalsekskaber, hvor de behandles som en skattepligtig indkomst jf. LL § 16 E, stk. 1 samtidig med, at beløbet kræves tilbagebetalt. Dog medregnes tilbagebetalingen ikke den skattepligtige indkomst, for ikke at dobbeltstraffe jf. stk. 2. Selskabsretligt var det, før den 1. januar 2017, ligeledes ulovligt, og blev straffet med bøde jf. SL § 367, stk. 1, men efter lovændringen er det ikke længere strafbart selskabsretligt, dog er LL § 16 E stadig gældende skatteretligt.²²

Udlån som er foretaget som led i en forretningsmæssig disposition, har ingen skatteretlige konsekvenser til følge jf. LL § 16 E, stk. 1, 2. pkt. og TfS 2015.950 SR, hvor Senior, som anvendte virksomhedsordningen, ville overdrage en virksomhed til Junior. I denne forbindelse ønskede Senior at henlægge en del af købesummen på en løbende mellemregningskonto. Et bindende svar fra SKAT slog fast, at henlæggelse ville blive betragtet som en hævning i henhold til VSL § 5, eftersom at dispositionen ikke ansås for værende forretningsmæssigt begrundet, men i stedet ansås for værende et udlån til en nærtstående.

²¹ <http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/L200/index.htm> (10-04-2018)

²² <https://erhvervsstyrelsen.dk/nye-regler-om-kapitalejerlaan-fra-1-januar-2017> (27-03-2018)

8.3.2. Kapitalafkastgrundlaget

Som betingelse for anvendelse af virksomhedsordningen, blev det i afsnittet herom nævnt, at der skal opgøres et kapitalafkastgrundlag ved indtræden i ordningen. Dette stadfæstes i VSL § 8, stk. 1, 1. pkt., hvor kapitalafkastgrundlaget skal opgøres ved indkomstårets begyndelse som værdien af de aktiver, der udelukkende benyttes erhvervsmæssigt med fradrag af gæld, beløb af årets overskud beskattes som personlig indkomst, beløb indestående på mellemregningskonto og beløb hensat til senere hævning.

Værdiansættelsesprincipperne ved opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget er den samme, som gør sig gældende ved opgørelse af indskudskontoen med undtagelse af værdiansættelse af fast ejendom. Fast ejendom skal ved opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget værdiansættes til den kontante anskaffelsessum jf. VSL § 8, stk. 2, hvor den ved opgørelsen af indskudskontoen kan værdiansættes til den kontante anskaffelsessum eller den sidst kendte ejendomsvurdering jf. afsnittet herom. Såfremt der etableres en nystartet virksomhed, og virksomhedsordningen ønskes anvendt, skal kapitalafkastgrundlaget opgøres ved etableringen jf. 2. pkt.

Kapitalafkastgrundlaget danner grundlag for beregning af kapitalafkastet. Det beregnede kapitalafkast fragår i den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten jf. VSL § 10, stk. 1 sammenholdt med PSL § 4, stk. 1, nr. 3.

8.3.2.1. Kapitalafkast

Kapitalafkastet beregnes som det opgjorte afkastgrundlag efter VSL § 8 (behandlet i afsnittet ovenover) ganget med afkastsatsen i henhold til VSL § 9, der i 2017 er på 1 pct.²³ Satsen for år 2018 fastsættes henover sommer 2018, da den beregnes på grundlag af et simpelt gennemsnit af den af Danmarks Nationalbanks opgjorte kassekreditrente for ikke-finansielle selskaber i de første 6 måneder af det til indkomståret svarende kalender år jf. VSL § 9.

Det beregnede kapitalafkast fragår i den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten i stedet jf. VSL § 10, stk. 1 sammenholdt med PSL § 4, stk. 1, nr. 3. På den måde opnås der et skematisk

²³ <http://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/virksomhedsskatteloven> (16-03-2018)

fradrag i den personlige indkomst af de renteudgifter, som er gået til finansiering af de erhvervsmæssige aktiver.²⁴ Ved start og ophør af virksomhed, hvor virksomhedsordningen anvendes beregnes kapitalafkastet forholdsmæssigt jf. VSL § 7, stk. 2. Ved negativ kapitalafkast ses der bort fra denne, og kapitalafkastet kan ikke overstige årets skattepligtige overskud jf. stk. 1.

8.3.3. Hævesystemet

Hæverækkefølgen er indsat i VSL § 5, og er et lovbestemt udtryk for, i hvilken rækkefølge værdier fra virksomheden anses for overført til den erhvervsdrivende. Det centrale begreb i hæverækkefølgen er sågar overførsler (= hævninger). Inden behandling af hæverækkefølgen, vil begrebet hævninger, der ikke alene har relevans for hæverækkefølgen, men også generelt for virksomhedsordningen, kort omtales. Begrebet hævninger omfatter 1) faktiske overførsler af værdier, 2) værdier, der anses for overført og 3) hensættelse til senere hævning.

Faktiske overførsler

Faktiske overførsler er et udtryk for reelle værdier i form af aktiver, herunder kontanter, driftsmidler, værdipapirer mv., der overføres fra virksomheden til privatøkonomien, men også overførsel af gæld fra privatøkonomien til virksomhedsordningen anses for en faktisk overførsel. Overførsel af aktiver med undtagelse af finansielle aktiver, bogføres på det tidspunkt overførslen rent faktisk finder sted jf. VSL § 2, stk. 4. Finansielle aktiver og gæld bogføres ultimo indkomståret jf. stk. 5. Overførsel af aktiver og gæld sker til handelsværdien på tidspunktet for overførslen, hvor fast ejendom overføres til den værdi, der er anvendt ved opgørelse af indskudskontoen. Såfremt handelsværdien er mindre, kan denne dog anvendes i stedet for.²⁵

Værdier, der anses for overført

Værdier, der anses for overført kendes typisk først ved opgørelsen af det skattepligtige resultat, hvorfor de også posteres i forbindelse hermed. I ordet ”anses for overført” ligger, at der alene er tale om bogholderimæssige posteringer. Der må derfor ikke følge kontante beløb med ved overførslen.²⁶ Eksempler på sådanne overførsler omfatter for eksempel værdi af fri bil, frie multimedier m.fl.

²⁴ Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.3.1.2.2.: ”Kapitalafkastet og maksimeringsreglen”

²⁵ Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: ”Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen”, s. 209-210

²⁶ Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1.: ”Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien”

Hensættelser til senere hævning

Hensættelser til senere hævning er beløb, den erhvervsdrivende lader indgå i beskatningen for det indeværende år, men reelt først hæver på et senere tidspunkt, altså efter indkomstårets afslutning. Med andre ord kan det siges, at det er et udtryk for et beløb, virksomheden skylder den erhvervsdrivende. Hensættelser til senere hævning kan være relevant ved disponering af årets resultat på en given måde. Der kan højst hensættes til senere hævning med beløb, der relaterer sig til beskatningen for året eller tidligere års opsparing.²⁷

Hæverækkefølgen

Som tidligere nævnt er indskudskontoen også et udtryk for beskattede midler, hvorfor disse ikke yderligere skal beskattes ved et udtræk heraf. Det kan af den grund være fristende for den erhvervsdrivende først at trække midler ud fra indskudskontoen før udtræk af midler, der endnu ikke er beskattet. Af den årsag er hæverækkefølgen indsat, og er jf. VSL § 5 ufravigelig.²⁸ Formålet med hæverækkefølgen er, at midler der endnu ikke er beskattet, skal beskattes før der kan hæves fra indskudskontoen. Hæverækkefølgen jf. VSL § 5, stk. 1 omfatter alene overskud, der er optjent i virksomheden samt træk på indskudskontoen. I praksis suppleres hæverækkefølgen af enkelte bestemmelser således, at der frembringes en udvidet hæverækkefølge.

Virksomhedsskattelovens § 5, stk. 1 omfatter hæverækkefølgen, men inden denne illustreres, bør stk. 2 og 3 omtales. Jævnfør stk. 2 kan der forekomme overførsler, der går udover indskudskontoen således, at denne bliver negativ. I givet fald medfølger der en konsekvens i form af en beregning af rentekorrektion. Mere herom i afsnit 8.3.6.1 Rentekorrektion. Stykke 3 siger således, at beløb overført til den erhvervsdrivende til betaling af virksomhedsskat kan ske udenom rækkefølgen. Hæverækkefølgen ser ud som følger:

²⁷ Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: ”Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen”, s. 210-211

²⁸ Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: ”Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen”, s. 211

Hensat til senere hævning

- Kapitalafkast fra tidligere indkomstår, som er overført til den erhvervsdrivende inden fristen for indgivelse af selvangivelsen jf. stk. 1, nr. 1.
- Resterende overskud fra tidligere år, som er overført til den erhvervsdrivende inden fristen for indgivelse af selvangivelsen jf. stk. 1, nr. 2

Årets virksomhedsoverskud

- Kapitalafkast, der overføres til den erhvervsdrivende inden fristen for indgivelse af selvangivelsen jf. stk. 1, nr. 3, litra a.
- Resterende overskud, der overføres til den erhvervsdrivende inden fristen for indgivelse af selvangivelsen jf. stk. 1, nr. 3, litra b.

Opsparet overskud jf. stk. 1, nr. 4.

Indskudskonto jf. stk. 1, nr. 5

Ovenstående ses det, at der først hæves fra overskud fra tidligere år, som er blevet beskattet, men ej hævet endnu. Dernæst kan der hæves fra årets overskud, som kommer til beskatning i indkomståret. Ønskes yderligere hævning, hæves der fra opsparet overskud, som hidtil alene er blevet beskattet med en virksomhedsskat. Hævningen fra det opsparede overskud sker efter FIFO-princippet jf. VSL § 10, stk. 5 således, at ældst opsparede overskud kommer til beskatning først i årets skattepligtige indkomst, hvor virksomhedsskatten godtgøres i slatskatten. Endelig kan der hæves fra indskudskontoen, skattefrit.

Den udvidede hæverækkefølge

Den udvidede hæverækkefølge omfatter modsat den almindelige hæverækkefølge, jf. foregående afsnit, samtlige hævninger fra virksomheden til privatøkonomien i løbet af indkomståret. Den almindelige hæverækkefølge er en integreret del af den udvidede hæverækkefølge. Egentlig omfatter den udvidede hæverækkefølge således blot en række hævninger, der enten kan foretages skattefrit eller kommer til beskatning uden for virksomhedsordningen andetsteds. Den udvidede hæverækkefølge ser ud således:

Beløb, der overføres forud for den almindelige hæverækkefølge

- Beløb, der refunderes til dækning af driftsomkostninger, som er betalt for private midler for virksomheden jf. modsætningsslutning af VSL § 4 a, stk. 4.
- Beløb, der overføres til medarbejdende ægtefælle jf. VSL § 12 og KSL § 25 A.
- Beløb til dækning af virksomhedsskat jf. VSL § 5, stk. 3.

Hensat til senere hævning

- Kapitalafkast fra tidligere indkomstår, som er overført til den erhvervsdrivende inden fristen for indgivelse af selvangivelsen jf. stk. 1, nr. 1.
- Resterende overskud fra tidligere år, som er overført til den erhvervsdrivende inden fristen for indgivelse af selvangivelsen jf. stk. 1, nr. 2

Årets virksomhedsoverskud

- Kapitalafkast, der overføres til den erhvervsdrivende inden fristen for indgivelse af selvangivelsen jf. stk. 1, nr. 3, litra a.
- Resterende overskud, der overføres til den erhvervsdrivende inden fristen for indgivelse af selvangivelsen jf. stk. 1, nr. 3, litra b.

Opsparet overskud jf. stk. 1, nr. 4.

Indskudskonto jf. stk. 1, nr. 5

Negativ indskudskonto (privat lån) jf. VSL § 5, stk. 2.

Ovenstående ses, at der forud for den almindelige hæverækkefølge kan foretages en række skattefrie hævnings. Dette skyldes, at hævnings kommer til beskattning andetsteds med undtagelse af refusion til dækning af privat afholdte driftsudgifter for virksomheden og beløb til dækning af virksomhedsskat. Beløb, der overføres til medarbejdende ægtefælle kommer jf. VSL § 12 til beskattning i den personlige indkomst hos ægtefællen. En negativ indskudskonto opstår, når der hæves udover saldoen i indskudskontoen, og er derfor et udtryk for et privat lån, virksomheden har ydet den selvstændige. Beløbet beskattes ikke, men til gengæld skal der jf. VSL § 11 beregnes en rentekorrektion, som fragår i kapitalindkomsten og tillægges den personlige indkomst.

I det følgende illustreres et eksempel af hæverækkefølgen:

Til eksemplet gør følgende oplysninger sig gældende:

Skattemæssigt resultat efter afskrivning og finansiering	900.000
Kapitalafkastgrundlag	3.000.000

Konto for opsparet overskud	0
Hensat til senere faktisk hævning	50.000
Overførsel til medarbejdende ægtefælle	230.600
Refusion for afholdelse af biludgifter (10.000 km. * 3,53 kr.) ²⁹	35.300
Faktisk hævet	144.300
Indkomst til virksomhedsbeskatning	439.800

Den udvidede hæverækkefølge ser herefter således ud:

Figur 3 - Eksempel på den udvidede hæverækkefølge

Refusion for afholdelse af biludgifter		35.300
Overførsel til medarbejdende ægtefælle		230.600
Beløb til dækning af virksomhedsskat (439.800 * 22 pct.)		96.756
Hensat til senere faktisk hævning		50.000
Faktisk hævet (årets overskud), herunder:		
Kapitalafkast (3.000.000 * 1 pct.)	3.000	
Resterende overskud	141.300	144.300
Samlet overførsel		556.956

Kilde: Egen tilvirkning

I ovenstående eksempel ses det, at den selvstændige har afholdt private udgifter for virksomheden, som bliver refunderet skattefrit til den selvstændige efter statens takster for befordringsgodtgørelse. Den selvstændige har desuden valgt at gøre brug af KSL § 25 A, stk. 3-5 om medarbejdende ægtefælle, hvorved der er overført et beløb til ægtefællen. Dette beløb fragår skattefrit i virksomheden, da det kommer til beskatning hos ægtefællen i stedet for. Herudover er der fradrag for virksomhedsskatten, da denne beskattes særskilt. Hensat til senere faktisk hævning kan ligeledes fradrages skattefrit, da denne er blevet beskattet i tidligere år. Til sidst er der hævet 144.300 fra årets overskud, hvor 3.000 af dem udgør kapitalafkastet, som kommer til beskatning som kapitalindkomst, og det resterende overskud som personlig indkomst. Samlet er der overført 556.956 af 900.000, hvilket betyder, at der tilgår kontoen for opsparet overskud 343.044. Af dette beløb er virksomhedsskatten på 96.756 fratrasket.

²⁹ Satsen for kørselsgodtgørelse udgør 3,53 kr. pr. km. af de første 20.000 km. i år 2017 jf. <https://tax.dk/skat/koersels-godtgoerelse.htm> (05-05-2018)

8.3.4. Mellemregningskonto

Som alternativ til, at indskud og hævnings foretages direkte på indskudskontoen (indskud/hævninger) og direkte i årets resultat, kan disse føres via en mellemregningskonto jf. VSL § 4 a, stk. 1. Hvorvidt den selvstændige vælger at benytte mellemregningskontoen er valgfrit. Det er dog en betingelse for anvendelse af mellemregningskontoen, at denne ikke må blive negativ. I tilfælde af, at den bliver negativ, skal det negative beløb udlignes via hæverækkefølgen, således at saldoen går i nul jf. stk. 3, 2. pkt. Selvom mellemregningskontoen ifølge ovenstående skal virke som et alternativ til blandt andet indskud på indskudskontoen, må den alligevel ikke anvendes i forbindelse med indtræden i virksomhedsordningen jf. stk. 2.

Det er alene kontante beløb, der må indskydes på kontoen, hvorfor andre aktiver skal føres via indskudskontoen jf. stk. 1.

Driftsomkostninger den selvstændige har afholdt med private midler, kan refunderes via mellemregningskontoen jf. stk. 4. Det samme er gældende, hvad angår beløb, der overføres til beskatning hos medarbejdende ægtefælle jf. stk. 5.

8.3.5. Konto for opsparet overskud

Bestemmelserne om henlæggelse til konto for opsparet overskud findes i VSL § 10, stk. 2-5. I virksomhedsordningen er der, som tidligere nævnt, mulighed for at spare op mod en virksomhedsskat, som er tilsvarende selskabsskatten. Det er især med denne bestemmelse, at virksomhedsordningen simulerer beskatningsformen i selskaber. Én af betingelserne for henlæggelse til konto for opsparet overskud er, at der oplyses om indestående på konto for opsparet overskud og konto for virksomhedsskat jf. VSL § 2, stk. 2, 5. pkt. Med oplyses skal det forstås således, at kontiene skal angives på et stykke papir eller et regneark, hvorfor et krav om, at de skal føres separat i bogholderiet ikke er nødvendigt. At føre dem separat i bogholderiet er dog også en måde at oplyse indestående på kontiene på.

Én anden betingelse for, at der kan spares op i virksomhedsordningen er, at hele årets skattepligtige overskud ikke er hævet jf. VSL § 10, stk. 2. Dette kan illustreres med følgende eksempel:

Figur 4 - Overskudsdisponering, kassesystemet

Virksomhedsbeskatning - overskudsdisponering - "kassesystemet"									
kapitalafkast = 50.000					Konto for opsparet				
Resultat af virksomhed efter regulering = 1.000.000					overskud (tilgang)				
Hævet, kontant+anset for hævet = 400.000					1987-1990 - 50%				
					1991 - 62%				
					1992-1998 -66%				
					1999-2000 -68%				
					2001-2004 -70%				
					2005-2006 -72%				
					2007-2013 -75%				
					2014-2016 "-75,5,76,5,78%"				

hedsskatten, der til gengæld bliver godtgjort i slusksatten. Såfremt virksomhedsskatten ikke kan rummes i årets slusksat, udbetales den kontant jf. stk. 3. Endvidere er det således, at såfremt der i kontoen for opsparet overskud er henlagt beløb fra tidligere år, hæves ældste beløb først (= FIFO-princippet) jf. stk. 5.

8.3.6. Den selvkontrollerende effekt

Som udgangspunkt har det ingen konsekvenser at medtage privat gæld i virksomhedsordningen, så længe indskudskontoen ikke bliver negativ. Med lov nr. 200 af 6. juni 2014 følger, som nævnt i afsnit 8.3.1. Indskudskontoen, en bagatelgrænse, der tillader en negativ indskudskonto på ned til -500.000 kr. Så længe indskudskontoen ikke kommer under dette beløb, følger ingen konsekvenser. Bliver indskudskontoen derimod negativ og kommer under bagatelgrænsen, medfølger konsekvenser i form af hindret mulighed for opsparing i henhold til VSL § 11, stk. 4 samt beregning af rentekorrektion i henhold til stk. 1. Med andre ord kan det konkluderes, at indsættelse af privat gæld i virksomhedsordningen er SKAT uvedkommende, så længe den ikke bryder med bagatelgrænsen.

Årsagen hertil er en selvkontrollerende effekt, som er indbygget i virksomhedsordningen. Den selvkontrollerende effekt indebærer, at privat gæld indskudt i virksomhedsordningen, som tilskynder renteudgifter, udlignes af en reduktion i kapitalafkastgrundlaget som følge af medtagelse af gælden. Den selvkontrollerende effekt fungerer dog optimalt efter hensigten, såfremt rentesatsen er tilsvarende kapitalafkastsatsen. I tilfælde af, at satserne ikke er lig hinanden, vil den selvkontrollerende effekt ikke fungere optimalt.

I det følgende illustreres et eksempel af den selvkontrollerende effekt. For en optimal illustrering forudsættes det, at kapitalafkastsatsen er tilsvarende rentesatsen. I år 2017 er kapitalafkastsatsen på 1 pct. jf. VSL § 9, men i eksemplet sættes den til 4 pct. Den private gæld udgør 200.000 kr.

Figur 5 - Den selvkontrollerende effekt

Selvkontrollerende effekt	Privat gæld	Erhvervsmæssig gæld
Aktiver	1.000.000	1.000.000
Gæld	-700.000	-500.000
Kapitalafkastgrundlag	300.000	500.000
Overskud før renter	300.000	300.000
Renteudgift (4 pct.)	-28.000	-20.000
Overskud efter renter	272.000	280.000
Kapitalafkast (4 pct.)	12.000	20.000
Private renteudgifter	-	-8.000
I alt	12.000	12.000
Personlig indkomst	260.000	260.000

Kilde: Egen tilvirkning

Det ses i ovenstående eksempel, at kapitalafkastgrundlaget som følge af placering af den private gæld reduceres med 200.000 kr. og dermed udgør 300.000 kr. mod potentielt 500.000 kr. Den selvstændige erhvervsdrivende opnår fradrag på de private renteudgifter på 8.000 kr., dog udlignes denne skattefordel af et reduceret kapitalafkast på 12.000 kr. i stedet for potentielt 20.000 kr. som følge af reduktionen af kapitalafkastgrundlaget. Herved sikrer den selvkontrollerende effekt, at den personlig indkomst er den samme ved begge situationer, så længe indskudskontoen er nul eller positiv.

8.3.6.1. Rentekorrektion

Bestemmelserne om rentekorrektion findes i VSL § 11, og har til formål at eliminere fordelene, der er ved at låne via virksomhedsordningen, som indrømmer samme fradragssats for finansieringsudgifter som for driftsudgifter. For at modvirke denne spekulation, tilskynder bestemmelsen således, at der skal beregnes en rentekorrektion, såfremt indskudskontoen bliver negativ eller såfremt der foretages indskud og hævning fra indskudskontoen i samme indkomstår jf. stk. 1-2. I forhold rentekorrektionen, kom der i 2014 i form af L200, som tidligere nævnt, en bagatelgrænse for, hvor negativ indskudskontoen må være før den selvstændige omfattes af bestemmelsen om rentekorrektion. Grænsen går, som nævnt, til 500.000 inklusiv en eventuel sikkerhedsstillelse.

Rentekorrektion beregnes i henhold til stk. 2, 2.-3. pkt. med en sats efter VSL § 9 a forhøjet med 3 procentpoint (2017-niveau) ganget med det mindste af den mest negative indskudskonto og det mest negative kapitalafkastgrundlag, dog må rentekorrektionen ikke overstige virksomhedens finansielle udgifter. I tilfælde heraf, sættes rentekorrektionen til det samme som disse. Dette kan illustreres således med følgende eksempel:

Figur 6 - Rentekorrigeringsberegning

	A	B	C	D
Indskudskonto primo	-100.000 kr.	-100.000 kr.	*-100.000 kr.	*-100.000 kr.
Indskudskonto ultimo	*- 150.000 kr.	*-150.000 kr.	-80.000 kr.	+100.000 kr.
Kapitalafkastgrundlag primo	-200.000 kr.	*-70.000 kr.	-70.000 kr.	*-70.000 kr.
Kapitalafkastgrundlag ultimo	*-230.000 kr.	-50.000 kr.	*-150.000 kr.	+40.000 kr.
Rentekorrektion beregnes af	-150.000 kr.	-70.000 kr.	-100.000 kr.	-70.000 kr.
Beregnet rentekorrektion	6.000 kr.	2.800 kr.	4.000 kr.	2.800 kr.
Nettofinansieringsudgifter	3.000 kr.	3.000 kr.	3.000 kr.	3.000 kr.
Faktisk rentekorrektion	3.000 kr.	2.800 kr.	3.000 kr.	2.800 kr.

Kilde: Egen tilvirkning med inspiration fra Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: "Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen", s. 601

Den beregnede rentekorrektion tillægges den personlige indkomst og fradrages i kapitalindkomsten jf. stk. 3 således, at beskatningsgrundlaget forhøjes der, hvor marginalsattesatsen er størst.

8.3.7. Underskud i virksomheden

Reglerne om underskud findes i VSL § 13, og opstiller således en bestemt rækkefølge, hvorpå underskuddet skal modregnes i anden indkomst. Den nævnte rækkefølge er jf. VSL § 13, stk. 1-4 som følger:

1. Opsparet overskud hæves med tillæg af virksomhedsskatten.
2. Positiv nettokapitalindkomst.
3. Anden personlig indkomst uden for virksomhedsordningen.
4. I senere indkomst efter reglerne i PSL § 13.

Såfremt den erhvervsdrivende er gift, skal underskuddet efter pkt. 2 modregnes i ægtefællernes samlede positive kapitalindkomst jf. stk. 2, 2. pkt.

10-mandsprojekter

Hovedreglerne om underskudsfremførsel findes jf. ovenstående i VSL § 13, men i PSL § 13, stk. 6 findes reglerne om 10-mandsprojekter, der således går forud for reglerne i VSL § 13, og er en undtagelse til hovedreglen. Jævnfør PSL § 13, stk. 6 bliver virksomheder med mere end ti ejere, som deltager passivt ramt af en kildeartsbegrænsning. Det betyder, at såfremt der drives et interessentskab for eksempel, og der heri er mere end ti interessenter, og de hver især ofrer under 50 timer om måneden i virksomheden, alene kan fremføre underskud til modregning i senere indkomster, og altså ikke i anden indkomst.

I 2017 blev denne regel udvidet med en skærpelse, der har virkning fra 14. december 2016. Skærpelsen tilskynder, at undtagelsesreglen også gælder, såfremt der er færre end ti deltagere, og der ikke hæftes personligt. Det vil sige, at skærpelsen rammer kommandit- og partnerselskabet men ikke interessentskabet, da den begrænsede hæftelse ikke kan fraviges ved aftale om kaution eller lignende.

Parallel til kapitalselekskerne

Reglen om 10-mandprojekter er en regel, der begrænser fordelene ved underskudsfremførsel til kildeartsbegrænset fremførsel. Såfremt en selvstændig underlægges denne regel, gælder der for den selvstændige nøjagtig det samme, som er gældende i selskabsregi, hvor underskudsfremførsel også er kildeartsbegrænset jf. SEL § 12.

Herudover kan reglen om 10-mandsprojekter, der medfører begrænsning i fordele sammenlignes med reglen om omvendte juletræer i selskabsregi jf. ABL §§ 4 A, stk. 3 og 4 B, stk. 2. Reglen om omvendte juletræer medfører ligeledes en begrænsning i skattefordele, såfremt der er mere end ti holdingselskaber om at eje ét driftsselskab med samme procentvis kapitalbesiddelse, det vil sige under 10 pct. hver. Herved omfattes holdingselskaberne ikke af de fordelagtige regler i ABL §§ 4 A og 4 B om skattefrie udbytter og avancer. For undgåelse af denne regel, er der forsøgt stiftet mellemliggende holdingselskaber således, at de forhenværende ejere, der bestod af mere end ti holdingselskaber nu er opdelt på den måde, at der imellem dem og driftsselskabet er stiftet et mellemliggende holdingselskab. På den måde vil de være i besiddelse af mere end 10 pct. ejerskab, men her kommer ABL §§ 4 A, stk. 3 og 4 B, stk. 2 ind i billedet og tilsiger, at såfremt det mellemliggende holdingselskabs eneste formål er at være et ”mellemliggende selskab”, skal det anses som et transparent selskab.

8.3.8. Ophør af virksomhedsordningen

Bestemmelserne om ophør af virksomhedsordningen findes i virksomhedsskattelovens kapitel 5 og suppleres med bestemmelserne i KSL § 33 c i forbindelse med generationsskifte og med dødsboskatteloven i forbindelse med død. Samlet set findes en række forhold, der kan forårsage ophør af virksomhedsordningen, herunder er der tale om følgende:

- Ophør med anvendelse af VSO i forbindelse med afståelse og ophør af erhvervsvirksomhed jf. VSL § 15, stk. 1.
- Delvis afståelse og ophør med anvendelse af VSO jf. VSL § 15, stk. 3 og § 15 a.
- Ophør med anvendelse af VSO i forbindelse med overgang til anden beskatningsform jf. VSL § 15 b, stk. 1.

- Ophør med anvendelse af VSO i forbindelse med konkurs eller skattepligtsophør jf. VSL § 15 b, stk. 2 og § 15 c.
- Ophør med anvendelse af VSO ved skattefri virksomhedsomdannelse jf. VSL §§ 16-16 a.
- Ophør med anvendelse af VSO i forbindelse med generationsskifte jf. KSL § 33 c.
- Ophør med anvendelse af VSO i forbindelse med død jf. DBL.

Ophør omfatter, som det ses ovenstående, flere forskellige situationer. En behandling af samtlige ophørssituationer vil overskride omfanget af nærværende afhandling. Af den årsag behandles alene ophør med anvendelse af virksomhedsordningen i forbindelse med overgang til anden beskatningsform samt ophør i forbindelse med afståelse. Der afgrænses derfor fra øvrige ophørssituationer.

Ophør med anvendelse af VSO for at overgå til PSL eller KAO

Ved overgang fra virksomhedsordningen til beskatning efter personskattelovens almindelige regler eller beskatning efter kapitalafkastordningen er de skattemæssige konsekvenser ens. Der skal ske beskatning af opsparet overskud jf. VSL § 15 b, stk. 1 i indkomståret efter indkomståret, hvor virksomhedsordningen senest har været anvendt. Dette betyder, at såfremt den erhvervsdrivende anvender virksomhedsordningen i indkomståret 2017, men fravælger den i 2018, skal det opsparede overskud beskattes hos den selvstændige som personlig indkomst i 2018. Da konsekvensen er ens ved overgang til personskattelovens almindelige regler og ved overgang til kapitalafkastordningen, er det således ikke muligt at overføre indestående på kontoen for opsparet overskud til konjunkturudligningskontoen, som det ellers er den anden vej rundt jf. afsnittet herom.

Øvrige beløb i virksomhedsordningen har ingen reel betydning ved overgangen, hvorfor disse bortfalder. Beløb hensat til senere hævnning bortfalder via mellemregningskontoen, og ligeledes er indskudskontoen og kapitalafkastgrundlaget uden betydning.³¹

Ophør med anvendelse af VSO i forbindelse med afståelse

Ved afståelse af virksomheden finder reglerne i VSL § 15 sted. Der skal jf. stk. 1 sondres imellem beskatning i afståelsesåret eller det efterfølgende indkomstår. Den selvstændige kan vælge at lade sig beskatte i afståelsesåret ved at se bort fra virksomhedsskattelovens regler efter afståelsen jf. stk. 1, 1. pkt. I givet fald skal opsparet overskud med tillæg af virksomhedsskat medregnes den selvstændiges

³¹ Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: ”Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen”, s. 230

personlige indkomst i afståelsesåret. Ved afståelse uden opretholdelse af adskillelsen imellem en virksomheds- og privatøkonomi året ud i afståelsesåret, indgår salgssummen ikke i virksomhedens resultat. Dette betyder, at avancer og tab fordelt på de forskellige aktiver i virksomheden opgøres efter speciallovgivningen, og beskattes efter personskattelovens almindelige regler. For eksempel opgøres avance og tab på en fast ejendom efter ejendomsavancebeskatningsloven, men beskattes efter personskattelovens regler således, at avance beskattes som kapitalindkomst jf. PSL § 4, stk. 1, nr. 14.

Vælger den selvstændige at udskyde beskatningen til efterfølgende år, kræver dette jf. stk. 1, 2. pkt., at adskillelsen mellem virksomheds- og privatøkonomien jf. VSL § 2, stk. 1 opretholdes året ud. I så fald indgår salgssummen i virksomhedsordningen, men opsparet overskud med tillæg af virksomhedsskat medregnes den personlige indkomst indkomståret efter jf. stk. 1, 4. pkt.

9. Kapitalafkastordningen

Som omtalt indledningsvist er virksomhedsskatteloven, herunder virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen, et alternativ til personskattelovens almindelige regler for beskatning af selvstændige erhvervsdrivende. Kapitalafkastordningen blev ved ændring af virksomhedsskatteloven vedtaget i 1992³², hvor konjunkturudligningsordningen blev indført året efter i 1993.³³

I det følgende vil en behandling af kapitalafkastordningen samt konjunkturudligningsordningen, som er et muligt tilvalg til kapitalafkastordningen, behandles. Først vil der kort blive redegjort for ordningerne, efterfulgt af en gennemgang af betingelserne for at anvende dem, og slutteligt vil begreberne i ordningerne behandles.

9.1. Indledende om kapitalafkastordningen kombineret med konjunkturudligningsordningen

Kapitalafkastordningen fremgår af VSL § 22 a, og konjunkturudligningsordningen af VSL § 22 b. Disse ordninger i samspil er en forenklet udgave af virksomhedsordningen, da der i hovedtræk opnås samme fordele men med begrænsninger.

Forenklingen udmøntes i, at der ingen regnskabsmæssige krav om adskillelse af virksomheds- og privatøkonomi stilles, ligesom der gør det for anvendelse af virksomhedsordningen. Begrænsningerne udmøntes i, at der ikke tillades fradrag for finansieringsudgifter (renter) i den personlige indkomst, hvorfor ordningen her falder tilbage på personskattelovens almindelige regler, hvor finansieringsudgifter fradrages i kapitalindkomsten, som har en lavere skatteværdi jf. PSL § 4, stk. 1, nr. 1.

Der er ved anvendelse af konjunkturudligningsordningen ligeledes mulighed for at resultatudjævne, (dog med modifikationer) således, at en del af overskuddet fraskæres beskatningsgrundlaget mod en konjunkturudligningsskat, der ved senere hævnning godtgøres jf. VSL § 22 b – dette uden som følge af foretage adskillelse af virksomheds- og privatøkonomi. Mere herom i afsnit 9.3.3. Konjunkturudligningsordningen.

Herudover kan der ved anvendelse af kapitalafkastordningen beregnes et kapitalafkast, som fragår i den personlige indkomst og overføres til kapitalindkomsten. Herved opnås et fradrag i den personlige indkomst, der, jf. afsnit 7.5.4. Skatteloft, har en større skatteværdi end kapitalindkomsten.

³² Mosegaard Larsen, Jakob: "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", Jurist og økonomforbundets forlag, 1. udgave, 2005, s. 29

³³ Mosegaard Larsen, Jakob: "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 398

9.2. Betingelser for anvendelse af kapitalafkastordningen

Betingelserne for anvendelse af kapitalafkastordningen jf. VSL § 22 a, stk. 1 er de samme, som er gældende for anvendelse af virksomhedsordningen, hvilket er omtalt i afsnit 8.2. Betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen. For mere herom se da afsnit 8.2. Betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen.

Der skal også ved anvendelse af kapitalafkastordningen opgøres et kapitalafkastgrundlag, som skal opbevares således, at det kan dokumenteres over for SKAT, hvad der ligger til grund for indberetning af kapitalafkastet jf. § 23 i mindstekravsbekendtgørelsen. For mere om kapitalafkastet se da afsnit 9.3.1. Kapitalafkastgrundlaget. Yderligere er det en betingelse at udfylde den udvidede selvangivelse, der ligger klar i begyndelsen af marts året efter indkomståret, hvori kapitalafkastordningen har været anvendt. På den udvidede selvangivelse skal rubrik 141 under virksomhedsoplysninger udfyldes. Der kan allerede ved forskudsopgørelsen foretages valg om at blive beskattet efter kapitalafkastordningen ved at udfylde felt 184, men det endelige valg foretages ved udfyldelse af den udvidede selvangivelse.³⁴

9.3. Begreber i kapitalafkastordningen

I det følgende vil der foretages en gennemgang af begreberne i kapitalafkast- samt konjunkturudligningsordningen. Der er tale om følgende begreber:

- Kapitalafkastgrundlag
- Kapitalafkastet og maksimeringsreglen
- Konjunkturudligningsordningen
- Ophør af KAO

9.3.1. Kapitalafkastgrundlaget

Som betingelse for anvendelse af kapitalafkastordningen, blev det i afsnittet herom nævnt, at der skal opgøres et kapitalafkastgrundlag ved indtræden i ordningen. Dette stadfæstes i VSL § 22 a, stk. 5, 1. pkt. hvor kapitalafkastgrundlaget skal opgøres ved indkomstårets begyndelse som værdien af de aktiver, der udelukkende benyttes erhvervsmæssigt med fradrag af erhvervsmæssig gæld. Såfremt der etableres en nystartet virksomhed, og kapitalafkastordningen ønskes anvendt, skal kapitalafkastgrundlaget opgøres ved etableringen jf. stk. 5, 2. pkt.

³⁴ <https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234853&chk=215395> (12-03-2018)

I opgørelsen indgår som udgangspunkt værdien af de samme erhvervsmæssige aktiver som også indgår i virksomhedsordningen og med samme værdiansættelsesprincipper jf. afsnit 8.3.2. Kapitalafkastgrundlaget. Der er dog nogle forskelle fra virksomhedsordningen. I modsætning til virksomhedsordningen, hvor blandet benyttede aktiver, herunder for eksempel biler og multimedier kan indgå fuldt ud i henhold til VSL § 1, stk. 3, kan de i kapitalafkastordningen jf. VSL § 22 a, stk. 6 alene indgå med den erhvervsmæssige andel.

I VSL § 22 a, stk. 7 opregnes en række aktiver, der ikke kan indgå i grundlaget. Udover aktiver fra en virksomhed, der beskattes efter PSL § 4, stk. 1, nr. 9 eller 11, eller hvor indkomsten er konkursindkomst i henhold til KKSL § 6, indgår ej heller kontante beløb eller finansielle fordringer bortset fra varedebitorer og aktier bortset fra andele i andelsforeninger mv. Igangværende arbejder for fremmed regning indgår alene med nettoværdien, såfremt denne samt værdien af varedebitorer og varelagre overstiger værdien af varekreditorene.

Kapitalafkastgrundlaget danner grundlag for beregning af kapitalafkastet. Det beregnede kapitalafkast fragår i den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten jf. VSL § 22 a, stk. 1, 1. pkt. sammenholdt med PSL § 4, stk. 1, nr. 3a.

9.3.2. Kapitalafkastet og maksimeringsreglen

Kapitalafkastet beregnes som det opgjorte afkastgrundlag efter VSL § 22 a, stk. 5-7 (behandlet i afsnittet ovenover) ganget med afkastsatsen i henhold til VSL § 9, der i 2017 er på 1 pct.³⁵ Satsen for år 2018 fastsættes henover sommer 2018, da den beregnes på grundlag af et simpelt gennemsnit af den af Danmarks Nationalbanks opgjorte kassekreditrente for ikke-finansielle selskaber i de første 6 måneder af det til indkomståret svarende kalender år jf. VSL § 9.

Det beregnede kapitalafkast fragår i den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten i stedet jf. VSL § 22 a, stk. 1. På den måde opnås der et skematisk fradrag i den personlige indkomst af de renteudgifter, som er gået til finansiering af de erhvervsmæssige aktiver.³⁶ Ved start og ophør af virksomhed, hvor kapitalafkastordningen anvendes beregnes kapitalafkastet forholdsmæssigt.

Det beregnede kapitalafkast maksimeres dog efter VSL § 22 a, stk. 3 til højest at kunne udgøre den største talmæssige værdi af enten 1) den positive personlige indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed jf. PSL § 3 eller 2) den negativ nettokapitalindkomst jf. PSL § 4.

³⁵ <http://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/virksomhedsskatteloven> (16-03-2018)

³⁶ Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.3.1.2.2.: ”Kapitalafkastet og maksimeringsreglen”

Den positive personlige indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed opgøres efter nettoprincippet, dvs. med fradrag af driftsomkostninger, afskrivninger, overførsel til medarbejdende ægtefælle, beløb der henlægges til konjunkturudligning m.v., og modsat skal hævninger fra konjunkturudligningskontoen medregnes i opgørelsen. Såfremt den personlige nettoindkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed er negativ skal den sættes til 0 ved kapitalafkastberegningen.

Den negative nettokapitalindkomst opgøres ligeledes efter nettoprincippet, dvs. både privat og erhvervsmæssige kapitalindkomst medregnes, dog opgøres det eksklusiv kapitalafkastet, og der ses bort fra negativ kapitalindkomst efter PSL § 4, stk. 1, nr. 9 og 11. Hvis nettokapitalindkomsten er positiv sættes den til 0 ved kapitalafkastberegningen. Såfremt den ene faktor er 0, afgør den anden kapitalafkastets størrelse, og i tilfælde af, at begge faktorer er 0, kan der ikke beregnes et kapitalafkast.³⁷

Nedenstående illustreres maksimeringsreglen med talberegninger.

Figur 7 - Illustrering af maksimeringsreglens funktion

	Eksempel 1	Eksempel 2	Eksempel 3	Eksempel 4
Beregnet kapitalafkast	10.000	10.000	10.000	10.000
Personlig erhvervsindkomst	50.000	-5.000	-5.000	8.000
Nettokapitalindkomst	-20.000	-7.000	7.000	-5.000
Tilladt kapitalafkast	10.000	7.000	0	8.000

Kilde: Egen tilvirkning

Eksempel 1: Her anvendes det beregnede kapitalafkast på 10.000, fordi det er mindre end både personlig erhvervsindkomst og negativ nettokapitalindkomst.

Eksempel 2: Her maksimeres det beregnede kapitalafkast til den negative kapitalindkomst på -7.000, da personlig erhvervsindkomst er negativ, og derved sættes til 0.

Eksempel 3: Her tillades intet kapitalafkast, da begge faktorer resulterer i en nulsætning. Personlig erhvervsindkomst er negativ og nettokapitalindkomst er positiv.

Eksempel 4: Her maksimeres det beregnede kapitalafkast til den positive personlige erhvervsindkomst på 8.000, da denne er større end den negative kapitalindkomst på -5.000.

Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende er gift og lever sammen med ægtefællen ved udgangen af indkomståret, er der jf. VSL § 22 a, stk. 4 mulighed for at inkorporere reglerne om ægtefæller i selvstændig erhvervsvirksomhed i KSL § 25 A.

³⁷ Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.3.1.2.2.: "Kapitalafkastet og maksimeringsreglen"

9.3.3. Konjunkturudligningsordningen

Konjunkturudligningsordningen blev som nævnt i metateksten til afsnit 9. Kapitalafkastordningen, indført i virksomhedsskatteoven som følge af lov nr. 1115 af 22. december 1993, og kan anvendes af de, der anvender kapitalafkastordningen jf. VSL § 22 b, stk. 1. Formålet med ordningen er i lighed med virksomhedsordningen at udjævne den skattemæssige virkning af svingende indkomster.³⁸ Med tilvalg af denne ordning opnås fordelene ved, at der kan henlægges til konjunkturudligning uden som følge at udarbejde to selvstændige regnskaber, som er en betingelse i virksomhedsordningen. Modstykket til denne fordel udspiller sig i nogle begrænsninger til henlæggelsen.

Henlæggelsen kan højst udgøre 25 pct. af overskuddet fra selvstændig erhvervsvirksomhed før renter, og skal mindst udgøre 5.000 kr. Der kan desuden ikke foretages henlæggelser i indkomstår, hvori der samtidig hæves henlæggelser jf. VSL § 22 b, stk. 1. Af et overskud før renter på 500.000 kr. kan der for eksempel højst opspares 125.000 kr. ($500.000 \cdot 25 \text{ pct.}$). Af det henlagte beløb skal der betales en konjunkturudligningsskat på 22 pct. (2018 niveau) jf. stk. 2. Det henlagte beløb skal med fradrag af konjunkturudligningsskatten indsættes på en bunden konto i et pengeinstitut her i landet jf. stk. 3, og skal være indsat efter henlæggelsesårets udløb men inden fristen for indsendelse af selvangivelsen, dvs. efter 31. december i henlæggelsesåret men inden 1. juli året efter henlæggelsesåret.³⁹

Henlæggelser indsat på den bundne konto kan først hæves tre måneder efter indsættelsen jf. stk. 4, 4. pkt., dvs. en henlæggelse, der er indsat den 1. juni kan først hæves 1. september samme år. Såfremt den skattepligtige har foretaget flere henlæggelser, finder FIFO-princippet anvendelse, således at henlæggelser indsat først hæves først jf. stk. 4, 5. pkt. En hævning lægges til den personlige indkomst for det indkomstår, hvor henlæggelsen hæves inklusiv konjunkturudligningsskatten jf. stk. 4, 1. pkt., men denne fradrages jf. stk. 5 i slutskatten. Skulle konjunkturudligningsskatten vise sig at være større end slutskatten, udbetales den overskydende del som overskydende skat. Et henlagt beløb skal hæves senest i det tiende indkomstår efter henlæggelsesårets udløb jf. stk. 4, 3. pkt. Hvis ikke denne frist overholdes, falder henlæggelsen til efterbeskatning, således at SKAT overfører beløbet til beskatning i den personlige indkomst, uanset om beløbet rent fysisk er hævet fra kontoen eller ej jf. stk. 4, 6. pkt. I underskudsgivende år, hvor virksomhedsindkomsten er negativ, indtægtsføres henlæggelser svarende til underskuddet, såfremt der måtte være nogle sådanne jf. stk. 7, før der kan indrømmes fradrag.

³⁸ Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.3.2.1.: ”Generelt om konjunkturudligningsordningen”

³⁹ <http://skat.dk/skat.aspx?oid=2234853> (18-03-18)

Ved ophør med anvendelse af kapitalafkastordningen og derved også konjunkturudligningsordningen, indtægtsføres henlæggelserne i det sidste indkomstår ordningen anvendes jf. stk. 8.

9.3.4. Ophør af kapitalafkastordningen

Ligesom ved ophør af virksomhedsordningen, er der ligeledes ved kapitalafkastordningen en række forhold, der kan forårsage ophør. Der er tale om følgende forhold:

- Ophør med anvendelse af KAO for at overgå til PSL eller VSO jf. VSL § 22 b, stk. 8, 1. og 4. pkt.
- Ophør med anvendelse af KAO i forbindelse med afståelse jf. VSL § 22 b, stk. 8, 1. pkt.
- Ophør med anvendelse af KAO ved skattefri virksomhedsomdannelse af hele eller dele af virksomheden jf. VSL § 22 b, stk. 8, 1. pkt.
- Ophør med anvendelse af KAO i forbindelse med generationsskifte jf. KSL § 33 C.
- Ophør med anvendelse af KAO i forbindelse med konkurs eller skattepligtsophør jf. VSL § 22 b, stk. 8, 2., 3. og 5. pkt.
- Ophør med anvendelse af KAO i forbindelse med død jf. DBL.

Behandlingen af ophør af kapitalafkastordningen vil, jf. afgrænsningen, ligeledes afgrænses til alene at omfatte ophør i forbindelse med overgang til beskatning efter personskattelovens almindelige regler eller virksomhedsordningen og ophør i forbindelse med afståelse. Der afgrænses derfor fra en gennemgang af ophør med anvendelse af kapitalafkastordningen ved de øvrige ovennævnte situationer.

Ophør med anvendelse af KAO for at overgå til PSL eller VSO

Ophør med anvendelse af KAO for at overgå til PSL

Ved overgang fra kapitalafkastordningen til beskatning efter personskattelovens almindelige regler, fravælger den selvstændige erhvervsdrivende kapitalafkastordningen i forbindelse med indberetning af selvangivelsen. Ved overgang til beskatning efter personskattelovens almindelige regler, finder en efterbeskatning af tidligere års ubenyttede henlæggelser sted jf. VSL § 22 b, stk. 8, 1. pkt. Et fravalg af kapitalafkastordningen foretaget i forbindelse med indberetning af selvangivelsen for indkomståret 2017 vil betyde, at der skal ske genoptagelse af skatteansættelsen for indkomståret 2016, da dette er det seneste indkomstår, hvori kapitalafkastordningen har været anvendt.

Ophør med anvendelse af KAO for at overgå til VSO

Ved overgang fra kapitalafkastordningen til beskatning efter virksomhedsordningen fravælger den selvstændige erhvervsdrivende kapitalafkastordningen og tilvælger virksomhedsordningen i forbindelse med indberetning af selvangivelsen. Ved en sådanne overgang overføres ubenyttede henlæggelser fra indestående på konjunkturudligningskontoen til kontoen for opsparet overskud i virksomhedsordningen jf. VSL § 22 b, stk. 8, 4. pkt. Dette er konsekvensen såfremt den selvstændige erhvervsdrivende ikke hæver henlæggelserne inden indberetning af selvangivelsen. Overførslen af henlæggelserne anses samtidig som et indskud i virksomhedsordningen, hvorfor de også skal tillægges indskudskontoen, men som et fradrag heri ved opgørelsen af denne jf. VSL § 3, stk. 3. Beløbene vil dog ikke påvirke opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget. I det følgende illustreres et eksempel af påvirkningen af ubenyttede henlæggelser ved opgørelsen af henholdsvis indskudskontoen og kapitalafkastgrundlaget.

Eksemplet tager udgangspunkt i, at den selvstændige erhvervsdrivende har anvendt kapitalafkastordningen siden år 2014, men vælger i forbindelse med indberetning af selvangivelsen for indkomståret 2017 at overgå til virksomhedsordningen.

Figur 8 - Overførsel fra konjunkturudligningsordningen til konto for opsparet overskud

Ubenyttede henlæggelser primo 2017	Sats⁴⁰	Indskud	Skat
Henlagt i indkomståret 2014	24,5 %	60.400	19.600
Henlagt i indkomståret 2015	23,5 %	<u>153.000</u>	<u>47.000</u>
I alt		213.400	66.600
Indkomståret 2017			
Indskudskonto			
Aktiver med fradrag af gæld ekskl. indestående på bunden konto		700.000	
Modregning af henlæggelser til konjunkturudligning		<u>-213.400</u>	
Indskudskonto ved opstart		486.600	
Kapitalafkastgrundlag			
Aktiver med fradrag af gæld		700.000	
Modregning af henlæggelser til konjunkturudligning		<u>0</u>	
Kapitalafkastgrundlag ved start		700.000	
Opsparet overskud primo	Sats	Indskud	Skat
Opsparing i indkomståret 2014	24,5 %	60.400	19.600
Opsparing i indkomståret 2015	23,5 %	<u>153.000</u>	<u>47.000</u>
I alt		213.400	66.600

Kilde: Egen tilvirkning med inspiration fra Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: "Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen", s. 630

I ovenstående eksempel illustreres det, at indestående på den bundne konto i konjunkturudligningsordningen overføres til opsparingskontoen i virksomhedsordningen ved en overgang. Samtidig ses det, at ubenyttede henlæggelser indgår i opgørelsen af indskudskontoen som et fradrag i denne, men holdes ude ved opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget.

Ophør med anvendelse af KAO i forbindelse med afståelse

Såfremt den erhvervsdrivende ophører med at drive virksomhed eller afstår denne, er det muligt at anvende kapitalafkastordningen indtil ophørsdatoen jf. VSL § 22 a, stk. 2, dog er det ikke muligt at foretage henlæggelse til konjunkturudligning i ophørsåret jf. VSL § 22 b, stk. 1, 5. pkt. og stk. 8, 1. pkt. I tilfælde af, at indkomstårets periode er kortere eller længere end 12 måneder, beregnes et forholdsmæssigt kapitalafkast svarende til antal hele måneder, perioden omfatter jf. VSL § 22 a, stk. 2. Det betyder endvidere, at indestående på konjunkturudligningskontoen inklusiv skatten hæves og tillægges den selvstændiges personlige indkomst i ophørsåret. Konjunkturudligningsskatten godtgøres dog i slutskatten.

10. Beskatningsmodellerne i praksis

Indeværende afsnit er første del af analysen, som består af tre dele. Afsnittet har til formål at udlede fordele og ulemper ved de respektive beskatningsmodeller. Fordelene og ulemperne skal anvendes med henblik på kvantitativt at illustrere, hvorledes disse udfolder sig i praksis. Hensigten med denne fremgangsmåde er at nå nærmere en besvarelse af problemformuleringen, som jf. afsnittet herom lyder: *Hvilke faktorer har afgørende indflydelse på valg af beskatningsmodel?* Behandlingen af de respektive fordele og ulemper, skal medvirke til at udlede retningslinjer for, hvornår og hvorfor den ene beskatningsmodel bør anvendes på bekostning af en anden beskatningsmodel. Samtidig skal indeværende afsnit danne grundlag for tredje del af analysen, der omhandler udledning af, hvornår i en virksomheds tidslinje de respektive beskatningsmodellerne bør overvejes.

I det følgende oplistes i skemaform fordele og ulemper ved de respektive beskatningsmodeller. I venstre side af skemaet oplistes fordele og ulemper, og i højre side markeres der med et kryds, hvilken ordning fordelene henholdsvis ulempen tilhører. Dernæst kommenteres der på samtlige fordele og ulemper, hvortil der knyttes et kvantitativt eksempel (på de, hvor muligt), der medvirker til en illustration af, hvorledes fordelene henholdsvis ulempen udfolder sig i praksis. De kvantitative eksempler, der knyttes til fordelene henholdsvis ulempene illustreres isoleret således, at eksemplet udelukkende fokuserer på den pågældende fordel eller ulempe.

Efter en isoleret behandling af de respektive fordele og ulemper, vil disse efterfølgende behandles i et samlet hele, således at der opnås en tættere relation til virkeligheden, hvor fordelene og ulemper ikke indgår isoleret men i samspil. Herefter udledes retningslinjerne for, hvornår den ene beskatningsmodel bør anvendes på bekostning af en anden.

Figur 9 - Skema over fordele og ulemper i PSL, KAO og VSO

Fordele	PSL	KAO	VSO
Konto for opsparet overskud			X
Henlæggelse til konjunkturudligning		X	
Kapitalafkast		X	X
Investering af lavtbeskattede midler i virksomheden			X
Beskatning som kapitalindkomst ved salg og udlejning af fast ejendom uden at være næringsdrivende	X	X	
Renteudgifter som fradrag i personlig indkomst			X
Overførsel af privatgæld til virksomhedsøkonomien			X
Ulemper			
Adskillelse mellem virksomheds- og privatøkonomi			X
Modregning af underskud i lovbunden rækkefølge		X	X
Hæverækkefølgen			X
Overførsel af privat gæld til virksomhedsøkonomien			X

Kilde - Egen tilvirkning

10.1. Konto for opsparet overskud og henlæggelse til konjunkturudligning

Konto for opsparet overskud

Konto for opsparet overskud findes alene i virksomhedsordningen, og er én af de væsentlige fordele ved ordningen. Med denne fordel er det muligt at foretage skatteoptimering således, at der i år med overskud over topskattegrænsen kan foretages opsparing af den del af overskuddet, der ligger over topskattegrænsen til en lav beskatning på 22 pct. Ligeledes kan der i år med overskud, der ligger under topskattegrænsen foretages skatteoptimering ved, at der kan hæves fra konto for opsparet overskud således, at gabbet mellem årets overskud og topskattegrænsen udlignes. Konto for opsparet overskud kan desuden være et nyttigt værktøj, såfremt der er år med lavt overskud, da der i så fald kan suppleres med opsparingen til anvendelse i privaten.

En anden væsentlig fordel med konto for opsparet overskud er, at opsparingen til den lave virksomhedsskat kan anvendes i virksomheden uden yderligere beskatning. Således er der mulighed for at foretage investering i virksomheden med lavtbeskattede midler.

Sideløbende med fordelene er der ligeledes en ulempe ved konto for opsparet overskud, som kommer til udtryk ved ophørssituationer. I ophørssituationer vil der udløses beskatning af indestående på konto for opsparet overskud som personlig indkomst.

Henlæggelse til konjunkturudligning

Henlæggelse til konjunkturudligning er kapitalafkastordningens svar på konto for opsparet overskud. Med konjunkturudligningsordningen er det ligeledes muligt at skære en del af overskuddet af til en foreløbig konjunkturudligningsskat på 22 pct. således, at topskattegrundlaget reduceres.

Ulempen ved ordningen sammenlignet med konto for opsparet overskud er, at der alene kan henlægges op til 25 pct. af årets overskud. Endvidere skal det henlagte beløb indsættes på en bunden konto, hvor beløbet bindes i tre måneder, og skal udløses inden ti år. Af den årsag anses ordningen for at være likviditetskrævende sammenlignet med konto for opsparet overskud. Konsekvensen ved ophørssituationer er sågar den samme som ved konto for opsparet overskud; en beskatning af indestående på kontoen, medmindre den selvstændig erhvervsdrivende overgår fra kapitalafkastordningen til virksomhedsordningen. I givet fald succederer konto for opsparet overskud i konjunkturudligningskontoen.

I det følgende illustreres effekten af konto for opsparet overskud og konjunkturudligningsordningen ved at opstille en opgørelse af det skattepligtige resultat og en skatteberegning for alle tre beskattelsesmodeller.

Eksempel

Eksemplet tager udgangspunkt i et skattepligtigt overskud på 900.000 kr. I eksemplet ses der bort fra kapitalafkast, da der alene fokuseres på betydningen af konto for opsparet overskud og henlæggelse til konjunkturudligning. Der vil foretages en skatteoptimering således, at der i virksomhedsordningen opspares alt overskud, der er udover topskattegrænsen, som i år 2017 ligger på 479.600 kr. I kapitalafkastordningen foretages ligeledes en skatteoptimering således, at der opspares maksimalt (25 pct. af overskuddet). Endvidere ses der bort fra betydningen af nettofinansieringsudgifter i virksomheden. Herudover fremgår der kapitalindkomst og ligningsmæssige fradrag uden for virksomheden.

Figur 10 - Skattepligtig opgørelse med fokus på konto for opsparet overskud og konjunkturudligningskontoen

2017	PSL	KAO	VSO
Årets overskud	900.000	900.000	900.000
- Konto for opsparet overskud	0	0	-378.696
- Henlæggelse til konjunkturudl.	0	-225.000	0
Personlig indkomst før AMBI	900.000	675.000	521.304
- AM-bidrag	-72.000	-54.000	-41.704
Personlig indkomst	828.000	621.000	479.600
- Renteudgifter (privat)	-50.000	-50.000	-50.000
Kapitalindkomst	-50.000	-50.000	-50.000
- Beskæftigelsesfradrag ⁴⁰	-30.000	-30.000	-30.000
Ligningsmæssige fradrag	-30.000	-30.000	-30.000
Skattepligtig indkomst	748.000	541.000	399.600

Kilde: Egen tilvirkning

⁴⁰ Beskæftigelsesfradraget er beregnet som 8,75 pct. af AM-bidragspligtig indkomst med fradrag af pensionsbidrag. Beskæftigelsesfradraget kan i 2017 højst udgøre 30.000 kr. jf. <https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234762> (16-04-2018)

Figur 11 - Skatteberegning med fokus på konto for opsparet overskud og konjunkturudligningskontoen

Skatteberegning	Sats	Beløb			Skat		
		PSL	KAO	VSO	PSL	KAO	VSO
AM-bidrag	8%	900.000	675.000	521.304	72.000	54.000	41.704
Skat af opsparet overskud	22%	0	0	378.696	0	0	83.313
Skat af konjunkturudligning	22%	0	225.000	0	0	49.500	0
Topskat (PI udover 479.600 efter AMBI)	14,70%	348.400	141.400	0	51.215	20.786	0
Topskat (KI udover 42.800)	5,02%	0	0	0	0	0	0
Bundskat af PI + positiv KI	10,08%	828.000	621.000	479.600	83.462	62.597	48.344
Sundhedsbidrag	2%	748.000	541.000	399.600	14.960	10.820	7.992
Kommuneskat	24,90%	748.000	541.000	399.600	186.252	134.709	99.500
Kirkeskat	0,70%	748.000	541.000	399.600	5.236	3.787	2.797
Skatteværdi af personfradrag, bundskat	10,08%	45.000	45.000	45.000	-4.536	-4.536	-4.536
Skatteværdi af personfradrag, sundhedsbidrag	2%	45.000	45.000	45.000	-900	-900	-900
Skatteværdi af personfradrag, kommuneskat	24,90%	45.000	45.000	45.000	-11.205	-11.205	-11.205
Skatteværdi af personfradrag, kirkeskat	0,70%	45.000	45.000	45.000	-315	-315	-315
Slutskat					396.169	319.243	266.695

Kilde: Egen tilvirkning

Kommentar til den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen

Effekten af konto for opsparet overskud kommer til udtryk i den skattepligtige indkomst ved, at den fradrages i den personlige indkomst før AMBI-grundlaget således, at arbejdsmarkedsbidraget reduceres. Ligeledes skæres toppen af personlig indkomst af, hvorfor der ikke skal betales topskat. Samlet bliver det skattepligtige overskud mindre. Dette får betydning for skatteberegningen, da grundlaget for bundskat er reduceret med det opsparede overskud. Grundlaget for sundhedsbidrag, kommuneskat samt kirkeskat er ligeledes reduceret. Samlet set opnås der ved anvendelse af virksomhedsordningen, grundet muligheden for at henlægge til konto for opsparet overskud, en skattebesparelse på 129.474 kr.

Med hensyn til kapitalafkastordningen, hvor der gøres brug af henlægge til konjunkturudligning, opnås der ligeledes en skattebesparelse. Denne er dog mindre, grundet 25 pct.-begrænsningen, hvorved skattebesparelsen når 76.926 kr. Fordelen ved denne reduktion er, at topskattegrundlaget reduceres, men bortfalder ikke helt ligesom ved virksomhedsordningen. Herudover reduceres de andre skatter sammenlignet med personskattelovens almindelige regler.

10.2. Kapitalafkast

Politikker har valgt at belønne investeringer i aktive virksomheder på samme måde som ved passiv investering i for eksempel obligationer. Ved anvendelse af virksomheds- og kapitalafkastordningen er det derfor muligt at beregne et kapitalafkast, der fragår i den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten. På denne måde opnås der en skattebesparelse.

Aktiver der medregnes og passiver, der kan fradrages i kapitalafkastgrundlaget afviger til gengæld i de respektive ordninger, men af mindre betydning. I virksomhedsordningen er det for eksempel muligt at medregne likvide beholdninger, som ikke er muligt i kapitalafkastordningen. Omvendt fradrages prioritetsgæld ikke i kapitalafkastordningen, men i virksomhedsordningen.

I det følgende illustreres effekten af kapitalafkast ved at opstille en opgørelse af det skattepligtige resultat og en skatteberegning for alle tre ordninger.

Eksempel

Eksemplet tager udgangspunkt i et skattepligtigt overskud på 600.000 kr. I virksomheden er der en ejendom opgjort til 4.500.000 kr. og et driftsmiddel til 500.000 kr. Herudover er der gæld for i alt 400.000 kr. Kapitalafkastgrundlaget opgøres derfor til 4.600.000 kr., som ganges med kapitalafkastsatsen på 1 pct. i år 2017. Kapitalafkastet udgør herefter 46.000 kr. I eksemplet ses der bort fra konto for opsparet overskud, henlæggelse til konjunkturudligning og nettofinansieringsudgifter, da fokus udelukkende ligger på effekten af kapitalafkastet.

Figur 12 – Skattepligtig opgørelse med fokus på kapitalafkastet

2017	PSL	KAO	VSO
Årets overskud	600.000	600.000	600.000
- Kapitalafkast	0	-46.000	-46.000
Personlig indkomst før AMBI	600.000	554.000	554.600
- AM-bidrag	-48.000	-44.320	-44.320
Personlig indkomst	552.000	510.280	510.280
Kapitalafkast	0	46.000	46.000
- Renteudgifter (privat)	-50.000	-50.000	-50.000
Kapitalindkomst	-50.000	-4.000	-4.000
- Beskæftigelsesfradrag ⁴¹	-30.000	-30.000	-30.000
Ligningsmæssige fradrag	-30.000	-30.000	-30.000
Skattepligtig indkomst	472.000	476.280	476.220

Kilde: Egen tilvirkning

⁴¹ Beskæftigelsesfradraget er beregnet som 8,75 pct. af AM-bidragspligtig indkomst med fradrag af pensionsbidrag. Beskæftigelsesfradraget kan i 2017 højst udgøre 30.000 kr. jf. <https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234762> (16-04-2018)

Figur 13 – Skatteberegning med fokus på kapitalafkastet

Skatteberegning	Sats	Beløb			Skat		
		PSL	KAO	VSO	PSL	KAO	VSO
AM-bidrag	8%	600.000	554.000	554.000	48.000	44.320	44.320
Topskat (PI udover 479.600 efter AMBI)	14,70%	72.400	30.680	30.680	10.643	4.510	4.510
Topskat (KI udover 42.800)	5,02%	0	0	0	0	0	0
Bundskat af PI + positiv KI	10,08%	552.000	510.280	510.280	55.642	51.436	51.436
Sundhedsbidrag	2%	472.000	476.280	476.280	9.440	9.526	9.526
Kommuneskat	24,90%	472.000	476.280	476.280	117.528	118.594	118.494
Kirkeskat	0,70%	472.000	476.280	476.280	3.304	3.334	3.334
Skatteværdi af personfradrag, bundskat	10,08%	45.000	45.000	45.000	4.536	-4.536	-4.536
Skatteværdi af personfradrag, sundhedsbidrag	2%	45.000	45.000	45.000	900	-900	-900
Skatteværdi af personfradrag, kommuneskat	24,90%	45.000	45.000	45.000	11.205	-11.205	-11.205
Skatteværdi af personfradrag, kirkeskat	0,70%	45.000	45.000	45.000	315	-315	-315
Slutskat					227.600	202.067	202.067

Kilde: Egen tilvirkning

Kommentar til den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen

I den skattepligtige opgørelse ses det, at kapitalafkastet reducerer arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget, idet kapitalafkastet fragår før arbejdsmarkedsbidraget skal opgøres. Dog tilgår kapitalafkastet i kapitalindkomsten, hvorfor kapitalindkomsten bliver større ved kapitalafkast- henholdsvis virksomhedsordningen i forhold til personskatteloven. Samlet set resulterer effekten af kapitalafkastet i en, i forhold til personskatteloven, forhøjet skattepligtig indkomst. På trods af, at det resulterer i en forhøjet skattepligtig indkomst, ender det alligevel med en skattebesparelse på 25.533 kr. Dette kommer til udtryk i skatteberegningen. I skatteberegningen ses det, at grundlaget for arbejdsmarkedsbidraget (som også fremgik i den skattepligtige opgørelse) er reduceret, grundlaget for topskatteberegningen er reduceret og grundlaget for beregning af bundskat er reduceret som følge af effekten af kapitalafkastet. Det er alene grundlagene for beregning af sundhedsbidrag, kommuneskat og kirkeskat, der er større ved virksomheds- og kapitalafkastordningen.

10.3. Investering af lavtbeskattede midler i virksomheden

Investering af lavtbeskattede midler i virksomheden er en fordel, der alene kan anvendes i virksomhedsordningen. Så længe det opsparede overskud ikke overføres til privatøkonomien, kan det anvendes i virksomheden til for eksempel at foretage investeringer i varelager, inventar, driftsmidler m.v. Dette kan tænkes at være en fordel i brancher som landbrug, supermarkeder og entreprenør, hvor behovet for maskiner og varelager er de facto.

10.4. Beskatning som kapitalindkomst ved salg og udlejning af fast ejendom uden at være næringsdrivende

Udgangspunktet i dansk skatteret er, at næringsdrivende med salg og udlejning af fast ejendom beskattes af indtægter, der hidrører herfra i den personlige indkomst jf. modsætningsslutning af PSL § 4, stk. 1, nr. 6 og nr. 14 sammenholdt med EABL § 1, stk. 2. Dette gælder uanset, hvilken beskatningsmodel, der anvendes. Indtægter fra salg og udlejning af fast ejendom betragtes som erhvervet i den skattepligtiges næringsvej, såfremt udlejningen finder sted i en periode på mindst 12 måneder.⁴²

Dette er skatterettens standpunkt i forhold til næringsdrivende med salg og udlejning af fast ejendom, men såfremt den erhvervsdrivende ikke er næringsdrivende, gælder der forskellige regler ved de respektive ordninger. Personskattelovens almindelige regler og kapitalafkastordningen er omfattet af samme regler, hvor virksomhedsordningen skiller sig ud. I virksomhedsordningen indgår alle indtægter i den personlige indkomst uanset, om de er erhvervet som led i den erhvervsdrivendes næringsvej eller ej, herunder indtægter fra salg og udlejning af fast ejendom. Ved beskatning efter personskattelovens almindelige regler og kapitalafkastordningen indgår indtægter fra salg og udlejning af fast ejendom i den skattepligtiges kapitalindkomst, såfremt de ikke er erhvervet som led i den erhvervsdrivendes næringsvej.

Af denne årsag anses det som værende en fordel at anvende personskattelovens almindelige regler eller kapitalafkastordningen i forbindelse med ophør af virksomheden i tilfælde af, at der i virksomheden indgår en eller flere ejendomme, da der i givet fald udløses en lavere beskatning.

Tilsvarende anses det som værende en fordel at anvende personskattelovens almindelige regler eller kapitalafkastordningen i tilfælde af, at den erhvervsdrivende har i sinde at udleje en bolig i en periode på mindre end 12 måneder.

I det følgende illustreres effekten af afståelse af fast ejendom ved at opstille en opgørelse af det skattepligtige resultat og en skatteberegning for alle tre beskatningsmodeller.

Eksempel

Eksemplet tager udgangspunkt i et skattepligtigt overskud på 900.000 kr. I eksemplet ses der bort fra kapitalafkast, konto for opsparet overskud samt konjunkturudligningskontoen og renteudgifter, da

⁴² <https://skat.dk/skat.aspx?oId=2234797> (22-04-2018)

der alene fokuseres på effekten af afståelsen af den faste ejendom. I indkomståret har den erhvervsdrivende afstået en fast ejendom med en fortjeneste på 600.000 kr.

Figur 14 - Skattepligtig opgørelse med fokus på salg og udlejning af fast ejendom uden at være næringsdrivende

2017	PSL	KAO	VSO
Årets resultat	900.000	900.000	900.000
+ fortjeneste på ejendom	0	0	600.000
Personlig indkomst før AMBI	900.000	900.000	1.500.000
- AM-bidrag	-72.000	-72.000	-120.000
Personlig indkomst	828.000	828.000	1.380.000
+ fortjeneste på ejendom	600.000	600.000	0
Kapitalindkomst	600.000	600.000	0
- Beskæftigelsesfradrag ⁴³	-30.000	-30.000	-30.000
Ligningsmæssige fradrag	-30.000	-30.000	-30.000
Skattepligtig indkomst	1.398.000	1.398.000	1.350.000

Kilde: Egen tilvirkning

Figur 15 - Skatteberegning med fokus på salg og udlejning af fast ejendom uden at være næringsdrivende

Skatteberegning	Sats	Beløb			Skat		
		PSL	KAO	VSO	PSL	KAO	VSO
AM-bidrag	8%	900.000	900.000	1.500.000	72.000	72.000	120.000
Topskat (PI udover 479.600 efter AMBI)	14,70%	348.400	348.400	900.400	51.215	51.215	132.359
Topskat (KI udover 42.800)	5,02%	557.200	557.200	0	27.971	27.971	0
Bundskat af PI + positiv KI	10,08%	1.428.000	1.428.000	1.380.000	143.942	143.942	139.104
Sundhedsbidrag	2%	1.398.000	1.398.000	1.380.000	27.960	27.960	27.600
Kommuneskat	24,90%	1.398.000	1.398.000	1.398.000	348.102	348.102	348.102
Kirkeskat	0,70%	1.398.000	1.398.000	1.398.000	9.786	9.786	9.786
Skatteværdi af personfradrag, bundskat	10,08%	45.000	45.000	45.000	-4.536	-4.536	-4.536
Skatteværdi af personfradrag, sundhedsbidrag	2%	45.000	45.000	45.000	-900	-900	-900
Skatteværdi af personfradrag, kommuneskat	24,90%	45.000	45.000	45.000	-11.205	-11.205	-11.205
Skatteværdi af personfradrag, kirkeskat	0,70%	45.000	45.000	45.000	-315	-315	-315
Slutskat					664.021	664.021	759.995

Kilde: Egen tilvirkning

Kommentar til den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen

I den skattepligtige opgørelse ses det, at fortjenesten på ejendommen medregnes i den personlige indkomst i virksomhedsordningen. Som følge heraf forøges arbejdsmarkedsbidrags- og topskattegrundlaget af den personlige indkomst. Ved anvendelse af personskattelovens almindelige regler og

⁴³ Beskæftigelsesfradraget er beregnet som 8,75 pct. af AM-bidragspligtig indkomst med fradrag af pensionsbidrag. Beskæftigelsesfradraget kan i 2017 højst udgøre 30.000 kr. jf. <https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234762> (16-04-2018)

kapitalafkastordningen medregnes årets resultat med fradrag af fortjenesten på ejendommen i den personlig indkomst. Fortjenesten på ejendommen medregnes i stedet i kapitalindkomsten. Dette medfører et reduceret arbejdsmarkedsbidragsgrundlag, men er til gengæld medvirkende til en positiv kapitalindkomst, der krydser topskattegrænsen. Det samlede topskattegrundlag ved anvendelse af virksomhedsordningen udgør 900.400 kr., hvor den ved anvendelse af personskattelovens almindelige regler og kapitalafkastordningen samlet udgør 905.600 kr. Forskellen, udover beløbet på 5.200 kr. er, at 557.200 kr. ud af 905.600 kr. bliver beskattet med 5,02 pct. og resten med 14,7 pct. Ved virksomhedsordningen bliver hele topskattegrundlaget beskattet med 14,7 pct. Dette resulterer i en samlet topskattebetaling i virksomhedsordningen på 132.359 kr., og ved anvendelse af personskatteloven og kapitalafkastordningen på 79.186 kr.

Herudover er der en mindre forskel i bundskattegrundlaget, der er størst ved personskatteloven og kapitalafkastordningen som følge af, at der fradrages et større arbejdsmarkedsbidrag ved virksomhedsordningen.

10.5. Renteudgifter som fradrag i personlig indkomst

Nettofinansieringsudgifter, herunder renteudgifter, kan alene fratrækkes i den personlig indkomst i virksomhedsordningen. Da der i virksomhedsordningen skal ske adskillelse imellem virksomheds- og privatøkonomi, er det således muligt at opgøre virksomhedens resultat netto, det vil sige inklusiv alle transaktioner i virksomheden, herunder renteudgifter. Det opgjorte nettoresultat indgår som personlig indkomst i den skattepligtige opgørelse. På denne måde adskiller virksomhedsordningen sig fra kapitalafkastordningen og personskattelovens regler, der opgør virksomhedens resultat sammen med privatøkonomien, altså resultat før renter, som medregnes i kapitalindkomsten.

Dette er en fordel, fordi at skatteværdien i den personlige indkomst marginalt kan udgøre 55,8 pct. for år 2017 sammenlignet med marginals-katten i kapitalindkomsten, der højst kan udgøre 42 pct. i år 2017. Med andre ord betyder dette, at den erhvervsdrivende opnår en skattebesparelse på op til 55,8 pct., hvor der ved anvendelse af kapitalafkastordningen og personskattelovens almindelige regler højst opnås en skattebesparelse på 42 pct.

I det følgende illustreres effekten af, at der indrømmes fradrag for renteudgifter i den personlige indkomst ved anvendelse af virksomhedsordningen ved at opstille en opgørelse af det skattepligtige resultat og en skatteberegning for alle tre ordninger.

Eksempel

Eksemplet tager udgangspunkt i et resultat før renter på 900.000 kr. og renteudgifter på i alt 150.000 kr. I eksemplet ses der bort fra konto for opsparet overskud, henlæggelse til konjunkturudligning og kapitalafkast, da fokus udelukkende ligger på effekten af renteudgifterne.

Figur 16 - Skattepligtig opgørelse med fokus på rentefradraget

2017	PSL	KAO	VSO
Resultat før renter	900.000	900.000	900.000
- Renteudgifter	0	0	-150.000
Personlig indkomst før AMBI	900.000	900.000	750.000
- AM-bidrag	-72.000	-72.000	-60.000
Personlig indkomst	828.000	828.000	690.000
- Renteudgifter	-150.000	-150.000	0
Kapitalindkomst	-150.000	-150.000	0
- Beskæftigelsesfradrag ⁴⁴	-30.000	-30.000	-30.000
Ligningsmæssige fradrag	-30.000	-30.000	-30.000
Skattepligtig indkomst	648.000	648.000	660.000

Kilde: Egen tilvirkning

Figur 17 - Skatteberegning med fokus på rentefradraget

Skatteberegning	Sats	Beløb			Skat		
		PSL	KAO	VSO	PSL	KAO	VSO
AM-bidrag	8%	900.000	900.000	750.000	72.000	72.000	60.000
Topskat (PI udover 479.600 efter AMBI)	14,70%	348.400	348.400	120.400	51.215	51.215	17.699
Topskat (KI udover 42.800)	5,02%	0	0	0	0	0	0
Bundskat af PI + positiv KI	10,08%	828.000	828.000	690.000	83.462	83.462	69.552
Sundhedsbidrag	2%	648.000	648.000	660.000	12.960	12.960	13.200
Kommuneskat	24,90%	648.000	648.000	660.000	161.352	161.352	164.340
Kirkeskat	0,70%	648.000	648.000	660.000	4.536	4.536	4.620
Skatteværdi af personfradrag, bundskat	10,08%	45.000	45.000	45.000	-4.536	-4.536	-4.536
Skatteværdi af personfradrag, sundhedsbi- drag	2%	45.000	45.000	45.000	-900	-900	-900
Skatteværdi af personfradrag, kommune- skat	24,90%	45.000	45.000	45.000	-11.205	-11.205	-11.205
Skatteværdi af personfradrag, kirkeskat	0,70%	45.000	45.000	45.000	-315	-315	-315
Slutskat					368.569	368.569	312.455

Kilde: Egen tilvirkning

Kommentar til den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen

I den skattepligtige opgørelse og i skatteberegningen ses det, at effekten af, at renteudgifter fragår i den personlige indkomst stort set har samme effekt som kapitalafkastet havde. Den eneste forskel er blot, at renteudgifter fragår definitivt, og flyttes altså ikke ned i kapitalindkomsten. Dette resulterer i

⁴⁴ Beskæftigelsesfradraget er beregnet som 8,75 pct. af AM-bidragspligtig indkomst med fradrag af pensionsbidrag. Beskæftigelsesfradraget kan i 2017 højst udgøre 30.000 kr. jf. <https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234762> (16-04-2018)

et reduceret arbejdsmarkedsbidragsgrundlag, et reduceret topskattegrundlag samt et reduceret bundskattegrundlag. Det er alene i de øvrige skatter, herunder sundhedsbidrag, kommuneskat og kirkeskat, hvor grundlaget ikke er mindre men større. Samlet set resulterer det i en skattebesparelse på 56.114 kr.

10.6. Adskillelse mellem virksomheds- og privatøkonomi

Adskillelse mellem virksomheds- og privatøkonomi er en betingelse for at anvende virksomhedsordningen. Med betingelsen følger, at der i bogholderiet oprettes særlige konti, for at administrere ordningens krav, herunder konti som indskudskonto, kapitalafkastgrundlag, hævekonto, konto for opsparet overskud, hensat til senere hævning og eventuelt en mellemregningskonto. Adskillelsen mellem virksomheds- og privatøkonomien indebærer endvidere, at der alene medtages indtægter, udgifter, aktiver og passiver, der vedrører virksomheden, hvorfor bilagene bør holdes trit.

Med de ovennævnte administrative krav følger naturligvis noget merarbejde og deraf en merudgift til regnskabsmæssig assistance. Det er her ulempen foreligger, da denne bør opvejes med den skattebesparelse, der kan opnås ved anvendelse af opsparingsmuligheden. Såfremt merudgiften overstiger skattebesparelsen, bør besværet med ordningen undgås.

10.7. Modregning af underskud i lovbunden rækkefølge

I virksomheds- og kapitalafkastordningen er det således, at et eventuelt underskud først skal igennem en række punkter, før der kan drages nytte af fremførslen til senere indkomstår. I kapitalafkastordningen skal et eventuel underskud først modregnes i beløb henlagt til konjunkturudligningskontoen, før et resterende underskud kan fremføres til senere indkomstår. I virksomhedsordningen skal et eventuelt underskud først modregnes i opsparet overskud, dernæst i positiv kapitalindkomst, anden personlig indkomst uden for ordningen og først derefter kan det fremføres. Dette er, sammenlignet med reglerne i personskatteloven, hvor et eventuelt underskud direkte kan fremføres uden modregning i andet, en ulempe. Såfremt der er forventning om underskud, bør fordelene ved anvendelse af virksomheds- og kapitalafkastordningen opvejes med denne ulempe.

10.8. Hæverækkefølgen

Hæverækkefølgen kan siges at være en lovbunden rækkefølge, som den selvstændige skal igennem før indskudte aktiver kan udtrækkes. Én af fordelene ved virksomhedsordningen er, at der kan beregnes et kapitalafkast, som kan flyttes fra den personlige indkomst til kapitalindkomsten til en lavere

beskatning. Kapitalafkastet beregnes af kapitalafkastgrundlaget, som består af blandt andet indskudte midler. Det vil med andre ord sige, at såfremt den selvstændige vil drage nytte af kapitalafkastet, må den selvstændige give midlertidigt afkald på indskudte aktiver, da modstykket til kapitalafkastet kan siges at være afkaldsgivelsen på de indskudte midler, der først kan udtrækkes, når alt andet i hæverækkefølgen er udtrukket. Denne ulempe bør ligeledes opvejes med de fordele virksomhedsordningen muliggør.

10.9. Overførsel af privatgæld til virksomhedsøkonomien

Overførsel af privat gæld til virksomhedsøkonomien har ingen skattemæssige konsekvenser, såfremt indskudskontoen ikke bliver negativ. Der kan af den grund alene blive tale om en fordel, hvis indskudskontoen ikke bliver negativ, da en negativ indskudskonto medfører rentekorrektion. Overførsel af privat gæld muliggør fradrag for de medfølgende renteudgifter i den personlige indkomst til en større skatteværdi end kapitalindkomsten, men denne fordel skal opvejes med reduktionen af kapitalafkastgrundlaget. Overførsel af privat gæld reducerer kapitalafkastgrundlaget, som består af aktiver fratrukket gæld. De private renteudgifterne skal derfor sammenlignes med reduktionen af kapitalafkastet. Såfremt rentesatsen er større end kapitalafkastsatsen, anses overførsel af privat gæld som en fordel og omvendt. I tilfælde af, at satserne er lig hinanden, kommer den selvkontrollerende effekt i spil således, at der hverken opnås en fordel eller ulempe i den personlige indkomst.

I det følgende illustreres effekten af overførsel af privat gæld til virksomhedsøkonomien ved at opstille en opgørelse, hvor rentesatsen er større end kapitalafkastsatsen og omvendt. For at se den selvkontrollerende effekt, altså hvor satserne er lig hinanden, se da afsnit 8.3.6. Den selvkontrollerende effekt.

Figur 18 - Selvkontrollerende effekt, rentesats > kapitalafkastsats

Selvkontrollerende effekt	Rentesats > kapitalafkastsats	
	Privat gæld	Erhvervsmæssig gæld
Aktiver	1.000.000	1.000.000
Gæld	-700.000	-500.000
Kapitalafkastgrundlag	300.000	500.000
Overskud før renter	300.000	300.000
Renteudgift (7 pct.)	49.000	35.000
Overskud efter renter	251.000	265.000
Kapitalafkastsats (4 pct.)	12.000	20.000
Personlig indkomst	239.000	245.000

Kilde: Egen tilvirkning

I eksemplet ses det, at rentesatsen er 3 pct. større end kapitalafkastsatsen, hvilket samlet resulterer i en personlig indkomst på 239.000 ved at indskyde privat gæld kontra 245.000 ved at være foruden. Med andre ord tjenes der på at medtage privat gæld. Årsagen hertil er, at lige så snart satserne ikke er lig hinanden, begrænses den selvkontrollerende effekt. Når rentesatsen er større end kapitalafkastsatsen, opstår muligheden for at beregne et rentefradrag af et større grundlag ved at indskyde den private gæld end ved at holde den ude.

Figur 19 - Selvkontrollerende effekt, rentesats < kapitalafkastsats

Selvkontrollerende effekt	Rentesats < kapitalafkastsats	
	Privat gæld	Erhvervsmæssig gæld
Aktiver	1.000.000	1.000.000
Gæld	-700.000	-500.000
Kapitalafkastgrundlag	300.000	500.000
Overskud før renter	300.000	300.000
Renteudgift (4 pct.)	28.000	20.000
Overskud efter renter	272.000	280.000
Kapitalafkastsats (7 pct.)	21.000	35.000
Personlig indkomst	251.000	245.000

Kilde: Egen tilvirkning

I dette eksempel er kapitalafkastsatsen 3 pct. større end rentesatsen, hvilket samlet resulterer i, at den personlige indkomst udgør 251.000 ved indskydelse af privat gæld kontra 245.000 ved at holde privat

gæld ude. Med andre ord lides der et tab på at medtage privat gæld. Dette skyldes, at der ved udelukkende erhvervsmæssig gæld, altså hvor den private gæld holdes ude, beregnes et kapitalafkast af et større grundlag.

Nævneværdigt er det, at disse forudsætninger alene har indvirkning på den personlige indkomst og ikke den samlede sluskat. Dette skyldes, at renteudgifterne fragår i den personlige indkomst og fra beskatningen generelt, hvor kapitalafkastet fragår i den personlige indkomst men tilgår kapitalindkomsten. Dét, at kapitalafkastet ikke fragår beskatningen permanent som renteudgifterne gør, er medvirkende til at sløre billedet i forhold til at kunne konkludere på, om der kan opnås en samlet besparelse eller ikke. Dog kan ovenstående forudsætninger alligevel virke som et pejlemærke, da den personlige indkomst er genstand for den største marginalskat, og herunder muligheden for at påvirke et eventuelt topskattegrundlag.

10.10. Fordelene og ulemperne i samspil

Hidtil er de respektive fordele og ulemper afprøvet isoleret, for at illustrere deres effekt uden indflydelse fra andre parametre. I det følgende vil flere af fordelene og ulemperne medvirke i samme eksempel for illustrere den samlede effekt, og herudfra underbygge, hvornår og illustrere, hvorfor den ene beskatningsmodel under givne forudsætninger, bør foretrækkes frem for en anden beskatningsmodel.

Der vil i det følgende blive opstillet tre eksempler, hvor hvert eksempel tilgodeser én af ordningerne.

Eksempel 1 – PSL

Eksemplet omhandler en lille bogholdervirksomhed, som har genereret et skattepligtigt overskud på 400.000 kr. Da virksomheden leverer tjenesteydelser, er der intet behov for varekøb. Ej heller har virksomheden dyre maskiner eller kræver det, hvorfor der ikke er optaget gæld, og derved ingen renter tilknyttet. Indehaveren har endvidere brug for hele overskuddet.

Figur 20 - Skattepligtig opgørelse med fokus på PSL

2017	PSL	KAO	VSO
Resultat før renter	400.000	400.000	400.000
- Renteudgifter	0	0	0
Personlig indkomst før AMBI	400.000	400.000	400.000
- AM-bidrag	-32.000	-32.000	-32.000
Personlig indkomst	368.000	368.000	368.000
- Renteudgifter	0	0	0
Kapitalindkomst	0	0	0
- Beskæftigelsesfradrag ⁴⁵	-30.000	-30.000	-30.000
Ligningsmæssige fradrag	-30.000	-30.000	-30.000
Skattepligtig indkomst	338.000	338.000	338.000

Figur 2: Egen tilvirkning

Figur 21 - Skatteberegning med fokus på PSL

Skatteberegning	Sats	Beløb			Skat		
		PSL	KAO	VSO	PSL	KAO	VSO
AM-bidrag	8%	400.000	400.000	400.000	32.000	32.000	32.000
Topskat (PI udover 479.600 efter AMBI)	14,70%	0	0	0	0	0	0
Topskat (KI udover 42.800)	5,02%	0	0	0	0	0	0
Bundskat af PI + positiv KI	10,08%	368.000	368.000	368.000	37.094	37.094	37.094
Sundhedsbidrag	2%	338.000	338.000	338.000	6.760	6.760	6.760
Kommuneskat	24,90%	338.000	338.000	338.000	84.162	84.162	84.162
Kirkeskat	0,70%	338.000	338.000	338.000	2.366	2.366	2.366
Skatteværdi af personfradrag, bundskat	10,08%	45.000	45.000	45.000	-4.536	-4.536	-4.536
Skatteværdi af personfradrag, sundhedsbidrag	2%	45.000	45.000	45.000	-900	-900	-900
Skatteværdi af personfradrag, kommuneskat	24,90%	45.000	45.000	45.000	-11.205	-11.205	-11.205
Skatteværdi af personfradrag, kirkeskat	0,70%	45.000	45.000	45.000	-315	-315	-315
Slutskat					145.426	145.426	145.426

Kilde: Egen tilvirkning

Kommentar til den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen

Den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen er identisk for alle tre beskatningsmodeller. Dette skyldes, at bogholdervirksomheden for det første ikke har genereret et skattepligtigt overskud, der ligger over topskattegrænsen, hvorfor der ikke har været behov for at opspare noget mod en virksomheds- eller konjunkturudligningsskat. Herudover har indehaveren brug for hele overskuddet, hvilket er med til yderligere at eliminere behovet for en opsparing. Da der er tale om et liberalt erhverv, som er kendetegnet ved at levere tjenesteydelser, er der heller intet behov for at investere i varer, derfor er der ingen grund til på dette punkt heller at anvende virksomhedsordningen, som ellers muliggør investering i varer med lavtbeskattede midler.

⁴⁵ Beskæftigelsesfradraget er beregnet som 8,75 pct. af AM-bidragspligtig indkomst med fradrag af pensionsbidrag. Beskæftigelsesfradraget kan i 2017 højst udgøre 30.000 kr. jf. <https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234762> (16-04-2018)

Der er i virksomheden ingen nævneværdige værdier, der kan danne grundlag for beregning af et kapitalafkast, der ellers vil reducere skatten. Af denne grund overflødiggøres kapitalafkast- og virksomhedsordningen igen. I og med, at virksomheden ikke har behov for investering i maskiner, har der heller ikke været behov for optagelse af et lån, der vil medføre renteudgifter. Dette er endnu en grund til at se bort fra virksomhedsordningen.

Det kan med andre ord siges, at såfremt der ingen forudsætninger er, hvor fordelene i kapitalafkast- og virksomhedsordningen vil skabe en forskel, vil anvendelse af personskattelovens almindelige regler være lige så gode, hvis ikke bedre. Grunden hertil er, at virksomhedsordningen for eksempel forårsager større udgifter til revisor for at administrere ordningen.

Eksempel 2 – KAO

Eksemplet tager udgangspunkt i to forældre købslejligheder, hvor forældrene har en månedlig lejeindtægt på 15.000 kr. I Ejendommene er der ingen gæld tilknyttet, og derved ingen renteudgifter. Ejendommene har en akkumuleret værdi på 4.000.000 kr. Da aktiviteten udelukkende omhandler udlejning, er der ikke de store udgifter tilknyttet i forbindelse hermed, hvorfor behovet for investering i virksomheden ligeledes er reduceret hertil. Forældrene har endvidere brug for hele overskuddet.

Figur 22 - Skattepligtig opgørelse med fokus på KAO

2017	PSL	KAO	VSO
Resultat før renter	180.000	180.000	180.000
- Renteudgifter	0	0	0
- Kapitalafkast	0	-40.000	-40.000
Personlig indkomst før AMBI	180.000	140.000	140.000
- AM-bidrag	-14.400	-11.200	-11.200
Personlig indkomst	165.600	128.800	128.800
- Renteudgifter	0	0	0
Kapitalafkast	0	40.000	40.000
Kapitalindkomst	0	40.000	40.000
- Beskæftigelsesfradrag ⁴⁶	-30.000	-30.000	-30.000
Ligningsmæssige fradrag	-30.000	-30.000	-30.000
Skattepligtig indkomst	135.000	138.800	138.800

Kilde: Egen tilvirkning

⁴⁶ Beskæftigelsesfradraget er beregnet som 8,75 pct. af AM-bidragspligtig indkomst med fradrag af pensionsbidrag. Beskæftigelsesfradraget kan i 2017 højst udgøre 30.000 kr. jf. <https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234762> (16-04-2018)

Figur 23 - Skatteberegning med fokus på KAO

Skatteberegning	Sats	Beløb			Skat		
		PSL	KAO	VSO	PSL	KAO	VSO
AM-bidrag	8%	180.000	140.000	140.000	14.400	11.200	11.200
Skat af opsparet overskud	22%	0	0	0	0	0	0
Skat af konjunkturudligning	22%	0	0	0	0	0	0
Topskat (PI udover 479.600 efter AMBI)	14,70%	0	0	0	0	0	0
Topskat (KI udover 42.800)	5,02%	0	0	0	0	0	0
Bundskat af PI + positiv KI	10,08%	165.600	168.800	168.800	16.692	17.015	17.015
Sundhedsbidrag	2%	135.000	138.800	138.800	2.700	2.776	2.776
Kommuneskat	24,90%	135.000	138.800	138.800	33.615	34.561	34.561
Kirkeskat	0,70%	135.000	138.800	138.800	945	972	972
Skatteværdi af personfradrag, bundskat	10,08%	45.000	45.000	45.000	-4.536	-4.536	-4.536
Skatteværdi af personfradrag, sundhedsbidrag	2%	45.000	45.000	45.000	-900	-900	-900
Skatteværdi af personfradrag, kommuneskat	24,90%	45.000	45.000	45.000	-11.205	-11.205	-11.205
Skatteværdi af personfradrag, kirkeskat	0,70%	45.000	45.000	45.000	-315	-315	-315
Slutskat					51.396	49.568	49.568

Kilde: Egen tilvirkning

Kommentar til den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen

Den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen er for kapitalafkast- og virksomhedsordningen identiske, hvor den for personskatteloven ser anderledes ud. Årsagen til, at den for personskatteloven ser anderledes ud er, at der ikke er mulighed for at beregne et kapitalafkast. Dette er der til gengæld ved anvendelse af kapitalafkast- og virksomhedsordningen. Udover kapitalafkastet er der ingen renteudgifter tilknyttet, hvorfor muligheden for at fradrage en sådanne udgift i den personlige indkomst ved anvendelse af virksomhedsordningen ikke kan udnyttes. Endvidere er der et mindre behov for investering i virksomheden. Udgifter der kan være tilknyttet udlejning af ejendomme er, med mindre en kontrakt udtrykker andet, udgifter til vedligehold og lignende. Da sådanne udgifter er af mindre værdi, reduceres behovet for at investere i virksomheden ligeledes. Af den grund bliver funktionen af konto for opsparet overskud mindre væsentlig.

Overskuddet på 180.000 ligger et stykke under topskattegrænsen, hvorfor der, såfremt forældrene ingen anden indkomst har, ikke er behov for skatteoptimering i det pågældende år. I tilfælde af, at forældrene skulle have anden indkomst ved siden af, er der mulighed for optimering af skatten ved anvendelse af konjunkturudligningskontoen, som muliggør hensættelse op til 25 pct. af overskuddet mod en acontoskat på 22 pct. eller konto for opsparet overskud, der muliggør hensættelse af hele overskuddet mod en acontoskat på 22 pct. ligeledes.

Da forudsætningerne er som de er i indeværende eksempel, opnår kapitalafkast- og virksomhedsordningen samme slutskat. Det kan af den grund være svært at gennemskue, hvilken ordning der bør

vælges, og om begge ordninger ikke er lige egnede. Den selvstændige bør derfor inddrage andre faktorer i billedet, herunder om, hvem der skal administrere den pågældende ordning, om det er den selvstændige selv eller om det er en revisor. I tilfælde af, at det er revisor, bør merudgiften til revisor i givet fald medtænkes i regnestykket. Virksomhedsordningen er den administrativ tungeste ordning, hvorfor den medfører merudgifter til revisor. Det kan derfor konkluderes, at den selvstændige under givne forudsætninger, hvor begge ordninger når frem til samme resultat, bør vælge kapitalafkastordningen, da den ikke medfører merudgifter til revisor - i hvert fald ikke i samme grad, hvis overhovedet. Virksomhedsordningen kan det samme som kapitalafkastordningen og mere til, men såfremt forudsætninger ikke muliggør, at virksomhedsordningen kan udnytte fordelene, bør kapitalafkastordningen i stedet overvejes, da den selvstændige i så fald sparer på merudgifterne til en eventuel revisor.

Eksempel 3 – VSO

Eksemplet tager udgangspunkt i en restaurant, der har et skattepligtigt overskud på 900.000 kr. I restauranten er der værdier for 4.500.000 kr., herunder en ejendom og diverse maskiner til driften. Til finansiering af disse værdier er der optaget gæld, der medfører årlige renteudgifter på 60.000 kr. I og med, at der er tale om en restaurant, der sælger mad, er en af kærneaktiviteterne vareindkøb. Indehaveren kan nøjes med overskud op til topskattegrænsen, hvorfor der ønskes en skatteoptimering.

Figur 24 - Skattepligtig opgørelse med fokus på VSO

2017	PSL	KAO	VSO
Resultat før renter	900.000	675.000	521.304
- Renteudgifter	0	0	-60.000
- Kapitalafkast	0	-45.000	-45.000
Personlig indkomst før AMBI	900.000	630.000	416.304
- AM-bidrag	-72.000	-50.400	-33.304
Personlig indkomst	828.000	579.600	383.000
- Renteudgifter	-60.000	-60.000	0
Kapitalafkast	0	45.000	45.000
Kapitalindkomst	-60.000	-15.000	45.000
- Beskæftigelsesfradrag ⁴⁷	-30.000	-30.000	-30.000
Ligningsmæssige fradrag	-30.000	-30.000	-30.000
Skattepligtig indkomst	738.000	534.600	398.000

Kilde: Egen tilvirkning

⁴⁷ Beskæftigelsesfradraget er beregnet som 8,75 pct. af AM-bidragspligtig indkomst med fradrag af pensionsbidrag. Beskæftigelsesfradraget kan i 2017 højst udgøre 30.000 kr. jf. <https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234762> (16-04-2018)

Figur 25 - Skatteberegning med fokus på VSO

Skatteberegning	Sats	Beløb			Skat		
		PSL	KAO	VSO	PSL	KAO	VSO
AM-bidrag	8%	900.000	630.000	416.304	72.000	50.400	33.304
Skat af opsøret overskud	22%	0	0	378.696	0	0	83.313
Skat af konjunkturudligning	22%	0	225.000	0	0	49.500	0
Topskat (PI udover 479.600 efter AMBI)	14,70%	348.400	100.000	0	51.215	14.700	0
Topskat (KI udover 42.800)	5,02%	0	0	2.200	0	0	110
Bundskat af PI + positiv KI	10,08%	828.000	579.600	428.000	83.462	58.424	43.142
Sundhedsbidrag	2%	738.000	534.600	398.000	14.760	10.692	7.960
Kommuneskat	24,90%	738.000	534.600	398.000	183.762	133.115	99.102
Kirkeskat	0,70%	738.000	534.600	398.000	5.166	3.742	2.786
Skatteværdi af personfradrag, bundskat	10,08%	45.000	45.000	45.000	-4.536	-4.536	-4.536
Skatteværdi af personfradrag, sundhedsbidrag	2%	45.000	45.000	45.000	-900	-900	-900
Skatteværdi af personfradrag, kommuneskat	24,90%	45.000	45.000	45.000	-11.205	-11.205	-11.205
Skatteværdi af personfradrag, kirkeskat	0,70%	45.000	45.000	45.000	-315	-315	-315
Slutskat					393.409	303.617	252.762

Kilde: Egen tilvirkning

Kommentar til den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen

Det ses i den skattepligtige opgørelse, at de givne forudsætninger resulterer i forskellige indkomster samt slutskatter. Ved personskattelovens regler er der ikke mulighed for at foretage en skatteoptimering i form af opsparing, hvorfor 348.400 kr. af årets resultat bliver topbeskattet. Ved kapitalafkastordningen er der mulighed for at foretage en skatteoptimering ved henlæggelse af 25 pct. af årets resultat. Dette resulterer i, at det alene er 100.000 kr., der bliver topbeskattet. Topskattegrundlaget ved kapitalafkastordningen bliver yderligere reduceret med kapitalafkastet på 45.000 kr. Sammenlignet med personskatteloven er der en samlet besparelse på 89.792 kr. i slutskatten.

Ved anvendelse af virksomhedsordningen er der ligeledes mulighed for at foretage en skatteoptimering ved at henlægge alt ned til topskattegrænsen plus 8 pct. ($479.600 / 0,92$) således, at alt topskat undgås. Den personlige indkomst bliver også her reduceret med kapitalafkastet på 45.000 kr., og til forskel fra kapitalafkastordningen bliver den personlige indkomst yderligere reduceret med renteudgifterne på 60.000 kr., hvor disse fragår i kapitalindkomsten ved anvendelse af de to øvrige ordninger. Dog er det således, at der ved anvendelse af virksomhedsordningen finder en topbeskatning af en kapitalindkomst på 2.200 kr. sted, grundet der ingen negativ kapitalindkomst er til at modregne kapitalafkastet, som der er ved kapitalafkastordningen. Beløbet er dog så beskedent, at det alene resulterer i en skat på 110 kr. Samlet opnås der en skattebesparelse på 50.855 kr. i slutskatten sammenlignet med kapitalafkastordningen og 140.647 kr. sammenlignet med personskatteloven. Skattebesparelsen

ved anvendelse af virksomhedsordningen sammenlignet med kapitalafkastordningen ville være større, såfremt årets resultat havde været større. Dette skydes, at der ved kapitalafkastordningen ville opstå et større topskattegrundlag, da der alene kan hensættes 25 pct. af årets resultat. I det givne eksempel ligger årets resultat så tæt på topskattegrænsen, at de 25 pct. med hjælp fra kapitalafkastet muliggør en nedskæring således, at gabet til topskattegrænsen reduceres.

Ud fra de givne forudsætninger samt resultaterne i den skattepligtige opgørelse og skatteberegningen, anbefales anvendelse af virksomhedsordningen. Generelt kan det konkluderes, at såfremt forudsætninger som, at der er renteudgifter til stede, skattemæssige værdier, der danner grundlag for et kapitalafkast, et resultat, der ligger mere end 25. pct. over topskattegrænsen eller et fast varekøbsmønster til stede, bør virksomhedsordningen overvejes, da denne kan konvertere disse forudsætninger til fordele.

11. Retningslinjer for anvendelse af beskatningsmodellerne

I forrige afsnit blev fordelene og ulemperne behandlet ved de respektive beskatningsmodeller. På baggrund af forrige afsnit udledes der i dette afsnit retningslinjer for, hvornår den ene beskatningsmodel bør anvendes frem for den anden. Afsnittet er bygget op således, at det indeholder underafsnit, der repræsenterer hver beskatningsmodel. I underafsnittene vil retningslinjerne for, hvorfor den respektive ordning bør vælges præsenteres. Afslutningsvis vil der i afsnittet foretages en perspektivering, hvor beskatningsmodellerne kobles på udvalgte brancher.

11.1. Personskattelovens almindelige regler

Personskattelovens almindelige regler er mest fordelagtigt at anvende, såfremt følgende forudsætninger opfyldes:

- **Ingen skattemæssige værdier:** Såfremt der i virksomheden indgår skattemæssige værdier, vil muligheden for at beregne et kapitalafkast opstå. I og med, at der ved anvendelsen af personskattelovens regler ikke er mulighed herfor, bør (såfremt der indgår aktiver af betydelig værdi) de alternative ordninger overvejes, herunder virksomheds- og kapitalafkastordningen. Anvendelse af personskattelovens regler i en virksomhed, der indeholder aktiver af væsentlig værdi svarer til et tabt fradrag i form af et kapitalafkast.
- **Ingen renteudgifter:** Tilsvarende gælder det for renteudgifter, at disse kan fradrages i den personlige indkomst ved anvendelse af virksomhedsordningen. Personskatteloven hjemler ikke til et sådanne fradrag i den personlige indkomst, hvorfor virksomhedsordningen bør overvejes, såfremt der fremgår renteudgifter i virksomheden. Denne udgift bør dog sammenholdes med udgiften til revisor, men mere herom under afsnit 5.3. Virksomhedsordningen. Med andre ord svarer anvendelse af personskattelovens regler i en virksomhed, der har renteudgifter til et tabt fradrag på op til cirka 14 pct. (56 (skatteloft for personlig indkomst) – 42 (skatteloft for kapitalindkomst)).
- **Overskud under topskattegrænsen:** Ved anvendelse af personskattelovens regler er der ikke mulighed for at opspare overskud, hvorfor virksomheds- eller kapitalafkastordningen bør overvejes i tilfælde af, at overskuddet overstiger topskattegrænsen eller i det hele taget, hvis den selvstændige for eksempel tjener op til topskattegrænsen, men ikke har behov for at hæve hele overskuddet ud.

- **Mindre behov for at investere i virksomheden:** Såfremt den selvstændige har behov for at udvide virksomheden i form af at investere i varelager, driftsmidler eller lignende, bør virksomhedsordningen overvejes, da dette kan lade sig gøre med midler beskattet med 22 pct. Investering i virksomheden ved anvendelse af personskattelovens regler sker med midler beskattet med op til cirka 56 pct. Af den årsag bør den selvstændige have et mindre behov for udvidelse af virksomheden ved anvendelse af personskattelovens almindelige regler.

11.2. Kapitalafkastordningen

Kapitalafkastordningen er mest fordelagtig at anvende, såfremt følgende forudsætninger opfyldes:

- **Skattemæssige værdier:** Aktiver af betydelig værdi er forudsætningen for, at der kan beregnes et kapitalafkast. Den selvstændige bør, såfremt der er aktiver af væsentlig værdi, overveje kapitalafkastordningen, da et kapitalafkast giver en skattebesparelse som belønning for at investere i en aktiv virksomhed. Kapitalafkastet kan give en skattebesparelse på op til cirka 14 pct. (56 (skatteloft for personlig indkomst) – 42 (skatteloft for kapitalindkomst)).
- **Ingen renteudgifter:** Såfremt der er renteudgifter i virksomheden, bør den selvstændige overveje virksomhedsordningen i stedet for, da kapitalafkastordningen ikke giver mulighed for fradrag af disse udgifter. Med andre ord svarer anvendelse af kapitalafkastordningen til et tabt fradrag på cirka 14 pct. (56 (skatteloft for personlig indkomst) – 42 (skatteloft for kapitalindkomst)).
- **Overskud på maks. 25 pct. over topskattegrænsen:** Kapitalafkastordningen giver mulighed for at opspare overskud på op til 25 pct. af årets overskud. Såfremt den selvstændiges resultat ikke overstiger topskattegrænsen væsentligt eller med andre ord, hvis ikke den overstiger årets overskud med mere end 25 pct., bør kapitalafkastordningen overvejes, da disse i så fald kan opspares mod en konjunkturudligningsskat på 22 pct.
- **Mindre behov for at investere i virksomheden:** Overskud henlagt til konjunkturudligning kan, som ved virksomhedsordningen, ikke anvendes i virksomheden. Det opsparede overskud kommer til beskatning lige så snart det hæves fra konjunkturudligningskontoen. Den selvstændige bør derfor have et mindre behov for udvidelse af virksomheden, hvis kapitalafkastordningen bør overvejes.

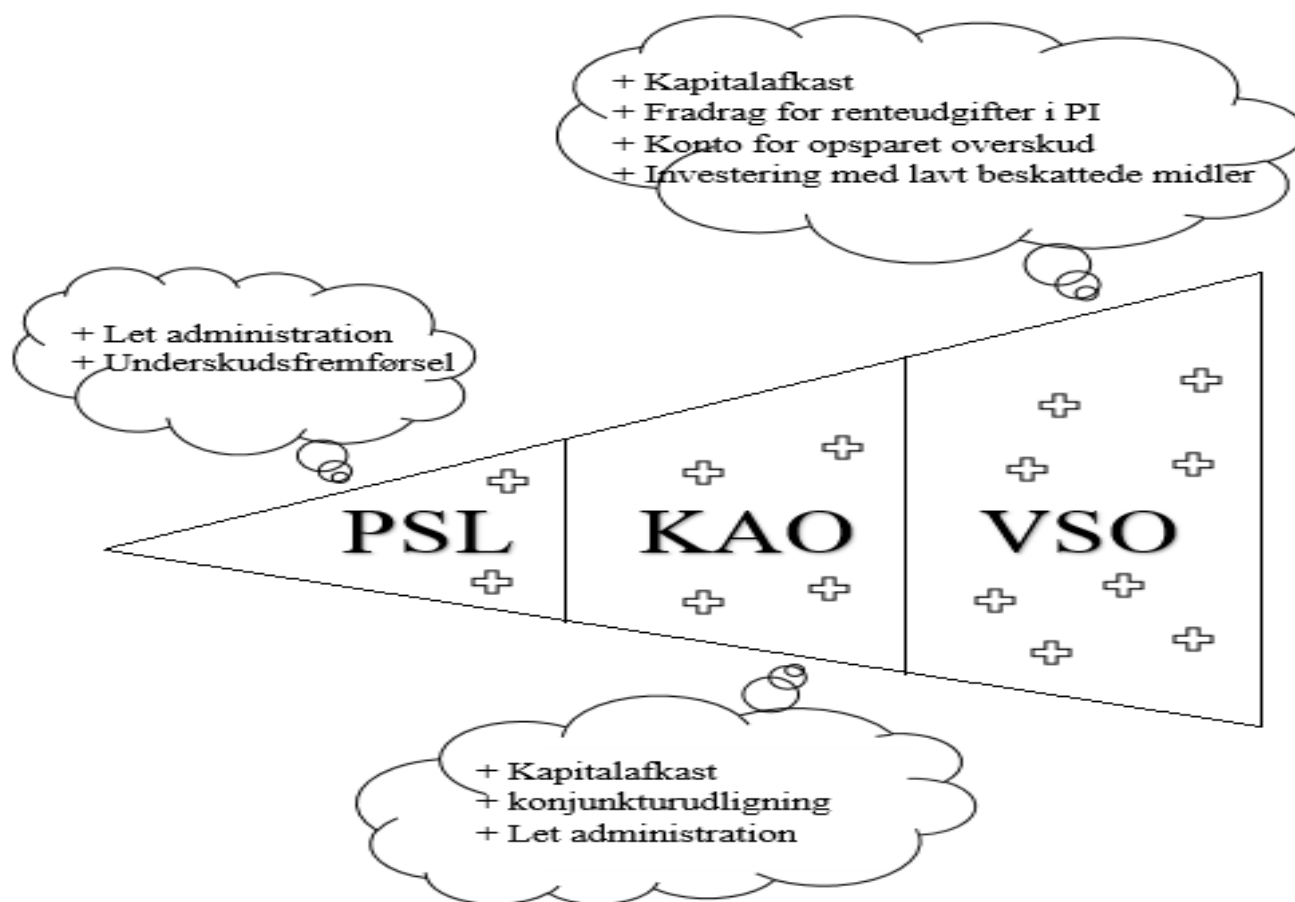
11.3. Virksomhedsordningen

Virksomhedsordningen er mest fordelagtig at anvende, såfremt følgende forudsætninger opfyldes:

- **Skattemæssige værdier:** Forudsætningen for at beregne et kapitalafkast er, at virksomheden bistår med værdifulde aktiver. Den selvstændige bør, såfremt virksomheden bistår med værdifulde aktiver, overveje virksomhedsordningen for at drage nytte af den skattebesparelse et kapitalafkast giver. Kapitalafkastet kan som tidligere nævnt give en skattebesparelse på op til cirka 14 pct. (56 (skatteloft for personlig indkomst) – 42 (skatteloft for kapitalindkomst)).
- **Renteudgifter:** Renteudgifter har stort set samme effekt som kapitalafkastet. Ved anvendelse af virksomhedsordningen er der mulighed for fradrag af renteudgifterne i den personlige indkomst, hvilket giver en skattebesparelse på op til cirka 14 pct. (56 (skatteloft for personlig indkomst) – 42 (skatteloft for kapitalindkomst)).
- **Overskud over topskattegrænsen:** Ved anvendelse af virksomhedsordningen er der mulighed for at opspare overskud uden begrænsninger. Det vil sige, at alt, der ikke hæves, kan opspares i virksomheden mod betaling af en virksomhedsskat på 22 pct. Har den selvstændige udsigt til overskud over topskattegrænsen eller i øvrigt ikke har brug for at hæve alt overskud, bør virksomhedsordningen overvejes.
- **Behov for at investere i virksomheden:** Såfremt den selvstændige har behov for at udvide virksomhed i form af at investere i aktiver, varelager m.v., bør virksomhedsordningen overvejes. Ved anvendelse af virksomhedsordningen er det muligt at anvende opsparet overskud til disse formål. Derved kan disse investeringer foretages med midler beskattet med 22 pct.

De ovenstående retningslinjer for, hvornår den ene beskatningsmodel bør overvejes frem for den anden, kan illustreres med nedenstående figur. Figuren består af en liggende trekant, der er inddelt i tre kasser bestående af PSL, KAO og VSO. Kasserne bliver større og større i takt med, at retningen bevæger sig over imod VSO. Dette indikerer, at fordelene tilknyttet de respektive beskatningsmodeller stiger i takt med, at retningen bevæger sig fra PSL til KAO og videre til VSO. Denne illustrering styrkes yderligere med plusserne, der stiger i antal i takt med retningsbevægelsen. Tænkeboblerne oplister fordelene tilknyttet de respektive beskatningsmodeller.

Figur 26 – Illustrativt overblik over beskatningsmodellerne

Kilde - Egen tilvirkning

11.4. Perspektivering til diverse brancher

I det følgende vil de tre beskatningsmodeller perspektiveres til tre udvalgte brancher, herunder restaurationsbranchen, branchen for liberale erhverv afgrænset til advokat-, revisions- og konsulentvirksomhed og til sidst branchen for forældre købslejligheder og generelt udlejning af få ejendomme. Perspektiveringen bygger på samme faktorer, der er anvendt til udledning af retningslinjer for anvendelse af beskatningsmodeller i indeværende afsnit med tillæg af andre faktorer, der kan spille ind. Til hver branche foretages nogle formodninger om en række kriterier, der skal til for at drive praksissen, og ikke desto mindre gøres nogle formodninger om tilnærmelsesvis indtægtsudsigter. Igen understreges det, at formålet blot er at perspektivere beskatningsmodeller til de kriterier, der er afgørende for valget imellem de forskellige beskatningsmodeller.

11.4.1. Restaurationsbranchen

Der er forskel på restauranter, herunder store kæder som McDonalds, KFC m.v., og mindre restauranter som pizzeriaer, grillbarer m.v. I det følgende afgrænses der alene til de mindre restauranter, da det formodes, at større kæder drives i selskabsregi.⁴⁸

Restauranter sælger som bekendt mad, hvorfor de kontinuerligt skal købe varer. Disse varer forarbejdes i maskiner. På baggrund af dette formodes det, at der er behov for varekøb, og endvidere behov for maskiner. Disse maskiner kan finansieres igennem enten egen- eller fremmedfinansiering, hvor der til den eventuelle fremmedfinansiering kan være tilknyttet nogle renteudgifter. Med hensyn til indtægtsudsigten kan denne være svær at forudsige, hvorfor der gøres en formodning om, at der er svingende indkomster, hvor nogle af de mindre restauranter har overskud over topskattegrænsen, og nogle under topskattegrænsen.

På baggrund af disse formodninger kan der argumenteres for valg af virksomhedsordningen, fordi at forudsætninger som vareforbrug, køb af maskiner (der eventuelt kan være finansieret med et lån) og udsigt til overskud over topskattegrænsen er til stede. Virksomhedsordningen muliggør investering i vareforbrug med midler beskattet med kun 22 pct. kontra op til cirka 56 pct. ved anvendelse af personskattelovens almindelige regler samt kapitalafkastordningen. Herudover er der mulighed for at beregne et kapitalafkast af maskinerne, der fragår i personlig indkomst og tilgår kapitalindkomsten. På den måde opnås en skattebesparelse på cirka 14 pct. sammenlignet med personskattelovens almindelige regler, hvor der ikke er mulighed for beregning af kapitalafkast. Yderligere er der mulighed for at opnå fradrag for renteudgifterne i den personlige indkomst, såfremt maskinerne finansieres med fremmedkapital. Dette er igen en skattebesparelse på op til 14 pct. sammenlignet med de to øvrige skatteordninger, hvor renteudgifterne fradrages i kapitalindkomsten.

Slutteligt muliggør virksomhedsordningen opsparing af overskud, der overstiger topskattegrænsen således, at topskatten undgås. Overskuddet behøver nødvendigvis ikke at overstige topskattegrænsen før der kan opspares. Det kan være den selvstændige ikke har brug for hele overskuddet eller, at den selvstændige ønsker at bruge det på vareforbrug i stedet. På denne måde hæves den del af overskuddet, der bruges på vareforbrug ikke ud til privaten, men forbliver i virksomheden, hvorfor der regnskabsmæssigt sker en tilgang til konto for opsparet overskud. Alle de forudsætninger der taler for, at virksomhedsordningen bør anvendes, bør samtidig opvejes med den merudgift til revisor, der opstår

⁴⁸ McDonald's Danmark ApS, Årsrapport 2016, s. 1

som følge af anvendelse af virksomhedsordningen, da denne stiller større krav til udarbejdelse af skatteregnskabet.

På den anden side er der den anden formodning om, at maskinerne kan være finansieret med egne midler, og at der derfor ingen renteudgifter er tilknyttet. Ligeledes kan den anden formodning om, at indtægtsudsigten ligger under topskattegrænsen tages i betragtning. Såfremt dette er tilfældet kan der argumenteres for valg af kapitalafkastordningen, fordi at der ved anvendelse af denne ordning stadig kan opnås et kapitalafkast ligesom ved virksomhedsordningen. I og med, at der ingen renteudgifter er, er der ikke tale om et tabt fradrag i form af, at en sådanne måtte fragå i den personlige indkomst ved anvendelse af virksomhedsordningen. Endvidere kan der ikke rigtigt være nogle spekulationer om skatteoptimering, da overskuddet ikke overstiger topskattegrænsen. Skulle det ske, at overskuddet overstiger topskattegrænsen, er det med kapitalafkastordningen muligt at henlægge op til 25 pct. af overskuddet til en konjunkturudligningskonto.

Dog bør den selvstændige, såfremt overskuddet på noget tidspunkt skulle overstige topskattegrænsen, overveje at overgå til anvendelse af virksomhedsordningen, grundet muligheden for investering i vareforbrug med lavtbeskattede midler og muligheden for ubegrænset opsparing – en opsparing der i øvrigt ikke bindes på en bunden konto, som er tilfældet ved henlæggelse til konjunkturudligningskontoen ved anvendelse af kapitalafkastordningen.

Personskattelovens almindelige regler er ikke taget i betragtning, hvilket skyldes, at kapitalafkastordningen kan det samme som personskattelovens almindelige regler og med lidt til. Personskattelovens regler er dermed fravalgt, fordi at der i restaurationsbranchen er behov for maskiner, hvor disse danner grundlag for et kapitalafkast, som ikke er muligt at drage nytte af ved anvendelse af personskattelovens regler.

11.4.2. Branchen for liberale erhverv

Ligesom der er stor forskel på størrelserne af restauranter, gør det samme sig gældende for advokat-, revisions- og konsulentvirksomhed. Det ses eksempelvis, at større revisionshuse drives som enten et partnerselskab eller kapitalselskab,⁴⁹ hvor det formodes, at mindre revisionshuse drives i personligt regi.⁵⁰ I det følgende afgrænses der til de mindres revisions-, advokat- og konsulentvirksomheder.

⁴⁹ PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, Årsrapport 2016/17, s. 45

⁵⁰ Find kilde på det,

Det formodes, at der, ved at drive et liberalt erhverv, ikke er tilknyttet de store udgifter i form af udgifter til anskaffelse af varer og maskiner, da en advokat leverer tjenesteydelser i form af viden. Af denne årsag vil der heller ikke være det store behov for fremmedfinansiering, hvorfor der ikke vil indgå renteudgifter i virksomheden. Til gengæld kan det også her være svært at forudsige udsigten på indtægter, hvorfor det formodes, at denne også er svingende. Nogle af virksomhederne kan have overskud, der overstiger topskattegrænsen og nogle under topskattegrænsen.

På baggrund af ovenstående formodninger kan der argumenteres for valg af personskattelovens regler eller snarere fravalg af de to øvrige beskatningsmodeller, fordi at forudsætninger som kontinuerlige udgifter til varer eller behovet for maskiner ikke er til stede. Af den årsag vil der ikke kunne opnås et nævneværdigt kapitalafkast, da værdier som computere og kontorartikler alligevel højest sandsynligt kan straks afskrives. Ej heller vil muligheden for investering i varer med lavtbeskattede midler være aktuelt, da der intet behov for varer er. Opstår der udsigt til overskud over topskattegrænsen og den selvstændige kan nøjes med overskud op til topskattegrænsen, kan der argumenteres for valg af kapitalafkast- eller virksomhedsordningen afhængig af størrelsen på overskuddet. Såfremt den selvstændige ikke kan nøjes med overskud op til topskattegrænsen svarende til en bruttoindtægt på 43.164 kr. (2017-niveau) om måneden, kan der ses bort fra kapitalafkast- og virksomhedsordningen.

11.4.3. Branchen for forældre købslejligheder

Forældre køb findes i flere varianter, herunder i form af, at forældre køber lejligheden og giver den i gave til barnet, barnet låner pengene til køb af lejligheden, forældre køber lejligheden og udlejer den til barnet og omvendte forældre køb.⁵¹ I det følgende vil fokus ligge på den traditionelle form, som går ud på, at en forælder køber lejligheden og udlejer den til barnet på markedsvilkår jf. armslængdeprincippet i LL § 2. Årsagen hertil er, at forælderen ved de andre varianter ikke anses som næringsdrivende. Udlejningen anses for værende næringsdrivende, såfremt boligen ikke er beboet af forælderen og udlejes i en periode på over 12 måneder.⁵²

På baggrund af ovenstående vil beskatning efter personskattelovens regler være udelukket, fordi at der er tale om en ejendom, som er genstand for beregning af et kapitalafkast. Ved anvendelse af personskattelovens regler vil kapitalafkastet gå tabt, da der ikke er hjemmel for beregning af en så-

⁵¹ <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/tax/For%C3%A6ldre%C3%B8b.pdf> (10-05-2018)

⁵² <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2234797> (10-05-2018)

danne i denne beskatningsmodel. Valget ligger af den grund imellem kapitalafkast- og virksomhedsordningen. Hertil bør der sondres over, om lejligheden af forælderen er købt ved optagelse af gæld eller uden. Såfremt lejligheden er købt ved fremmedfinansiering, bør forælderen overveje virksomhedsordningen, da renteudgifterne kan fradrages i den personlige indkomst, hvor der kan opnås en skattebesparelse på op til cirka 56 pct. kontra cirka 27 eller 42 pct. Ved anvendelse af kapitalafkastordningen vil skattebesparelsen afhænge af, hvad der er størst af renteudgifterne og kapitalafkastet.

Et andet element, der bør tages i betragtning ved valget af virksomhedsordningen er, om forælderen har anden indkomst ved siden af. Hvis dette er tilfældet, bør der kigges på, om den samlede indkomst overstiger topskattegrænsen. I tilfælde heraf kan virksomhedsordningen benyttes til skatteoptimering.

Er lejligheden derimod anskaffet med egne midler, eller hvis forælderen har en lejlighed, hvori ingen gæld er tilknyttet, bør kapitalafkastordningen overvejes i stedet for. I og med, at der i ejendommen ingen gæld er tilknyttet, er der ej heller nogle renteudgifter, og derfor ingen skattebesparelse at opnå på den parameter. Når der ses bort fra fradrag af renteudgifter i den personlige indkomst ved anvendelse af virksomhedsordningen, som alligevel ikke er aktuelt i det givne tilfælde, kan samme fordele opnås ved benyttelse af kapitalafkastordningen, herunder beregning af kapitalafkast og henlæggelse til konjunkturudligning. Fordelene kan endda opnås uden besværet med de administrative følger, der er ved virksomhedsordningen.

Ved forældrekøb drives der, jf. den indledende forklaring, næring med udlejning af ejendom(me), men ikke med salg af ejendom(me). Dette betyder, at salg ved benyttelse af kapitalafkastordningen er omfattet af ejendomsavancebeskatningsloven, hvorfor avancen ved salget kommer til beskatning som kapitalindkomst og ikke personlig indkomst, som er tilfældet ved anvendelse af virksomhedsordningen. Såfremt forælderen sælger ejendommen til barnet eller tredjemand, og salget giver en avance på 1.000.000 kr. giver kapitalafkastordningen en skattebesparelse på 140.000 kr. af den årsag bør der søges mod kapitalafkastordningen i salgsåret. Konsekvensen ved at overgå fra virksomhedsordningen til kapitalafkastordningen er alene en beskatning af opsparet overskud, men hvis ikke der er noget opsparet overskud, er der ej heller nogle konsekvenser.

Der skal gøres en kort bemærkning vedrørende overgang fra virksomhedsordningen til kapitalafkastordningen i forbindelse med udlejning af få ejendomme, der i løbet af årene har høstet en opsparing i omegnen af 1.000.000 kr. for eksempel. For at undgå beskatning af det opsparede overskud ved overgangen, kan der med det opsparede overskud investeres i for eksempel en ejendom, som kommer til at tilgå indskudskontoen. På denne måde mindskes kontoen for opsparet overskud, hvis ikke den

helt forsvinder, og herved undgås beskatning af opsparingen helt eller delvist. Ejendommen kan sammen med de eksisterende ejendomme skattefrit trækkes ud af virksomhedsordningen ved overgangen jf. hæverækkefølgen.

12. Brancherne i en tidslinje

I det følgende vil brancherne omtalt i forhenværende afsnit indsættes i en tidslinje, som vil illustrere udviklingen over en årrække. Udviklingen tager udgangspunkt i faktorerne årets resultat, skattemæssige værdier, fremmedkapital og variable omkostninger. Tidslinjen indeholder tre perioder, herunder etablering, der udgør de to første år af en virksomheds levetid. Derefter kommer en vækstfase, som overlappes af en modningsfase, der løber efter etableringen og en række år frem, herunder fra virksomhedens tredje år og frem til dens niende år. I virksomhedens sidste tid er der afsat en periode på omtrent tre år til at afvikle virksomheden.

Faktorerne som tidslinjen er bygget op omkring, er de samme faktorer afsnit 5.4. Perspektivering til diverse brancher centrerende sig omkring. Det vil sige, at årets resultat er lig resultatet fra virksomheden før renter, skattemæssige værdier er lig de værdier, der kan danne grundlag for et kapitalafkast, fremmedkapital er lig kapital, der medfører renteudgifter og endelig variable omkostninger, som er de omkostninger der stiger i takt med afsætningen, og som blandt andet indeholder varekøb m.v.

Tallene i tidslinjen er udelukkende vejledende og dermed fiktive, og tager altså ikke udgangspunkt i reelle tal fra brancherne. Formålet med tidslinjen er derfor ikke at give et bud på, hvilke beskatningsmodeller, der i brancherne bør anvendes, men snarere et bud på, hvilke beskatningsmodeller, der bør overvejes, såfremt en virksomhed gennemgår lignende scenarier.

Figur 27 - Brancherne i en tidslinje

Restaurationsbranchen

Branchen for liberale erhverv

Branchen for forældrebetaling

Angivet i t.kr.	År 0-2			År 02-09			År 10-12		
	Etablering			Vækst/modning			Afvikling		
Årets resultat	-∞ - 200	100-300	30-150	200-3.000	300-2.000	30-150	200-3.000	300-2.000	30-150
Skattemæssige værdier	100-200	15-50	1.000-4.000	100-3.000	50-100	200-3.000	50-2.500	0-50	100-2.500
Fremmedkapital	75-250	0-50	0-4.000	75-3.000	0-100	0-3.000	0-1.500	0-50	0-2.500
Variable omkostninger	25-100	0-10	0	100-1.500	0-50	0	100-1.500	0-50	0

Kilde: Egen tilvirkning

12.1. Etablering

Restaurationsbranchen

Under etableringsfasen i restaurationsbranchen er der mulighed for at ende med et underskud samtidig med, at der skal investeres i aktiver, som skal finansieres af et lån i nogenlunde samme størrelsesorden, hvis ikke større grundet behovet for finansiering af varer også. Ved et øjekast på årets resultat, vil valg af personskattelovens almindelige regler være at foretrække, grundet muligheden for at fradrage underskud i en eventuel anden indkomst. Dette kan foretages uden unødige udgifter til revisor for administrering af virksomhedsordningen eksempelvis. Dog er det således, at der også er andre faktorer udover årets resultat, der spiller ind. De skattemæssige værdier, der ligger i intervallet 100-200 tusinde kroner vil med en kapitalafkastsats på omkring 5 pct. give et kapitalafkast på omkring 5-10 tusinde kroner, men med den aktuelle sats på 1 pct. er det ikke den faktor, der bør spekuleres over. Tilmed reduceres dette grundlag af den fremmedkapital, som kan være nødvendig i etableringsfasen for finansiering af de krævede aktiver. Med denne finansiering følger naturligvis nogle renteudgifter. Godt nok er der investeret i varer igennem den optagede gæld, som udover investering i aktiver, også blev anvendt til at investere i varer, men, såfremt det kommer til at gå godt, kan det blive nødvendigt at tilkøbe yderligere varer.

Når de forskellige faktorer opvejes, kommer valget til at ligge imellem personskattelovens almindelige regler og virksomhedsordningen. Det der taler for personskattelovens almindelige regler er, at der ikke skal spekuleres i udgifter til revisor for administrering af et regnskab i samme omfang som ved virksomhedsordningen, samtidig med, at der opnås nogenlunde samme fordele, herunder underskudsmodregning i eventuel anden indkomst.

Det der derimod taler for valg af virksomhedsordningen er, at der tilfalder nogle renteudgifter, som kan fradrages i den personlige indkomst. Herudover kan det blive nødvendigt med yderligere køb af varer, som kan foretages med lavtbeskattede midler modsat ved personskattelovens regler.

Branchen for liberale erhverv

Under etableringsfasen i branchen for liberale erhverv vil de første år høste et overskud fra sig i intervallet 100-300 tusinde kroner. Afhængig af om den selvstændige allerede fra etableringen vil ansætte medarbejdere eller om dette vil lade sig vente indtil behovet herfor opstår, vil de skattemæssige værdier variere fra 15-50 tusinde kroner. I dette beløb gemmer sig computere, kontorartikler og

lignende. Fremmedkapitalen er ligeledes afhængig af om den selvstændige fra etableringen vil ansætte medarbejdere eller, om dette vil lade sig vente. I og med, at der er tale om et liberalt erhverv, vil de variable omkostninger være beskedne.

Når ovennævnte faktorer opvejes, vil et oplagt valg være anvendelse af personskattelovens almindelige regler. Dette skyldes, at årets resultat vil ligge under topskattegrænsen, hvorfor der ikke er mulighed for skatteoptimering. Herudover vil der ikke foreligge aktiver af betydelig værdi, der vil give et afkast af en betydelig størrelse. Der vil ikke være behov for optagelse af lån, og derved ingen renteudgifter. Selv hvis den selvstændige fra etableringen vil ansætte medarbejdere, og behovet for optagelse af et lån derved måtte blive aktuelt, vil lånestørrelsen være beskedne, og denne skal opvejes med merudgiften til revisor. Til sidst er der ej heller nævneværdige variable omkostninger, der giver anledning til overvejelse om disse skal finansieres med lavtbeskattede midler.

Branchen for forældre købslejligheder

I branchen for forældre købslejligheder er der i etableringsfasen udsigt til en årlig indkomst i intervallet 30-150 tusinde kroner alt afhængig af, om der ejes én eller to lejligheder, og om disse er egen- eller fremmedfinansieret. De skattemæssige værdier er ligeledes afhængig af om der ejes én eller to lejligheder, og løber i intervallet 1.000-4.000 tusinde kroner. Fremmedfinansieringen afhænger tilsvarende af, om der er investeret i én eller to lejligheder, men kan til gengæld løbe i intervallet 0-4.000 tusinde kroner, da der er mulighed for, at én eller endda begge lejligheder er erhvervet med fremmed og/eller egne midler. Endvidere er der i denne branche ikke rigtigt nogle variable omkostninger andet end vedligeholdelses- og reparationsomkostninger.

Ud fra ovenstående forudsætninger bør valget ligge imellem kapitalafkast- og virksomhedsordningen. Kapitalafkastordningen bør vælges, såfremt finansieringen hovedsageligt er sket med egne midler, for i så fald vil renteudgifterne ikke være en spekulationsfaktor. Dernæst bør kapitalafkastordningen for eksempel vælges frem for personskattelovens almindelige regler, grundet muligheden for at beregne et kapitalafkast.

Virksomhedsordningen bør vælges, såfremt finansieringen er sket med rentebærende gæld, for i så fald er der mulighed for at opnå et fradrag på en værdi op til 56 pct. frem for 42 pct. ved valg af de øvrige beskatningsmodeller. Dog bør renteudgifterne til enhver tid sammenlignes med merudgiften til revisor for administrering af regnskabet. I tilfælde af, at merudgiften til revisor er større end eller lig rentefradraget, bør kapitalafkastordningen i stedet vælges.

12.2. Vækst/modning

Restaurationsbranchen

Når en restaurant i restaurationsbranchen overgår til vækst- og derfra til modningsfasen, vil den jf. tabellen imødegå en udvikling, hvor årets resultat vil gå fra intervallet underskud til 200 tusinde kroner til intervallet 200-3.000 kroner. Med denne udvikling vil behovet for investering i aktiver følge med, og vil gå fra intervallet 100-200 tusinde kroner til intervallet 100-3.000 tusinde kroner. Ligeledes kan behovet for stiftelse af et lån medfølge og vil overgå fra et interval på 25-100 tusinde kroner til et interval på 75-3.000 tusinde kroner. Som det sidste vil de variable omkostninger stige i takt med omsætningen.

I etableringsfasen lå valget imellem personskattelovens almindelige regler og virksomhedsordningen. Det der talte for personskattelovens regler var, at der var udsigt til et muligt underskud, og besparelse af merudgiften til revisor for administrering af virksomhedsordningen. Dog har forholdene ændret sig, herunder er udsigten til et årsresultat gået fra underskud til et resultat på helt op på 3.000 tusinde kroner. Der er endvidere blevet investeret i flere aktiver, som kan være knyttet op på en rentebærende gæld. Til sidst er de variable omkostninger steget i takt med udviklingen i omsætningen.

På baggrund af ovenstående udvikling bør valget ikke længere ligge imellem personskattelovens regler og virksomhedsordningen, men alene virksomhedsordningen. Dette skyldes, at årets resultat har nået en størrelse, der overstiger topskattegrænsen. Størrelsen overstiger endda topskattegrænsen med mere end 25 pct., hvorfor kapitalafkastordningen ikke bør komme i betragtning. Herudover er der investeret i aktiver, der som udgangspunkt øger kapitalafkastgrundlaget. Kapitalafkastgrundlagets størrelse afhænger af, hvor stor en del af aktiverne, der er finansieret med fremmedkapital. I alle fald vil virksomhedsordningen drage nytte af enten et kapitalafkast eller et rentefradrag i den personlige indkomst. Slutteligt ses en udvikling i de variable omkostninger også, hvilket ligeledes er med til at understøtte, at valget bør falde på virksomhedsordningen, da dette vil muliggøre en investering i for eksempel varer med lavtbeskattede midler.

Branchen for liberale erhverv

Når en virksomhed i branchen for liberale erhverv overgår til vækst- og derefter modningsfasen, vil den, jf. tabellen, imødegå en udvikling, hvor årets resultat går fra intervallet 100-300 tusinde kroner til intervallet 300-2.000 tusinde kroner. Med denne udvikling vil behovet for at ansætte flere medarbejdere stige, hvorfor behovet for at investere i aktiver i form af computer og dertilhørende kontorartikler følge med. Udviklingen i skattemæssige værdier flytter sig derfor fra 15-50 tusinde kroner til

50-100 tusinde kroner, og hertil vil fremmedkapitalen følge med, såfremt finansieringen sker med fremmede midler. De variable omkostninger vil også stige, men det er, jf. tabellen, ikke noget nævneværdigt.

I etableringsfasen blev personskattelovens almindelige regler anbefalet, hvilket skyldtes, at årets resultat ikke oversteg topskattegrænsen, aktiver og passiver hverken vil give et afkast eller et rentefradrag af betydelig størrelse samt lave variable omkostninger. I vækst- og modningsfasen ser det dog anderledes ud. Her er der sket en udvikling i årets resultat, som er gået fra intervallet 100-300 tusinde kroner til 300-2.000 tusinde kroner. Aktiver og passiverne er ligeledes blevet større, men igen er det ikke af en størrelse, der giver anledning til spekulation i hverken kapitalafkast eller rentefradrag. Til sidst ses en mindre udvikling i de variable omkostninger også. Ligeledes her er det af mindre størrelse, og ikke noget, der hverken måtte ændre eller understøtte valget uanset, hvilken beskatningsmodel der vælges.

På baggrund af ovenstående udvikling bør valget ligge imellem kapitalafkast- og virksomhedsordningen. Faktoren, som er afgørende i valget imellem disse ordninger er årets resultat, der jf. tabellen kan løbe helt op til 2.000 tusinde kroner. Med virksomhedsordningen kan der foretages en skatteoptimering uden begrænsning, hvor kapitalafkastordningen er begrænset til 25 pct. Dog er kapitalafkastordningen lettere og billigere at administrere. Det afgørende for valget er derfor, hvor meget den selvstændige kan nøjes med at hæve ud. Såfremt den selvstændige kan nøjes med at få udbetalt op til topskattegrænsen, bør valget falde på virksomhedsordningen. Kan den selvstændige for eksempel tåle at få udbetalt op til 1.500 tusinde kroner, bør kapitalafkastordningen i stedet vælges, således spares besværet med at administrere virksomhedsordningen.

Branchen for forældre købslejligheder

Branchen for forældre købslejligheder er anderledes end de to øvrige brancher, hvilket skyldes, at der er tale om passiv investering, hvor hensigten formodentligt ikke er økonomisk gevinst. I fald hensigten havde været økonomisk gevinst, ville forældrene formodentligt opsøge andre lejere end deres afkom. Af den årsag vil overgang til vækst- og modningsfasen jf. tabellen ikke betyde andet end en reduktion i de skattemæssige værdier og på fremmedfinansieringen, hvilket skyldes afskrivninger på ejendommen(e) og afdrag på en eventuel gæld.

I etableringsfasen lå valget imellem kapitalafkast- og virksomhedsordningen, hvor skillelinjen var afhængig af, om ejendommen(e) var finansieret med gæld eller ikke. I og med, at der ikke er forekommet ændringer i tallene udover et fald i de skattemæssige værdier og fremmedkapitalen, vil valget stadig ligge imellem kapitalafkast- og virksomhedsordningen med samme begrundelse som i etableringsfasen.

12.3. Afvikling

Restaurationsbranchen

Afviklingsfasen er den fase, hvor den selvstændige vil afvikle virksomheden. Det er dermed ikke nødvendigvis en fase, hvor restauranten gennemgår en negativ udvikling i tallene, men blot en fase, hvor den selvstændige vil afvikle restauranten. Ved overgang til denne fase sker der, jf. tabellen, ingen ændringer i hverken årets resultat eller de variable omkostninger, der stadig ligger i samme interval. De skattemæssige værdier og fremmedkapitalen falder derimod, hvilket skyldes skattemæssige afskrivninger og afdrag på en eventuel gæld.

I vækst- og modningsfasen blev virksomhedsordningen anbefalet, hvilket skyldtes, at årets resultat oversteg topskattegrænsen samtidig med, at de variable omkostninger nødvendiggjorde en investering heri. Herudover var der skattemæssige værdier, der som udgangspunkt dannede grundlag for et kapitalafkast. Om denne var finansieret med gæld eller egne midler, betød i første tilfælde, at der opstod renteudgifter, som kan fratrækkes i den personlige indkomst, og i sidste tilfælde et kapitalafkast, der ligeledes kan fratrækkes i den personlige indkomst.

I afviklingsfasen bør virksomhedsordningen vælges igen. Dette skyldes, at der stadig er de samme forudsætninger til stede, som der var i vækst- og modningsfasen. Det er dog således, at afvikling ved anvendelse af virksomhedsordningen betyder beskatning af konto for opsparet overskud, med mindre der foretages en skattefri virksomhedsomdannelse. Afvikling i dette tilfælde er ensbetydende med at lukke virksomheden.

Såfremt virksomhedsordningen havde været anvendt under vækst- og modningsfasen, bør den ligeledes vælges i afviklingsfasen, da overgang til en af de øvrige beskatningsmodeller vil resultere i beskatning af konto for opsparet overskud. Af den årsag vil det resultere i det samme at blive i virksomhedsordningen. Der er dog det således ved virksomhedsordningen, at alt ved afståelse vil beskattes i den personlige indkomst, hvor der ved de to øvrige beskatningsmodeller vil skelnes imellem for eksempel en ejendom og øvrige aktiver. Ejendommen vil beskattes som kapitalindkomst og de øvrige

aktiver som personlig indkomst. For undgåelse af, at konto for opsparet overskud kommer til beskatning, kan den selvstændige for eksempel vælge at investere i en ejendom. Herved reduceres eller elimineres konto for opsparet overskud. Efter denne manøvre, kan den selvstændige overgå til beskatning efter kapitalafkastordningen for derefter at afvikle virksomheden.

Branchen for liberale erhverv

Ved overgang til afviklingsfasen vil årets resultat forblive den samme. Ændringerne fremkommer ved de skattemæssige værdier og fremmedkapitalen, som reduceres fra et interval på op til 100 tusinde kroner til et interval, der højst udgør 50 tusinde kroner. Dette skyldes skattemæssige afskrivninger og afdrag på den eventuelle gæld. De variable omkostninger fortsætter uændret.

I vækst- og modningsfasen lå valget imellem kapitalafkast- og virksomhedsordningen, hvor det afgørende var, hvor stort et beløb den selvstændige kunne tåle at hæve ud. Da forudsætninger nogenlunde er uændret i afviklingsfasen, vil valget igen ligge imellem disse to ordninger, og det afgørende vil igen være, hvor meget den selvstændige kan tåle at hæve ud. Dog er det således, at såfremt virksomhedsordningen har været anvendt i vækst- og modningsfasen, vil beløb på konto for opsparet overskud komme til beskatning ved afvikling. For at undgå dette scenarie anbefales samme manøvre, som blev anbefalet ved afvikling i restaurationsbranchen – investering i en ejendom for eksempel, og derefter overgang til kapitalafkastordningen. På denne måde reduceres eller elimineres konto for opsparet overskud, og overgangen vil betyde, at eventuelle ejendomme vil blive beskattet som kapitalindkomst i stedet for personlig indkomst, som er tilfældet ved afvikling, når virksomhedsordningen anvendes.

Branchen for forældre-købslejligheder

Ved overgang fra vækst- og modningsfasen til afviklingsfasen imødegår forældre-købslejligheder stadig ingen ændringer i årets resultat, hvilket var samme tilfælde ved overgangen fra etableringsfasen til vækst- og modningsfasen. Dette skyldes, at det stadig er den samme lejeindtægt, der modtages med mindre denne pristalsreguleres. Det der derimod ændrer sig, er de skattemæssige værdier og de variable omkostninger, grundet afskrivninger og afdrag på en eventuel gæld. De variable omkostninger forbliver stadig ved et nul.

I de to tidligere faser har valget lagt imellem kapitalafkast- og virksomhedsordningen, hvor skillelinjen var afhængig af, om ejendommen(e) var finansieret med gæld eller ikke. I afviklingsfasen eller

snarere i afviklingsåret bør valget falde på kapitalafkastordningen. Herved bliver afståelse af ejendommen(e) beskattet som kapitalindkomst i stedet for personlig indkomst, såfremt virksomhedsordningen var anvendt. Dog bør forældrene, såfremt virksomhedsordningen har været anvendt for at fradrage eventuelle renteudgifter i den personlige indkomst, fastholde denne ordning helt frem til afviklingsåret, for at drage nytte af alle de rentefradrag i den personlige indkomst som muligt. I selve afviklingsåret bør der ske en overgang til kapitalafkastordningen for, at afståelsen kan blive beskattet som kapitalindkomst.

13. Konklusion

På baggrund af problemformuleringen, der adspørger, hvilke faktorer, der har afgørende indflydelse på valg af beskatningsmodel, er denne besvaret i analysen, som er inddelt i tre afsnit. Det første afsnit omhandler beskatningsmodellerne i praksis, herunder udledes fordele og ulemper ved de respektive beskatningsmodeller. Det andet afsnit omhandler retningslinjer for anvendelse af beskatningsmodellerne, hvor der udledes faktorer, som bør være gældende for valg af en specifik beskatningsmodel. Tredje afsnit omhandler beskatningsmodellerne i en tidslinje, hvor denne er opdelt i tre faser. Tidslinjen er opbygget omkring de faktorer, der har afgørende indflydelse på valg af beskatningsmodel. I takt med udviklingen af de respektive faktorer, ændres valget af beskatningsmodel.

I analysens første afsnit, der omhandler beskatningsmodellerne i praksis, kan det konkluderes, at virksomhedsordningen er den beskatningsmodel, der indeholder de fleste fordele, men samtidig også de fleste ulemper. Herefter følger kapitalafkastordningen og personskattelovens almindelige regler trop i nævnte rækkefølge. De mange fordele virksomhedsordningen indebærer, udspiller sig i praksis i form af skattebesparelser og administrering af lavtbeskattede midler. Det drejer sig for eksempel om konto for opsparet overskud, der muliggør skatteoptimering således, at der undgås betaling af topskat. Herudover er der mulighed for at anvende det overskud, der ikke hæves ud af virksomheden til privaten, i virksomheden, hvilket ligeledes resulterer i en skattebesparelse. Renteudgifter kan fradrages i den personlige indkomst, hvilket også resulterer i en skattebesparelse.

Som modstykke til de fordelagtige fordele, virksomhedsordningen indebærer, følger nogle ulemper. Der er for eksempel krav om, at der skal ske adskillelse af bogføringen således, at denne udelukkende består af virksomhedsøkonomien. Dernæst foreligger der en lovbunden rækkefølge i tilfælde af underskud, hvor underskud først modregnes i eventuelt opsparet overskud.

Kapitalafkastordningen er en mindre udgave af virksomhedsordningen, hvor forskellen er, at kapitalafkastordningen ikke indeholder alle fordelene som virksomhedsordningen indeholder. Denne er således begrænset til alene at beregne et kapitalafkast og henlægge op til 25 pct. af overskuddet i en såkaldt konjunkturudligningskonto. Til gengæld følger ingen regnskabsmæssige krav andet end skatterettens almindelige bogføringskrav, som er de samme, der er gældende ved anvendelse af personskattelovens regler.

I analysens andet afsnit, der omhandler retningslinjerne for anvendelse af beskatningsmodellerne, kan det konkluderes, at personskattelovens regler, kapitalafkastordningen og virksomhedsordningen kan anses som tre trappetrin, hvor personskattelovens regler er det nederste trin og virksomhedsordningen

det øverste trin. Dette skal forstås således, at for at kunne komme op på tredje trin, skal der være flere forudsætninger til stede. Med andre ord kræver anvendelse af personskattelovens regler eksistensen af færre forudsætninger, hvor virksomhedsordningen kræver, at flere forudsætninger er til stede. De afgørende forudsætninger/faktorer der er tale om, er eksistensen af eller manglen på skattemæssige værdier, eksistensen af eller manglen på renteudgifter, eksistensen af overskud over topskattegrænsen eller manglen af samme samt eksistensen af behovet for at investere i virksomheden eller manglen af samme.

I analysens tredje afsnit, der omhandler udvalgte brancher i en tidslinje, som er centreret omkring samme faktorer, som gjorde sig gældende i analysens andet afsnit, kan det konkluderes, at virksomhedens tidslinje har afgørende indflydelse på indflydelsen på valg af beskatningsmodel. Dette som følge af, at de væsentlige faktorer ændres i takt med, at årene i en virksomheds levetid skrider frem. En virksomhed i restaurationsbranchen gennemgår for eksempel en sådanne udvikling, at det kan blive nødvendigt at skifte beskatningsmodel ved overgang fra etableringsfasen til vækst-/modningsfasen og igen ved overgang til afviklingsfasen, for opnåelse af en bedst mulig skatteoptimering. Det samme gør sig gældende ved branchen for liberale erhverv, hvor en virksomhed i denne branche også kan imødegå en udvikling, der kan, såfremt en optimal skatteoptimering ønskes, nødvendiggøre skifte af beskatningsmodel. Branchen for forældrelejligheder er lidt anderledes end de to øvrige brancher, da en forælder ikke på samme måde driver praksissen for udelukkende økonomisk gevinst, hvorfor faktorerne ikke gennemgår nogle nævneværdige forandringer, der giver anledning til overvejelse af et skifte af beskatningsmodel.

En konkret besvarelse af problemformuleringen er jf. ovenstående, at eksistensen eller manglen af faktorer som overskud, renteudgifter, skattemæssige værdier og behov for investering i virksomhed er afgørende. Eksistensen henholdsvis manglen af disse faktorer er afgørende for valget af, hvilken beskatningsmodel, der bør vælges, fordi at det er disse fordele som de enkelte beskatningsmodeller er afhængige af. Kapitalafkastordningen vil for eksempel ikke kunne udløse dens fulde potentiale ved manglen af skattemæssige værdier. Ligeledes vil virksomhedsordningen ikke kunne udløse dens fulde potentiale, såfremt virksomhedens overskud ikke overstiger topskattegrænsen.

14. Litteraturliste

Bøger:

- Hove, Jan Storgaard, m.fl.: "Fra regnskab til selvangivelse for selvstændige erhvervsdrivende", Karnov Group Denmark A/S, 2. udgave, 1. oplag, 2014.
- Michelsen, Aage m.fl.: "Lærebog om indkomstskat", Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 17. udgave, 1. oplag, 2017.
- Mosegaard Larsen, Jakob: "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", Jurist og økonomforbundets forlag, 1. udgave, 2005
- Skovgaard Hansen, Christian m.fl.: "Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen", Jurist og Økonomforbundets Forlag, 1. udgave, 1. oplag, 2016.

Internet:

- Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.2.5.3: "Værdiansættelsen ved opgørelsen af indskudskontoen"
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948881>
- Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.2.2.9.3.: "Bilen holdes uden for virksomhedsordningen"
<https://skat.dk/skat.aspx?oID=1948858&chk=214955>
- Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.3.1.2.2.: "Kapitalafkastet og maksimeringsreglen"
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948935>
- Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1.: "Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien"
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948886>
- Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.3.2.1.: "Generelt om konjunkturudligningsordningen"
<https://skat.dk/skat.aspx?oID=1948939&chk=214955>
- Erhvervsstyrelsen, Nye regler om kapitalejerlån fra 1. januar 2017
<https://erhvervsstyrelsen.dk/nye-regler-om-kapitalejerlaan-fra-1-januar-2017>
- Ft.dk, L 200 Forslag til lov om ændring af virksomhedsskatteloven og kildeskatteloven
<http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/L200/index.htm>
- Skm.dk, Skatteberegning - hovedtrækkene i personbeskatningen 2018

<http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skatteberegning-hovedtraekkene-i-personbeskatningen-2018>

- Skm.dk, Virksomhedsskatteloven
<http://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/virksomhedsskatteloven>
- Skm.dk, Selskabsskattesatser i EU-landene
<http://www.skm.dk/skattetal/statistik/generel-skattestatistik/selskabsskattesatser-i-eu-landene>
- Skat.dk, Skat af egen virksomhed
<https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234853&chk=215395>
- Skat.dk, Beskæftigelsesfradrag
<https://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2234762>
- Skat.dk, Du udlejer en bolig, som du ikke selv bor i
<https://skat.dk/skat.aspx?oId=2234797>
- Tax.dk, Multimedier
https://tax.dk/lv-2010-2/lve/E_G_2_1_6_5.htm
- Tax.dk, Kørselsgodtgørelse (befordringsgodtgørelse)
<https://tax.dk/skat/koerselsgodtgoerelse.htm>

Rapporter

- Deloitte: ”Forældre køb” 2017
<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/tax/For%C3%A6ldre%C3%B8b.pdf>
- PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, Årsrapport 2016/17
- McDonald’s Danmark ApS, Årsrapport 2016

15. Bilag

Som bilag er der vedhæftet to udklip fra en mailkorrespondance imellem afhandlingens skribenter og SKAT. I bilag 1 fremgår en oversigt over det samlede antal selvstændig erhvervsdrivende, hvor bilag 2 indeholder en oversigt over de selvstændige erhvervsdrivende fordelt på beskatningsmodellerne VSO, KAO og KUO.

14.1. Bilag 1

Andet om start af virksomhed

Svar fra SKAT - Modtaget d. 17.04.2018 08:02

Hej Mehmet

Jamen det kan du da sagtens få.

Det samlede antal selvstændigt erhvervsdrivende er følgende for de 4 indkomstår:

Indkomståret 2014 486.179

Indkomståret 2015 490.372

Indkomståret 2016 497.237

Indkomståret 2017 499.007

Kilde: System 28 blink 9820 050218 (til internt brug).

Venlig hilsen

Ulrich Larsen

SKAT

Tlf. 72221818

Vil du hjælpe os med at blive bedre?

Vi arbejder hele tiden på at forbedre vores service. Derfor håber vi, at du vil bruge et øjeblik på at vurdere din oplevelse ved at svare på seks korte spørgsmål.

Dine svar er ikke anonyme, men vi bruger dem udelukkende til at forbedre vores service.

14.2. Bilag 2

Andet om start af virksomhed

Svar fra SKAT – Modtaget d. 13.04.2018 10:46

Hej Mehmet

Her har du de ønskede tal, som de ser ud her pr. d.d.:

Indkomstår Ordning Antal borgere
2014 Virksomhedsordning 161.205
2014 Kapitalafkastordning 64.827
2014 Konjunkturudligningsordn. 53

2015 Virksomhedsordning 160.348
2015 Kapitalafkastordning 64.549
2015 Konjunkturudligningsordn. 49

2016 Virksomhedsordning 154.470
2016 Kapitalafkastordning 61.587
2016 Konjunkturudligningsordn. 66

2017 Virksomhedsordning 30.084
2017 Kapitalafkastordning 17.478
2017 Konjunkturudligningsordn. 22

Du skal være opmærksom på, at tallene for indkomståret 2017 ikke er sammenlignelig med de foregående indkomstår, da selvangivelsesfristen pr. 1. juli endnu ikke er nået. Mange selvstændigt erhvervsdrivende har således endnu ikke selvangivet.

Håber det var de oplysninger du efterlyste.

Venlig hilsen
Ulrich Larsen
SKAT
Tlf. 72221818